

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Кўнгил мулкининг сўз билан ифода қилиб бўлмайдиган шундай юксак туйғулар борки, уларни юракдан ҳис қилганимда тўқиниланиб кетасан. Ўзбекистон Фанлар Академияси академиги, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, жаҳон тан олган тил-

ота-онадан жуда катта масъулият талаб қилади.

Муҳаббат фақат ёшликда эмас, умрининг ҳар лаҳзаси, ҳар бир фаслида руҳни яшартирадиган, асрайдиган туйғудир. Хатибаҳон опанинг илмга фидойий кўнгилни тушуниши, меҳрибонлиги, сабр-бардоши ўзбекнинг

Боку шаҳарларида, Туркия, Финландия давлатларида ўтказилган халқаро илмий анжуманларда иштирок этганларида ҳам, доимо умрларининг мазмунини илму-ойлага бўлган меҳр, садоқатда деб билдилар. Устознинг илмий раҳбарлигида 5 докторлик, қирққа яқин номзодлик диссертацияси ёқланди. Айни пайтда Тошкент Давлат Шарқшунослик институти профессори сифатида туркий тиллар та-

МАСЛАҲАТЧИНИНГ

Шахрихон опа одатдагидек эрталабдан фарзандлари уйғонгунча маҳаллани айланиб келиш учун кўчага отланди. "Қаймоқли гузар аҳли анчайин ўзига тўқ, меҳнаткаш, ориятли одамлар. Покизалликда ҳам бошқа маҳалладагиларни ортда қолдиришади..." Кўчарўйларга назар ташларкан, мамнун жилмайди опа. - "Қўқоннинг қадимий руҳсори-ни сақлаш, бугуннинг одами қўлида-да. 80 ёшли Ойнисахон хожи ая тутимларидан ан-

ҚУВОНЧУ ТАШВИШЛАРИ

доза олган келинчақлар кам бўлмайди. Айниқса, аянинг ўғли ва набираларини айтмайсизми? Шундай ҳунарманд, одобли, саховатпешаки, доим қийналган одамларга, оилаларга, етим-есирларга ёрдам қилиб юришади. Собиржон ва Зуҳраҳон Қосимоваларнинг оиласи ҳам ҳавас қилгулик...

либ қўйганида одамлар эндигина ишга отланган эди. Опа аёлнинг чеварликдек яхши ҳунари борлигини билиб, уни атрофига қизларни йиғиб ҳунар ўргатишга ундади. Давлатдан қарз олиб беришни бўйнига олди. Эрақ ҳам хотинига ёрдам берадиган бўлди. "Ана, олам гулистон..." Ҳамма гафго бекорчиликдан чиқарди-да ўзи, - уйларди опа уйига қайтаркан.

Турмуш ўртоғи Иномжон ака ҳам Шахрихоннинг бу одатига қўниқиб қолган. 4 фарзандни вояга етказиб, элга қўшган, 14-Қаймоқли гузар маҳалласининг катталари Шахрихон Маҳмудовани ишончли қайвони сифатида маслаҳатчиликка муносиб кўришди. Кўп йиллар маориф соҳасида ишлаган, оқ-қорани таниган Шахрихон маҳалла аҳлининг кўнглини топти. Зарур ҳолларда фуқаролар йиғини раиси Матлубаҳон билан турли соҳа мутахассисларини йиғиб суҳбатлар уюштирди. Қамоқда ўтирган одамлар оилаларининг ҳолидан хабар олиб турди. Адашганларни тўғри йўлга солди. Маҳаллада тозалик, пазандалик бўйича тез-тез танловлар уюштириб, туманда ҳам кўзга ташланиб қолган. Шу боис Шахрихон опага маҳалладошларнинг эшиги ҳам, кўнгли ҳам доим очик.

Шарҳиҳон опа жузвонга танбех бериб, эрининг уйига олиб келиб қўйганида одамлар эндигина ишга отланган эди. Опа аёлнинг чеварликдек яхши ҳунари борлигини билиб, уни атрофига қизларни йиғиб ҳунар ўргатишга ундади. Давлатдан қарз олиб беришни бўйнига олди. Эрақ ҳам хотинига ёрдам берадиган бўлди. "Ана, олам гулистон..." Ҳамма гафго бекорчиликдан чиқарди-да ўзи, - уйларди опа уйига қайтаркан.

«УМР ДЕГАНЛАРИ

шунос олим, Туркиянинг Турк тили қуруми аъзоси, устоз Ғаниҳон Абдурахмоновнинг умр йўли ва кўнгил мулкини икки бебаҳо бойлик — илм ва ойлага бўлган садоқат беэаб туради...

Ҳар бир юксак илмий тафаккурда ҳамиша назм, яъни нафосат зарралари бўлади: бу зарралар илм заҳматида хориган кўнгилни яшнатади, обод қилади. Домланинг турмуш ўртоқлари - филология фанлари номзоди, ҳокисор олима Хатибаҳон опанинг қалбидаги бош эгасига аталган меҳр ва сабот зарралари йиллар силсиласида тобланда, қанча синовларга бардош берди. Бугун улар қўшга айланиб фарзандлари, шогирдлари, набиралари дилини, эртасини мунаввар қилмоқда.

Оила кўргонини мустаҳкамлаш, унинг номи ва шаънини асраш, хонадонда доимо соғлом муҳит яратиш, аввалига фарзандлар, кейинчалик набиралар келажаги ҳақида қайғуриш, уларни комил инсонлар қилиб улғайтириш

ЗАҲМАТ, САБОТДИР...

ҳақиқий аслзода аёлларига хос вафо-садоқати, назокати академик Ғаниҳон Абдурахмоновнинг садоқатли умр ва илм йўлларида 54 йилдан бери бебаҳо ҳамроҳдир.

рихи, ўзбек халқининг этногенези, ёзма манбалар услуби, манбашунослик масалалари устида тадқиқот олиб бормоқдалар. Ғаниҳон домланинг руҳидаги шижоат ва мардлик, вужудидаги ғайратдан, илмга ва оиласига фидойилигидан бугунги ёшлар ҳар қанча ибрат олса кам.

Йиллар давомида халққа ҳалол хизмат қилиб тўплаган тажрибалари, эришган муваффақиятлари, сазовар бўлган олқиш-у эҳтиромлар эвазига домла донишмандликнинг туганмас бўлогига айландилар. Академик Ғаниҳон Абдурахмонов ва дилбар олима Хатибаҳон опанинг меҳр бўлоқларидан минглаб шогирдлар баҳраманд бўлмоқда.

Зуҳраҳон ЮНУСОВА, Нодираҳон АЛОВУТДИНОВА, ЎЗМУ ўқитувчилари.

СОҒ-САЛОМАТЛИК ЙЎЛИДА

Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Ўздонмахсулот" акционерлик концерни, "Соғлом авлод учун" халқаро жамғармаси, БМТнинг Болалар жамғармаси - ЮНИСЕФ, Жаҳон Банки, Осиё тараққиёт банклари ҳамкорлигида Хоразм вилоятининг Ўрганчи, ҳамда Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус шаҳарларида ўтказган халқаро анжуман турли минераллар билан бойитилган ун ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш масалаларига бағишланди.

Хоразм вилоятидаги "Хонка дон махсулотлари" "Шовот дон махсулотлари", "Богот дон махсулотлари" Акционерлик жамиятларида ана шундай ун ва дон махсулотлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйилди.

Қорақалпоғистон Республикасида эса "Нукус ун заводи", "Қўнғирот" ва "Тахиятош дон махсулотлари" очик турдаги акционерлик жамиятларида темир, фоллий кислотаси ва бошқа минераллар қўшилган ун ишлаб чиқарилмоқда.

Соғлиқ учун ниҳоятда фойдали темир моддаси ва фоллий кислотаси билан бойитилган ун ва дон анемияни даволаб, юрак хуружи касалликлари - инфаркт ва инсультнинг ҳам олдини олади.

Ушбу халқаро анжуман кенг қўламда ўтказилаётган тадбирларимизнинг давомидир. Анемия касаллиги оналар ва болалар ҳаётига хавф солмаслиги учун рес-

публикадаги "Ўздонмахсулот" корхоналарида ун ва донни темир моддаси ва фоллий кислотаси билан бойитиш ишлари янада кенг йўлга қўйилади. Жаҳондаги 189 мамлакатдан 48 тасида бойитилган ун ишлаб чиқарилади. Бугунги кунда эса Ўзбекистон ҳам ун бойитиладиган мамлакатлар сафидан жой олди.

Минераллар ва темир моддаси билан бойитиш бир килограмм уннинг қиймати бир-йўли 1 сўмга қимматлаштиради. Айнан шунинг учун ун ва дон махсулотларини бойитиш инсон саломатлигини яхшилашнинг энг арзон ва самарали усули бўлиб ҳисобланади, - дея таъкидлади ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси бошлиғи жаноб Реза Хусаний.

ЮБИЛЯРЛАРНИ ҚУТЛАШДИ

Кеча Миллий Матбуот Марказида "Ихдоркор аёллар" клубининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Тадбирни клубнинг раҳбари М.Каримова табрик сўзи билан очди. Республика Журналистлар ижодий уюшмасининг раиси Ш.Ғуломов, Тошкент шаҳар Хотин-қизлар қўмитаси раиси Ф.Абдурахимова, Ўзбекистон халқ шоирлари - Х.Худойбердиева, О.Хожиева, журналистлар - Қ.Носирова, Д.Маҳмудова ва бошқалар ярим асрлик тўйини нишонлаётган журналист аёлларни қизгин табриқладилар. Анжуман сўнггида элимиз ардоғидаги санъаткорлар - О.Ҳайитова, С.Каримовалар ўз хонишлари билан даврага файз киритишди.

Ўз мухбиримиз.

Б. САЙДАЛИЕВА.

Ахборот

КҮНГИЛЛАР БУТУН БЎЛСИН!

АЁЛГА БАХТ БЕРИНГ!

Бухоро вилояти ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Мақбула СОДИҚОВА: «Эй, сингил, бизнинг қилган ишларимиздан кўра, қилинадиган ишларимиз кўп», - дея кутиб олди мени.

Опанинг иш столида битта оқ қорғоз ва рўқадан бошқа нарсани кўрмаганим учун: «Нахотки, аёлларингиз ҳақидаги маълумотларнинг ҳаммаси ёдингизда турса?» - дейман ҳайратланиб. «Шундай десак ҳам бўлади, - кулади Мақбула опа. - Ҳокимиятдаги жамки ҳужжатлар компьютерлаштирилган. Мен хоҳлаган пайтимда

«Аёллар маркази»да иш қизгин.

лар кенгаши» ҳар бир қизнинг тақдирини билан қизиқади. Турмуши, ўқиш, ишга жойлашиши эътибордан четда қолмайди.

Бу марказлар ва кенгашларнинг иши билан жойида ўзини танишсангиз яхши бўлади сингилжон», - дея Мақбула опа Бухоро шахрига йўлладилар.

АЁЛЛАР МАРКАЗИ — МАДАДКОРИНГИЗ

Бухоро шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар сардори Мунира НИЗОМОВА шахарнинг кўзга ташланадиган бўлагиди қад кўтарган 2 қаватли бинога тақлиф қиларкан, уни «Аёллар маркази» деб таъинлаштирди. «Марказ шу йил ташкил қилинган, - дейди Мунира опа. - Аёллар бирор савол-сўроғи билан мурожаат қилидиган, ҳадди сиғиб кириб-чиқадиган, ўрни келса, янги режасиё иختиросини ўртоқлашадиган жойга эҳтиёж сезилди. Чунки аёллар: «Фалонча ҳокимиятга аргга борибди», деган гапдан хижолат тортишади. (Холбуки, бунинг айби йўқ!) Шунинг учун биз ҳам эрталабдан-кечгача шу ерда бўлиб, хотин-қизларимизнинг кўнглидагини тинглаймиз.

Битта хонамизда «Инқироз маркази» иш олиб боради. Яъни ҳаётда қийналган, адашган, хато қилган, ёрдамга муҳтож аёлларимиз келганида улар билан суҳбатлашиб, муаммоларини биргаликда ечамиз. «Инқироз» марказида «усто-шогирд» мактаби очилган. Унга Ўзбекистон қаҳрамони, зардуш Муяссар Темирова бошчилик қилмоқда. Марказга келган қизларни бепул ўқитиб, ишга тайёрлаш жараёнида унинг руҳиятида янги дунё уйғотилади. Аёл ҳаётга ҳавас билан қарашга, яшашга ўрганади. Баъзи шогирдлар аллақачон устоз бўлиб, ўзлари сингари қийналганларга ёрдам беришмоқда. Муяссар опанинг шогирдлари ҳозир 8 нафар.

Яна бир хонамиз эса «Оилани ижтимоий ҳимоялаш маркази»га ажратилган. Бу ерда тадбир-

кор Людмила Улиткина 15 нафар қизларимиз билан ишлайди. У кам таъминланган оилаларнинг қизларини иш билан таъминлаган. Қизлар тиккан чойшаблар, ёстиққўш ва етти турдаги рўзгор учун зарур буюмлар анча хариддоргир бўлиб қолди. «Инқироз маркази»нинг бошлиғи Мавлуда Солихова ҳамда «Қизлар кенгаши»нинг сардори Наргиза Очилова бугун кўпчилик опа-сингилларимизнинг яқин қадрдонларига айланишган».

ЯРАГА НОЁБ МАЛҲАМ

Жондор туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Раъно РАҲИМОВА: «Бир куни «Инқироз маркази»га Н... кишлоқ фуқаролар йиғини маслаҳатчиси келиб, бир оиланинг муаммосини ечолмаётганини айтди. Икки болали жувон қайнона-қайнотаси билан келишолмай, боши берк кўчага кириб қолибди. Уларнинг жанжаллари шу даражага етибдики, аёлнинг эри ўз жонига қасд қилиб, ўзини осмокчи бўлганда, яқинлари хабар топишди. Эраканинг ҳаёти сақлаб қолинибди-ю, аммо хотин икки боласини олиб, отасиникига кетишга мажбур бўлибди. Аёлнинг отаси эса: «Болаларингиз эрингизникига ташлаб келсанг, уйга кирасан», - деб уни роса қалтаклабди. Аёл отасининг айтганини бажаришдан бошқа чора тополмабди. Аммо болаларисиз эзilib кетганидан маслаҳатчидан ёрдам сўрабди. Уртадаги жарлик эса анча каттариб кетганидан бу масалани ечиш қийин бўлди. Маслаҳатчи билан биргаликда қайнона-қайнота-

нинг ҳузурига бордик. Улар билан ҳамда эр-хотин билан алоҳида-алоҳида гаплашдик. Ислолда ҳам, жамиятда ҳам улар тутган йўлининг қанчалик гуноҳ ва зарари ҳақида мисоллар келтирдик. Келиннинг қайнона-қайнотанинг камчилиги ва хато-ларини ўзларига айтдик. Икки томон келишиб яшашга, «кеча-ки кунлари»ни эсласликка

сўз беришди.

4 ой давомида уларнинг ҳаётидан хабар олиб турдик. Ҳозир оиланинг ҳаёти изга тушиб кетган. Болалар ота-онаси билан, қайнона-қайнота, эр-хотин тинч-хотиржам яшашаяпти.

Баъзан холис кишиларнинг самимий маслаҳати, ўрнида ишлатилган сўз ҳам ярага ноёб малҳам бўлишини унутмаслигимиз керак. Биз «тез ёрдам» родини бажаролмас эканмиз, вақтида ўрнимизни топширишимиз лозим, деб ўйлайман».

ЯХШИ САМАРА БЕРАЯПТИ

Қорақўл тумани, хотин-қизлар кўмитаси раиси Гулчехраҳон БУРҲОНОВА: «Аёл соғлом бўлмас экан, унинг асаблари ҳам толиқади. Оилалардаги жанжаллар кўпинча болаларнинг, рўзгор бекасининг саломатлиги заифлигидан келиб чиқади. Шу боис биринчи навбатда оилага тиббий маданиятни олиб киришга ҳаракат қилаёلمиз.

Туманинг бош ҳамшираси Зулфия Раҳмонова бошлаган «Оилавий ҳамширалик» фаолияти ҳам бу ишимизга яхши

ёрдам берапти. Яъни 21 нафар оилавий ҳамшира ўзига бириктирилган хонадон аъзолари касал бўлгандагина эмас, касал бўлмасликлари учун, уларнинг ахвол, руҳиятидан хабар олиб, мунтазам профилактик муолажаларни амалга ошира боради. Оилани тез-тез тиббий кўриқдан ўтказди, саломатлик ҳақида буклетлар билан таъминлайди. Турли хил касалликлардан сақланиш йўлларини ўргатади.

Бундан ташқари кўриқ врачлик пунктларида ҳам туғиш ёшидаги аёлларнинг тиббий кўриқдан ўтишларини ташкил қилиб, уларга маслаҳатлар берилаяпти. Уй шароитида тез ёрдам қўрсатиш йўллари ҳақида ҳам суҳбатлар уюштирилаяпти. Бу суҳбатларда албатта руҳшунос, маслаҳатчи тиббиёт ҳодимлари, отинойилар иштироки яхши самара берапти».

СПОРТ — ГЎЗАЛЛИК ДЕМАК

Ғиждувон туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Роҳила ШАМСИЕВА: «Кўпинча аёлларимиз эрталабки физкультурага «бўлмаган иш»дай қарашади. Холбуки, спорт инсонга тонгданоқ яхши кайфият, куч-қувват, кўркамлик бағишлайди. Туманимиз хотин-қизларига бу фикрни сингдириш, ҳаётларига жо этиш учун қатъий ҳаракат қилаёلمиз. Ўрта мактабларда қизларни алоҳида гуруҳларга бўлиб, малакали спортчилар жисмоний тарбия дарслари ўтишяпти. Спорт тўғрисидаги ҳар бир илмгоҳда, боғчаларда фаолият кўрсатаяпти. Натижа эса ёмон эмас. Масалан, хотин-қизларимиз «Гимнастика шоу», «Стол теннис», «Белбоғли кураш», «Дзюдо» бўйича мусобақаларда қатнашиб, фахрли ўринларни олишди. 4 нафар гимнастикчиларимиз Наманганда ўтказилган республика мусобақасида II, III пиллапоёллардан ўрин эгаллашди. Дзюдо, белбоғли кураш ва миллий курашда 10 та олтин медал қизларимизники бўлди. Дарҳақиқат,

«Оқила, тадбиркор бўлса гар аёл,

Кўлдаги игнаси ёй ўқи ми-

сол», деб беҳиз айтилмаган.

Санобар ФАХРИДДИНОВА

КАШКАДАРЁ ТОМОНЛАРДА

Сайид Насафий номли Кашкадарё вилоят кутубхонасида «Сихат-саломатлик йили»га бағишлаб «Соғлом аёл-миллат фахри» номли кўрик-танлов бўлиб ўтди.

Танловда вилоятдаги 17 нафар раҳбар аёллар ўзларининг тиббий, ҳуқуқий, маънавий, маданий, тарихий билимларини намойиш этдилар.

Танловда Шаҳрисабз туман маънавият ва маърифат маркази бошлиғи Дилором Эгамова биринчи, Косон туман марказий кутубхонаси мудариси Дилноза Ўринова иккинчи, вилоят «Она ва бола» скрининг маркази бош шифокори Зиёда Аблякулова учинчи ўринга лойиқ деб топилдилар.

Қарши шаҳридаги маданият коллежидида «Кашкадарё ўғлонлари» кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Қарши шаҳрининг 2700 йиллик тўйи муносабати билан ташкил этилган ушбу тадбирда 7 нафар II қисм ҳарбий хизматчилари беллаш-

дилар. Алоқачилар командасининг 7 нафар қалби Ватан, она, санъат меҳри билан лиммолим ўғлонлари 7 шарт бўйича куч синашдилар. Ҳарбий ансамбл аъзолари Сафарали Бозороз, Маҳсуд Раимов, Зиё-

дулла Мусаев, Ёқуб Абдуллаев, Низомиддин Норчаев, Илхом Тўқлиев, Собиржон Хусановлар ҳарбий билимда ҳам, шеърхонлик, санъатсеварликда ҳам бир-бирларидан қолшмасликларини намойён этдилар. Залдақиларнинг тинимсиз олқиши уларнинг зукколиги, ботирлиги, ҳақиқий эрл посбонликларига берилган баҳо бўлди. Кўрик-танловда 1-ўрин Зиёдулла Мусаевга, 2-ўрин Ёқуб Абдураҳмонов, 3-ўрин Маҳсуд Раимовга насиб этди.

Умида ЭЛБЕКОВА

Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси, «Олима» аёллар уюшмаси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси, иқтисодиёт университети ҳам-

ТАРАҚҚИЁТ ВА ОЛИМА АЁЛЛАР

корликда «Жамият ривожланишида олима аёлларнинг ўрни ва роли» мавзусида илмий-амалий конференция ўтказди.

Анжумани Тошкент Давлат иқтисодиёт университети ректори, иқтисод фанлари доктори, академик С.Ғуломов бошқарди.

Шундан сўнг Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси раиси, бош вазир ўринбосари С.

Иномова аёлларнинг жамиятдаги ўрни, илм-фандаги ютуқлари, аёлларга бўлган эътибор давлат сиёсати даражасига кўтарилганлиги бора-сида маъруза қилди.

Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Ф. Абдураҳимова, Плеханов номидаги Россия академияси академиги Т. Данько, «Ижтимоий фикр» маркази директори, академик Р. Убайдуллаева ва бошқалар Ўзбекистоннинг ривожланишида олима аёлларнинг ўрни ва роли ҳақида маърузалар ўқидилар.

Ф. ОРПОВА

Хуқуқий дарсхона

Газетхонларимизнинг саволларига хуқуқшунос Гулнора ХАМРОЕВА жавоб беради.

Савол: Меҳнат шартномаси қандай ҳолларда бекор қилинади?

Мунира СОТИВОЛДИЕВА, Янгиер шахри.

Жавоб: Меҳнат шартномаси тузиш ва бекор қилиш Ўзбекистон Республикасининг "Меҳнат Кодекси"га асосан амалга оширилади. Жумладан, мазкур Кодексининг 99-моддасига биноан ходимнинг ўз хоҳишига қўра, 100-моддасига асосан эса иш берувчининг ташаббуси билан меҳнат шартномаси бекор қилиниши мумкинлиги белгилаб қўйилган. Иш берувчи меҳнат шартномасини ноҳақ бекор қилди, деб ҳисоблаган ҳолларда ходим ўз манфаатларини ҳимоя қилишни сўраб касаба уюшмасига ёки судга мурожаат этиши керак.

Савол: Ажрашиш тўғрисида судга ариза берган эдим. Лекин суддагилар хотинимнинг ҳомиладорлигини сабаб қилиб кўрсатиб, ишни тўхтатиб туришибди. Шу тўғрими?

Собир АСКАРОВ, Сурхондарё вилояти.

Жавоб: Суднинг ҳаракати қонуний. Чунки Ўзбекистон Республикаси "Оила Кодекси"нинг 39-моддасига асосан аёл ҳомиладор ёки 1 ёшга тўлмаган бола-си бўлса, ажрим иштини қўриш тўхтатиб турилади. Фақат аёлниң ёзма розилиги олингандагина суд ишни кўриб чиқишга ҳақли.

Савол: Мен квартирамнинг ички деворларини бузиб, хоналарни қўшиб юборган эдим. БТИдагиларнинг айтишича, мен қонун-қоидаларни бузган эмишман?

Мирвали МИРСОЛИБЕВ, Тошкент шахри.

Жавоб: Биноларнинг, айниқса, кўп қаватли уйларнинг ички девор ва қарасларини бузиш иморатнинг таянч тизимида ва турли технокор ҳолатлар, хусусан, зилзилага бардошлилиқ даражасига путур етказиши мумкин. Шу боис бино ва уйлардаги ҳар қандай ўзгаришлар яқка тартибдаги уй-жойларни рўйхатга олиш бўлими (БТИ)нинг тегишли руҳсати ва техник хулосаси билан амалга оширилади.

Савол: Шифокорнинг ташхиси ва кўрсатмаси билан дори-дармонга каттагина пул сарфлаб даволандим. Кейин маълум бўлишича, ташхис нотўғри қўйилган экан. Менга етказилган маънавий ва моддий зарарни шифокордан ундириб олишим мумкинми?

Шодмон АБДУСАТТОВ, Жиззах вилояти.

Жавоб: Албатта, мумкин. Бунинг учун тегишли хужжатларни тўплаб, яъни шифокорнинг дастлабки ташхиси, даволаш курси тайинланганлиги ва олган дори-дармонларнингиз ҳақидаги "Касаллик тарихи"нигиздаги ёзувлар, биринчи ташхиснинг нотўғрилигини кўрсатувчи кейинги ташхис хулосаларидан қўчирмалар олиб, судга мурожаат этинг. Агар ҳақлигингиз исботланса, даввоингиз тегишли тартибда қаноатлантирилади.

Савол: Турмуш ўртоғим билан суд орқали ажрашган эдик. Суднинг тегишли қарори бўлишига қарамай, у икки фарзандимга алимент тўламай қочиб юрибди. Унга нисбатан қонуний жазо борми?

Анора К., Тошкент шахри.

Жавоб: Агар собиқ турмуш ўртоғингиз камиди уч ойдан бери суднинг ҳал қилув қарорига биноан ундирилган лозим бўлган маблағни тўлашдан бўйин товлаб келаётган бўлса, у Ўзбекистон Республикасининг "Жиноят Кодекси"нинг 122-моддасида кўрсатиб ўтилган жиноятни содир этган ҳисобланади. Мазкур моддада юқоридаги қонунбузарлик учун энг кам ойлик иш ҳақининг 50 бараваригача миқдорда жазима ундирилиши ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари, ёхуд олти ойгача қамок билан жазоланиш белгилан қўйилган.

Наргис КОСИМОВА ёзиб олди. (Давоми бор)

ХИММАТ

Дўстим Мардонбек билан эскидан ён қўшимиз. Ўзига тўх бир оиланинг бошлиғи.

Яқинда бир иш туфайли Ангрен шахрига бориб, шомга яқин унинг "Нексия" машинасида Тошкентга қайтаётган эдик. Навбатдаги чорраҳада светофорнинг қизил чироғига бўйсиниб, тўхтаганимиз ҳамон орқадан бўлган туртки сабаб машинамиз олдинга бир қалқиб кетди.

- Оббо, машинани еди-ку, - деди Мардонбек рулни чангаллаб.

- Э, ўшани, - деб, мен ҳам дўстимнинг кетидан пастга тушдим.

Эски бир қизил "Жигули" машинаси экан. Дарҳол эшиги очилиб, ранги бўздек оқарган ҳайдовчи ўспирин тушиб, қўлини кўксига қўйганча биз томонга йўналди.

- Ассалому алайкум, акажонлар... Расво иш бўлди, айб менда. Минг бор кечирим сўрайман. Ҳаёлим қочиб қолибди. Эртага тўйим бўлаяпти, шунга югур-югур билан толиқибман шекилли.

Мардонбек, машинасининг пачоқ бўлган орқа кано-ти ва ўнг қанотини

қовоғи солиқ ҳолда қўздан кечирар экан, "бўлар иш бўлди, энди бу ёни қандай бўлади", деган савол назари билан йиғитчага юзланди.

- Исшим Нодир, жон ака, келишайлик. Устага кўрсатиб харажатини айтинг, тўйни ўтказиб, пулини тўлайман. Мана бу паспортим, яшайдиган жойимни ёзиб олишингиз мумкин. Дард устига чиққон бўлди. Кечга қолганим етмагандек, отамга нима дейман энди?... Илтимос, акажон, ДАН нозирини қақириб, ишни расмий томонга бурмайлик... Келишайлик.

Мардонбек йиғитчанинг зорланиб тури-ишни кўриб, "нима дейсан?" дегандек менга қаради.

- Яхши, сен айтгандек ҳам бўлақолсин, лекин эртага сўзларингдан тонмайсаними? Хей бола, силлиқина қочмоқчи бўлсанг, ер тагидан бўлса ҳам сени топиш қўлимиздан келади.

Йиғитчанинг кўзларига гилт-гилт ёш келганини пайқадим.

- Ака, бир меҳнаткаш содда дехқонни ўғлиман. Худога шукр, ота-онам беш фарзандини сизларга ўхшаб, мўймин-мусулмон қилиб тарбиялашган. Гапларимга шубҳа қилманг... Эҳ, эсим қурсин, эртанги тўйимга бирга бўлинглар, кутаман.

Мардонбекни биламан, кўп гапни ёқтирмайди. Ҳозир ҳам йиғитчанинг уй манзилини ёзиб олиб, совуққина "яхши бор, яна учрашамиз" деб унга жавоб бериб юборган, уйга қайтдик. Қайфиятсиз ҳолда рулни бошқариб бораётган дўстимни бир оғиз "Шавкат, болакай гапга чечанроқ эканми?" деган лўкмасига жавобан, "қайдам" дея олдим, холос.

Эртаси кунни кечга яқин Мардонбек мени йўқлаб чиқди.

- Шавкат, машинани устага ташлаб келдим. Нима дейсан, тўйга бир бориб кел-маймизми?

Мен унинг гап оҳангидан "болакайнинг ростўйлигини текшириб келмаймизми?" деган маънони ўқиб, "гап йўқ" дедим ва дарҳол иккичидан "Тико" машинамини ҳайдаб чиқдим.

Ҳаш-паш дегунча, кўзлаган манзили-мизга етиб бордик ва бир маҳаллага бурилишимиз билан тўйхонадан янграётган хонанда-ю созандаларнинг товушини эшитдик.

- Ростга ўхшайди-ку, - деди Мардонбек жонланиб.

- Ким билади, ўшамикан?

Машинани секинлатиб, ўтқинчилардан Нодирнинг тўйи эканлигини аниқлаганимиздан сўнг ҳам шубҳамиз тарқамди. Тўйга келганлар қаторида, машинадан тушиб, синчдан қад кўтарган ва тўй сабабли бир сидра оқланган, паст-баланд иморатли тўйхонага кириб бордик. Саф-саф тўй дастурхонлари атрофида тумонат дала одамлари қақчақлашиб ўтириб-дилар. Даврани эса ашулачи билан бир тўда ўйинчи ёшлар банд қилган.

Бизни дастурхон атрофида таклиф қилаётган тўйчибошлиқларга қўллуқ қилганча, одамлар ортида тик турганча тўрдаги келин-куёвни кузата бошладик. Янглишамиз, қўвлик либосида мас-рур ҳолда келинчак билан ўтирган кеча-

ХАЙРИЯТ!

Оқшом пайти ишдан чиқиб, маҳал-ламизнинг қадрдон қўчаларидан пиёда уйга қайтарканман, қўшимиз Сайфи тажанин машинаси олдида хуноб бўлиб, ўтган-кетганга нолиб турганининг устидан чиқдим. Э-ҳа, "Жигули" машинасининг олдинги бир томон йўл чироғини кимдир синди-риб кетган экан.

- Бадбахт! Ким синдирган бўлсаям, одам эмас экан. Кўрмайсизми, бу ёш боланинг иши эмас. Тош-пош тегма-ган деяпман-ку, буни машина туртиб кетган. Қилар ишни қилиб қўйиб, секингина қочиб кетганини қаранг-а, ҳе номард! Қўлимга тушса-ку, ўзим билардим... Епирай, бирров уйимга овқатланишга кириб кетгандим, "ўша машинани мен кўрдим" дейдиган одам топилмаса-я?

Шу алфозда кимдир ачиниш билан, кимдир тасалли бериб турар-кан, давра оралаб бегона бир йигит олдинга ўтди.

- Ассалому алайкум, Сайфи ака сизми? Кечиринг ака, машинанимни қай-тараётиб, тасодифан машинанингиз фарасини синдириб қўйдим. Ёнимда кекса онам, бола-чақалар бўлгани учун уларни ҳавотирга солмаслик учун уйга ташлаб келдим. Айбдорман, ака.

Сайфи тажанг, қутилма-ган бу ташрифдан бир зум ҳайратга тушиб, лол бўлиб қолди. Сўнгра уйқудан уй-ғонгандек, рақибига ин-тилди.

- Й-е келинг, мулла! Бу қанақаси бўлди? Индамай қочвориш экан-да? Қани машинанг, мен ҳам фарасини синдириб, бир хумордан чиқардим. Тўхтаб тур, мен ҳозир ДАН нозирини қақирайин, кейин сен билан гаплашаман!

Ҳайдовчи йигит ёш бўлса ҳам довдираб қолмади.

- Тўғри ака, айб менда. Ке-линг, эртага мен янги фара олиб ке-либ, қўйиб бераман, жаҳлдан тушинг. - Нима?! Менга ақл ўргатмоқчимисан?

БЎЙ КЎЧАЛАР

ги ҳайдовчи йигитча Нодир эди. "Шубҳага ўрин қолмади" дегандек Мардонбек менга ўтирилган ҳамон, ногаҳон куёв туранинг кўзи бизга тушиб қолди. Бир дақиқа безовталаниб, жўрасига энгашиб алланима дегандек бўлди-да, сўнгра ўрнидан кўзалиб, палак ортидан биз томонга кела бошлади.

Шунда дўстим ҳам қаққонлик билан у томонга йўналганини кўриб, мен ҳам унга эргашдим.

- Акажонлар, хуш келибсизлар! Нега ўтирмайсизлар? Дастурхонга марҳамат, - деди куёв бизга пешвоз чиқиб кўришаркан.

- Раҳмат, тўйлар муборак бўлсин, укам! - Қўллуқ... айтгандай, машинани устага кўрсатдингизми? Ҳеч қутилмаган, ҳунук иш бўлди-де. Кечадан бери кўнглим гаш эди.

Мардонбек куёв болани ортиқча гапир-тирмади.

- Нодирбек, қўшганинг билан бахтли бўл! Машина тўғрисида қайгурма, кета-диган харажати мендан сенга тўёна бўла қолсин. Мен розиман, энди келинимизни ёлғизлатмасдан, тезда жойингга бориб ўтир.

- Й-е... қандай қилиб... мен барибир сизни топаман, - деди куёв гарангсиз-ганча жўраси билан ортига қайтаркан.

Машинада Тошкентга қайтар эканмиз, мен дўстимни бунчалик ҳимматлилигини беҳосдан кашф қилганимдан донг қотиб бораётганимга жавобан Мардонбек чўқур тин олиб: "Маъли, фалокат экан, шу билан арисин. Менга болани тарбияси ёқди. Юртимизда шунақа росттўй, очик кўнгил болалар кўпайсин", - деб қўйди.

Машинани тузатиб беришингни мен ҳам яхши биламан. Қочиб кетганингни? Мен ҳозир бир жойга боришим керак эди, энди нима қиламан?

- Менинг машинамда бориб келамиз, - деди йиғитча хотирхам оҳангда. Айбдорни қўлини кўксига қўйиб, узр сўраётгани ва жўяли жавоблари қар-ишида Сайфи тажанг бўшашиб бо-раркан, яна ўжарлик билан: "Йўқ!" де-ганди, атрофдагиларнинг дашномига учради.

- Сайфи, одамгарчилигинг борми ўзи? Йймонли бола экан, қайтиб ке-либ айбига иқдор бўлиб турибди. Эр-тага тузатиб бераман, деб ишонтира-япти-ку! Яна нима керак сенга? Ма-шинангни битта чироғи синганига шунча ғалвами? Бўлди-да энди...

Сабри чидамаган маҳалла кексала-ридан бири ўртага тушган, қолганлар ҳам қолни қувватлаётганликларини кўриб, Сайфи тажанг ҳам ён бериш-га мажбур бўлганини билдиргандек қўл силтаб, гўлдирганича уйга ки-риб кетди. Томошатаалаб одамлар ҳам бирин-кетин тарқалди.

Шу кунни кечки овқат дастурхони-га фотиҳа ўқимасимиздан кичик ўғлим кўнадан ҳовлиқиб кириб, сую-нчи олди:

- Дада, Сайфи амаки уйдан янги фара олиб чиқиб, бирпасда машина-сини тузатди ва болалари билан меҳмонга кетишди!

Воқеадан хабардор оиламиздагилар қаторида мен ҳам "хайрият!" деб ку-либ юбордик.

Шокир КОСИМОВ

- Тахририятга келган тахрираси иссиққина аёл ўтириб дуо қилгач, сўз бошлади.

- Вақти келиб, мана шундай даргоҳлардан кўнглимни тирнаётган дардларимга даво излайман, деб ўйламагандим. Аммо бандасининг эмас, Оллоҳнинг айтгани бўлар экан. Эрим малакали муҳандис бўлгани учун уни қаерга ишга юборишса, шу ерга бориб яшардик. Бир неча йил у Чирчиқдаги кимё заводларидан бирида ишлади. Гапимни олисдан бошлаганим учун уэр, келишимнинг сабабини очик айтишим керак бўлгани учун шундай қилишим керак, шекилли!

- Айтаверинг!

- Хуллас, шу ерларда мен ҳам ишладим, ўзимизга яраша табиш-билишлар ортирдик. Ҳамма муаммо шунга бориб тақалади, аслида. Шундай қилиб биз яна Тошкентга кўчиб келганимиздан кейин ўша ердаги танишларимиз билан борди-келдини куюқ қилиб давом эттира бошладик. Ўғлимизни уйлантирганимизда чирчиқлик шифокор дугонани ҳам таклиф этдик, келишди. Тўйда хизмат қилиб юрган укамнинг қизини кўриб ёқтириб қолишди.

Укамнинг қизи институтда ўқир, қўл-оёғи чаққонгина эди. Дугонам укамнига совчи бўлиб боришдан олдин, бизникига келди. Мен дўстлигимиз янада яқинлашувидан хурсанд бўлиб, қизни уларга, кўёв бўлмишни эса укамнинг уйдагиларга мақтадим. Жиянимнинг шу бой-бадавлат оилага келин бўлишини, катта хонадоннинг бекаси бўлиб, яйраб юришини истагандим. Жиянимни бизнинг уйимизда йигит билан таништирдик. Бир-

бирига ёқтириб. Икки ёшни унаштириб қўйдик. Бир ҳафтадан кейин тўй кунини белгиладик. Аммо... Дугонам қизни шифокор сифатида кўздан кечириб чиқиши кераклигини айтди. Мен бундан ортиқча фикрга бормасдан рози бўлдим. Жиянимни уйга чақирдим.

- Дугонангиз қизни шифо-

шартномага тўлаб қозонини дугонамга кўрсатдим. Укам ўзига яраша мавқега эга. У хорижда кўп йиллар ишлаб келганди. Катта қизининг сепига чет гарнитурлари, либосларини тўлдириб юборди. Жияним Соҳибжамол бир гўзал келинчақ бўлдики... Менинг кўнглим сал тинчигандек эди-ю, лекин бир ҳадик сира қўямасди.

разм солиб ўтирдим. Бечора сира тинмасди. Қўллари ёрилиб кетган, кузнинг совуқ кунлари бўлишига қарамадан енгил кийиниб олган бўларди. Бир гал ундан: "Ота-онанг роса кийимлар қилишганди-ку, нега шуларни киймайсан?" - деб сўрадим. У эса сандигининг калити қайнонасида эканлигини, сўрашга ийманаётганини айтди. Бунинг устига қўллари ёрилиб кетган, денг. Қайнонаси кулни ивитиби, шунинг сувиға кир ювдиранкан.

- Ўзингиз дугонангиздан

онасини кўндирар, деб ўйлагандик. Бироқ у... "Онамнинг гапини қилмасанг, ўзингдан кўр. Қизга уйланаман-а? Тили билан тенг айланишинг керак", - дея шарт қўйибди. Демак, онасиға ёқмаган кунни хотини уйдан кетиши керак экан. Билмасдан бу гапни укамга айтиб қўйибман. Укам хафа бўлди. Айни киш чилласида эса жиянимни битта қўйлақда, яланг оёқлигича уйдан ҳайдашибди.

Уч машина рўзгоридан, ати-

БАХТИНИ

кор сифатида текширдими ёки...

- Мен шундай деб ўйлагандим. Аммо у: "Жиянингизнинг тишлари қийшиқ экан, тўйгача тўғриллатасизлар. Бўлмаса, ҳуснини бузиб туради. Яна одамлар кулишмасин. Айтгандек, шартнома бўйича бир йил ўқиси керак экан. Шунга ҳам тўлаб қўйишсин. Бўйида қарзи билан келин бўлиб бориши яхши эмасдир", - деди.

- Сиз буни укам-гизга айтдингизми?

- Йўқ, айтмадим. Чунки унинг ҳақидан кўрдим. Бирдангиз тўйни тўхлатиб қўйиши ҳам мумкин эди-да.

- Тишларини тўғрилатдингизми?

- Ҳа, ўзим пиширган ош... Бир танишимга олиб бориб чиройли қилиб тўғрилатдик. Йигит қўйган пулим бор эди, шунга ҳам

- Нега?

- Жиянимнинг ҳаётида жуда кўп оғир кунлар бўлаётганини сезардим. Бот-бот дугонанимни кўргани борардим ва шу асно Соҳибжамолнинг ранги-руйига

ТОПАРМИКАН?..

сўраб олиб бермадингизми?

- Сўрадим, лекин балога қолдим. У калитларни менга қараб отиб юборди. Кетишга чоғланарканман, "Тез-тез келиб туринг, дугонажон, тергов қилишга", - дея узиб олди. Укам бир гал қишда богранида қизининг енгил шиппақда қор кечиб юмуш қилаётганини кўриб қолибди.

- Шундан сўнг ажрашиб кетишдингизми?

- Йўқ, укам уй олиб бериб, алоҳида чиқариб юбормоқчи бўлди. Дугонам кўнмади. Унинг яна учта ўғли бўлса-да, рози бўлмади.

- Жиянингиз-чи, бу ҳақда нима дерди?

- Унинг сабру тоқатини қаранг, сира чурқ этмасди. Тапписини ёпарди, ўчоқда овқатини пиширарди, қўлда кир юварди, нолимасди.

- Демак, эрини яхши кўрган, шундайми?

- Ахир ким ҳам кўз очиб кўрганини яхши кўрмайди? Биз кўёв мустақил бўлса

ги бир машинасини беришди. Майли, гап буюмда эмас. Укам яна олиб берар, ўрни ҳам тўлар? Аммо, кўнгул-чи?

- Жиянингиз ҳозир нима иш қилади?

- Ҳуқуқшунослик институтини битирди. Хусусий нотариал идорада ишлаяпти. У яна ўзига келиб, очилиб кетган. Билмаган йигитлар қиз бола деб унга совчи юборишяпти. Лекин у биттасига ҳам кўнмайди. Безиллаб қолган. Соҳибжамолни ҳар гал кўрсан виждоним қийналади, шу кунни уқлай олмай чиқаман. Ахир, буни мен ўлгур қилгандим-а. Энди эса унинг бахти бўлишини, юрагимдаги ҳасратларим йўқолишини истаётман. Шундай бўлармикан?

Аёл юрагидагиларини роса тўкиб солди. Бир-бир йиғлаб ҳам олди. Сўнг кетди. Мен эса ўйга толдим. Яхши ниятлар билан қурилган оила нега барбод бўлади. Бир кун келиб Соҳибжамол ўз бахтини топа олармикан? Сиз нима дейсиз?

ГУЛБАШАКАР

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

Бир аёл тахририятимизга бош муҳарриримизни сўраб келганини, ногиронлиги сабаб, тўртинчи қаватга чиқа олмаслигини қоровул кўнғироқ қилиб айтди. Бош муҳарриримиз хизмат сафарига эканлиги сабаб, аёл олдиға ўзим тушиб бордим. Аёл кўча дарвозаси олдида бир қиз билан турган

ди. Опа дўхтирларга учрашиб, менга яхшироқ қарашларини тайинлаб кетдилар. Шундан сўнг менга эйтиб бутунлай ўзгарди. Шу пайтгача ҳатто мендан анализ ҳам олишмаган эди.

- Боя каровсиз, оч ётардим дедингиз. Ўша дамда яқинларингиз қаёқда эди?

- Мен шол бўлиб ётиб қолгандим. Эрим ўғил-қизимни олиб қилиб, мени онамнинг уйига олиб бориб ташлади. Аммо, кўп ўтмай мен-

шеъриятга ихлосим баланд. Шеър ёзиб, қўшиқ қилиб қуйласам юрагим енгиллашиб "давлением" жойига тушарди. Ўрнимга қундош келганини эшитганимда мана бу сатрлар қуюлиб келган:

Келин бўлиб тушган уйимга, Ўзга бир қиз келин бўлибди.

Уни кўрган ўғил-қизимнинг Мурғак қалби гамга тўлибди.

Ўғлим савол беради менга: "Не сабабдан дадам уйланди?"

Не сабабдан бизнинг бу уйда Яна бир бор ёр-ёр қуйланди".

Мен хастаман шу сабаб, ўғлим, Дадажонинг яна уйланди.

Ўғил-қизи кўринмай кўзга Яна бир бор ёр-ёр қуйланди,

Савол бериб қийнама мени

Хаста дилим унсиз йиғлайди.

Дадагил қилган бу бевафолик, Мени бир умрга қийнайди.

Тақдир экан, севиқли ёрим, Ўзга қизинг сочин силайди.

- Эрингизни қайнота-қайнонангиз инсофга қақиримадими?

- Инсофга қақирини гапирасиз. Бир кун мени шифохонага олиб кетаётганларида қайнотам билан поччамнинг

МЕН ҲАЁТГА

экан. Биз яқин атрофдаги ўриндикқа бориб ўтирдик.

- Афсус, Дилбар опа Саидовани кўриб кетмоқчийдим. Атайлаб, Оқўрғондан келгандим, - дея сўз бошлади аёл. - Менинг бошимдан ўтганларни эшитсангиз, бир китоб ёзса бўлади.

- Опажон, жоним билан эшитаман. Бир бошдан сўзланг.

- Ота-онамнинг хоҳиши бўйича турмушга чиққан бўлсам-да, бахтли ҳаёт кечирардим. Ўғли бўлдим. Аммо иккинчи фарзандим - қизимни туғишим жуда оғир кечди. Шифокорлар болани операция қилиб туғдиришди. Орадан 35 кун ўтиб, оёқ-қўлим ишламай қолди. Дўхтирлар оёққа туришимга умид йўқ дейишди. Ана ўшанда Дилбар опа ҳаётимга нажот бўлиб, умид бўлиб кириб келди.

- Опа сиздан қандай хабар топганди.

Ўшанда касалхонада палатадошим хоразмлик Зевара исмли қиз менинг аҳолимога ачиниб, "Саодат" журнаliga хат ёзибди. Ўшанда журналда мухбир бўлиб ишлаган. Дилбар опа хатни олиб мени кўргани келибдиган. Биласизми, ҳаётга умидим қолмаганди. Айнан ўша кун мени палатанинг деразасигача сирғалиб бориб, ўзимни тепадан паства ташламоқчи бўлиб турганимда тасодифан ҳамшира кириб қилиб, мени тортиб олган эди. Орадан икки соат ўтиб, касалхонага Дилбар опа кириб келган, мен билан анча гаплашган, йиғласам қўшилишиб йиғлаган, тасалли берган-

ҚАЙТГАН АЁЛМАН!

га оёқ-қўл бўлиб турган онамдан ҳам жудо бўлиб қолдим. Шу туфайли эртаю кеч шифохонада шифтга қараб ётардим. Эримни уйдагилар уйлантиришмоқчи эканини, дугонамга совчи бўлиб боришганини эшитдим. Бир кун шифохонага ўғил-қизимни ҳам олиб келишди. Ўғлим: "Ойижон, дадам нега уйланапти?" - деб сўради мендан. "Болажоним, у аёл сенга ука олиб келади", - дедим. Аммо яқинларим кетишган, бу хабар туфайли мен комага тушиб қолганман.

Биласизми, асли журналист бўлишни орзу қилганман. Мактабни аёло баҳолар билан тугатганман. Адабиётга, айниқса

(отамнинг ичкўёви) суҳбатини эшитиб қолганман. Қайнотам: "Уни сизлар кўмасизлар", - деса, поччам: "Сизларга берганимизда соғ эди, сизлар кўмасизлар", - дейди. Ҳали жони қиймаган жасадим аросатдигидан юрагим қонга тўлиб, қон-қон йиғлаганман.

- Боя дўхтирлар яшаб кетишига умид йўқ, деб айтишган дедингиз. Бироқ, ҳозир туппа-тузуқ, ҳар қалай ўз оёғингизда юриб турибсиз-ку...

- Ҳа, шу азобда етти йил ётдим. Оёқларимни неча марта операция қилишди. Бир кун шифокор: "Умида, қизим, сизда жуда кучли биоэнергия бор. Шу қоби-

лиятингиз билан

одамларни даволашингиз керак, шунда бутунлай тузалиб кетасиз", - деб қолди. Ўйга қайтган, ётган жойимда табиблик қила бошладим. Қарангки, менинг қўллари тафтидан ўзим қаби оғир беморлар ҳеч нарса кўрмагандек бўлиб кетганлари сайин, мен ҳам тузала бошладим.

Шундан сўнг мен соғлигимда керак бўлиб, хасталигимда итқитиб юборган эркак билан қайта яшамдим. Лекин болаларимни қайтариб олдим. Ҳозирги турмуш ўртоғим жуда олийжаноб, фарштали инсон. У менинг беморим эди. Тузалиб кетган, гўшанга кўрмаган йигит бўлса-да, менга уйланаман, деб туриб олди. Мен унга фарзанд туғиб беролмадим. Лекин у болаларимни жонидан ортқ сўяди. Ўғлимни уйлантирди. Невараларим бор. Мана бу (ёнидаги ширин қизга ишора қилиб) қизим, яқинда тўйини қилмоқчимиз. Дилбар опам энг азиз меҳмоним бўлади.

- Умида опа, табиблик қилаётган экансиз. Демак, топишингиз ҳам чакки эмасдир.

- Бир вақтлар жуда бадавлат, машҳур одамни даволадим. У мен орқали фирма очини таклиф қилди. Шунда мен: "Ҳоҳласангиз, мана шу даволловчи қўллариمنى чопиб ташланг. Худо менга шу касбни берган экан, ўлгунимча инсонларга холис хизмат қиламан", дедим. У хизмат ҳақи деб берган катта микдордаги пулни, етимхонага топширди. Сингилжон, келинг, яхисини сизга қўшиқ айтиб бераман...

Умида опа жуда ширали овозда қўшиқ қуйлади. Бу қўшиқнинг сўзлари шу қадар тасвири эдики, беҳитиёр кўзларимга ёш қалқди.

Умида опа билан қайтлашганимиз, у газетамизга ўзининг дил изҳорини албатта ёзиб юборишини айтди. Мен унинг ортидан қараб қоларканман, инсон зотининг бардошига, саботу иродасига таҳсинлар ўқидим.

Матлуба ШУКУРОВА

ҲАММА ГАП ЎЗИНГИЗДА

Лобархон, мени кечирасиз-у, онанингиз ҳақидаги фикрларингизга асло қўшили олмайман.

Дил изҳорингизни ўқиб онанингизни тушундим. Лобархон, сиз 15 ёшингизда Зокирни севган экансиз. Бунинг онанингиз дилида маъқулламаган. Чунки, баалоғат даврида кечаётган туйғулар кўпинча ҳою ҳавас бўлиб чиқади. Зокирни севсангиз, эртага бошқасини ҳам севиб қолишингиз мумкин, деган хулосага келганлар. Сизнинг қишлоқда гап-сўз бўлиб, кўнгил кўчасига кириб кетишингизни истаман. Лобархон, уйлаб кўринг, қайси она ўз боласига ёмонликни истайди. Онанингиз оғир гапирган бўлса ҳам сизнинг фойдалангизга гапирган. Лекин "Зокир чин юракдан севганида кизимга уйланди", деб муносабатини шунчаки

ёшлик ҳой-ҳавасига йўйган. "Онам Зокирга зарда қилиб, холамни ўғлига-Фарходга бермоқчи, мен уни севмайман", деб ёзибсиз. «Онам мени мажбурлан эмас, ҳамма оналар каби яхши ниятлар билан турмушга берсалар», дебсиз. Онанингизга қариндошга турмушга чиқиш хато эканлигини тушунтиринг. Қариндошчиликда бўлган никоҳдан ногирон бола туғилиши мумкинлигини уқтиринг.

Сизга ўз ҳаётимда бўлган бир воқеани ҳикоя қилмоқчиман. Отам 6 ёшимда вафот этди. Онам ёш бўлгани учун турмушга чиқди. Ўғай отам жуда меҳрибон, ўқимишли киши эди. Лекин онам бизга нисбатан жуда қаттиқ эдилар. Биз Дархон ма-

ҳалласида турардик. Маҳалламиз этагидан анҳор оқиб ўтар, шу сувдан челақлаб уйга таширдик. Маҳалламиз оқсоқолининг 20 ёшлар чамасида жияни бўлиб, йўлимни пойлаб анҳор бошига борарди. Менга атаб шеърлар ёзиб, ашулалар айтарди. Мен эса онам кўриб қолишдан ҳайқардим. Онам сувга боргин десалар, "Бормайман, Худойберди аканинг ўкаси йўлимни тўсиб шеърлар, ашулалар айтади. Уяламан", деб йўғлардим. Онам газаб билан ошиқ йўлитни кўчада қаттиқ ранжитганди. Мен ошиқ йўлитга жуда ачинганман. Энди мени кўрса тўғри келатган бўлса ҳам кўчанинг нариги бетига ўтиб кетарди. Лобархон, онанингизга юракбағрингизни очинг.

Ғайниҳамол
АБДУЛЛА ҚИЗИ,
Тошкент шаҳри.

"Ўз онамга
бегонадекман" - 34-сон

ЭСАЛТАМА: Онам мени тушунмайдди. Ёш боладек мурожаат қилишлари менга оғир беваяппти. Ҳатто, синфдошим Зокир севиб қолганида уни мактабда изза қилиб кетганлар. Шу-шу Зокир мен билан гаплашмай қўйди. Ҳозир онам Зокирга аччиқ қилиб, холамнинг ўғлига турмушга бермоқчи.

Муаллиф: А. УМИРОВА.

кўпол бўладими? Зокирга зарда қилиб, холаваччаси Фарходга бермоқчи бўлса, у ҳам

ён кўшниси, ҳам яқин қариндоши бўлгани учун унга тегишини хохламай жуда тўғри қилади. Чунки, қариндошга теғса ногирон бола туғиб, бир умр дард ҳасратда ўтиши мумкин.

Афифа ҲАСАН ҚИЗИ.

КЕЛАЖАККА ПУТУР ЕТМАСИН

"Аёл, аёллигини
унутмасин" - 41-сон.

ЭСАЛТАМА: Бозорда икки аёлнинг уят сўзлар билан бир-бирини ҳақорат қилаётганининг гўвоҳи бўладим. Оғир юк кўтариб поизик елкалари яғир бўлган аёлнинг руҳияти ҳам қотиб қолиши табиий. Эркак-эркакнинг, аёл-аёлнинг вазифасини адо этиш вақти келмади.

Муаллиф: Насиба РИЗАЕВА.

Мен ҳам аёллар меҳнати борасидаги фикрларимни билдирмоқчи эдим.

Рўзгор юки оила, бола тарбиясида эркак аёл жавобгар...

Ҳа, машаққатли меҳнат оилада ота-она зиммасига тушади. Лекин тенг бўлмаслиги жоиз. Боиси аёл-аёл. У тарбия, пишир-қуйдир билан, ота эса оғирроқ томонини олмоғи керак?

Ҳар иккала шахснинг фикри бир ердан чиқсагина оила тинч-тотув ва бахт-сао-

датга эришади. Эркакка аёл эркаклигини, аёлга эркак аёллик ҳуқуқини оила қуришининг биринчи куниданок бермоғи, келишмоғи лозим. Тўрва елкаларига аёл чарчайди. Оилада эри-эр, болани-бола қиладиган аёлдир. Қўшни вилоятда танишим бор. Бундан 20 йиллар муқаддам, аёли бозорга чиқиб савдо қиларди. Хотини шаҳарма-ша-

ҳар юриб, мол олиб келиб, бозорда туради. Эри оила, пишир-қуйдир, бола тарбияси билан овора. Аёлнинг гапи-гап, эркак ҳовли қоровули. Хуллас, она меҳридан болалар анчагина узоклашган...

Ушбу воқеани баён қилганимдан мақсад, оилада эркак ҳам, аёл ҳам ўз вазифасини бажариши лозим.

ЭРҒАШ.

"Бир чимдим меҳр
истаганим" - 44-сон

ЭСАЛТАМА: Бегона аёл туфайли бахтим ярим бўлган. Яқинда эрим қамалди. Бир кўнгалм унинг қамоқдан чиқишини устаси, бир кўнгалм умуман чиқмаслигини устасиди. Менга озгина эътибор, зиғирасеккича меҳр қиёф аш-ку!

Муаллиф: Зулфия САМАДОВА.

бир-биридан тез-тез узоклаштириб туради, лекин уларнинг орасига туша кўрма", дейишса-да орангизга тушдим. Бундан хулоса қилиш ўзингизга ҳавола.

Ҳошим ОРЗИКОВ,
СамДУ махсус сиртки
бўлими толиби.

Насибохон қизим. Сиз "Муҳаббатнинг кўзи кўр бўлади", дейдилар деб, ишққа берилиб, устозингизни севиб қолгансиз. Ахир сиз ўшанда 19 ёшда бўлгансиз. Ҳаётда анча-мунча тажриба орттиргансиз, кўп нарсаларни кўриб, кўп нарсани эшитиб, яна ота-онанинг насиҳатларини, қаршилигини ҳам писанд қилмай, бола-чақали кишини севдим деб, унга турмушга чиқкансиз.

Шоир Уйғуннинг "Ишқ бош-

ЗИНҲОР ИККИНЧИ

қа, ҳавас бошқа, бу йўлда хато қилма", шеърини ўқимагансиз ёки эшитмагансиз, шекилли. Ёки сеvimли адимиз Мирзакалон Исмоилийнинг "Инсон ҳусни", "Одавийлик қиссаси" китобларини ўқимагансиз

"От айлаиб..." - 41-сон

ЭСАЛТАМА: 19 ёшда мени ўқишга тайёрлаган ўқитувчининг севиб қолиб, гарчи уйланди бўлса-да, унга турмушга чиқдим. Фарзанасизлигим сабаб у мени ташлаб, хотинига кетиб қолди.

Муаллиф: АДИБА.

ХОТИН БЎЛМАНГ!

ёки эшитмагансиз. Бу китоблар айнан сиз каби ишқ-муҳаббатга бериловчи қизларга қарата ёзилган.

Мен таниган бир қиз сиз каби адашганди. Яъни ўз устозини "севиб", у билан юриб, унга тегиб фарзанд ҳам кўрди. Устози биринчи хотинининг ҳам, бунинг ҳам рўзгорига қарашиб турди. Орадан бир йил ўтиб, улар негадир келишмай қолдилар ва ажралдилар. Сўнг бу аёл турмушдан ажралган бир кишига турмушга чиқди. Бундан ҳам бир бола туғиб, ундан ҳам ажралишди. Бошқа яна бир оилани киши билан яшай бошлади. Шундай қилиб ўн йил ичида 4 марта турмушга чиқиб, улардан уч фарзанд орттирди. Ва ҳозир ҳам эрсиз яшайпти. Бу аёлнинг иккинчи эри ҳам ўзининг биринчи хотини, бола-

лекин эрим уйга қайтишини, ундан фарзанд кўришини истайман дейсиз. Ахир сиз эрингизни, қундошингиздан қизғонасиз-ку? Бу билан сиз Оллоҳнинг ҳам қаҳрини келтириб, мана 4 йилдирки бир тирноққа зор бўлиб, хайҳотдек ҳовлида ёлғиз қолгансиз. Энди яхшиси ота-она розилиги билан бирор хотини вафот этган ёки оиласидан қонуний ажрашган киши билан умр кечирини уйланди. Зинҳор ўзга аёл бахтига шерик бўлиб иккинчи хотин бўлманг.

"Ҳаётдан сабоқ ол,
мактабда таълим,
Керак эмас сенга ўзга
муаллим".

Раззоқ ҲАКИМИЙ,
Навоий вилояти,
Қизилтепа шаҳри.

Бир кам дунёнинг дарду ҳасратлари кўп. Яқин дўстнинг айтсанг, кўнглинг енгил торгандек бўлади. Насибанинг қалб изтиробларини ўқиб, изтиробга тушдим. Насиба, сен қаттиқ янглишибсан. "Талабалигимда ўқишга ёрдам берган ўқитувчимни қаттиқ севиб қолган эдим", деб ёзибсан. Аввало сендан бир неча ёш катта бўлган ўқитувчининг хайф, сени хотинликка олган бўлса? Ўқувчи-фарзанд, ўқитувчи ота-ку, қизим. Сен унинг ўқувчиси бўла туриб, қайси тилинг, қайси дилинг билан қандай "эрим", дея олдинг? Вақтида ўзингни имтиҳон қилиб, тўхтатиб олсанг бўлмасми? Халқимизда "Ота рози, Худо рози", деган нақл бор. Қизим бировнинг эри бировга эрлик қила олмайди. Акс ҳолда хотини ҳам хотинлик қила олмайди. У киши сени ёлғиндан фойдаланиб, жўнгина мулойим, кўнгли бўш қиз бўлган-

нинг учун фойдаланган. У ноинсоф ўқитувчи, бола тарбиячиси бўла туриб сени "Аёлимни севмайман", деб лақиллатган. Яна сен уни ўқитувчим дейсан. У бу номга мулғалоқ ноллоқ. Қалтис ташланган қадамнинг қасрига қилиб, энди кўзингдан ёш тинмай оқаверади. Сенинг учун ардоқли бўлган ўқитувчининг, ўша сен айтган сабр-бардошли қундошинг қариб-қартайиб қолса сенга қайтиб, фарзандли бўлишинг мумкин. Агар у нобакор учинчи аёлни ҳам лақиллатмаса. Вақт ҳамма дарднинг даволайди ва нобакорнинг башарасини очади. Шунинг учун бу ёғига хушёр, бардам ва етти ўлчаб бир кесадиған иш тўга. Агар яна адашсанг, бахтингни топишинг душвор.

Э. АТОЕВ,
Ўзбекистон халқ
таълими аълочиси.

ЭР ХОТИННИ СЕВМАСА...

Ушбу дил изҳорини қайта-қайта ўқирканман, албатта. Дилсўзинг аҳволини тушунишга ҳаракат қилдим. Хурматли Дилсўз, сизнинг кечинмангизни ўқиб, шундай хулосага келдимки, бундай аҳволга тушиборганга аввало ўзингиз сабабчисиз. Сизнинг энг катта хатонгиз эрингизга худди қулдек итоатда бўлиб, унга қарши бир сўз айтмаганингиз ва у ҳақда ҳеч кимга ҳеч нарса демаганингиздир. Бу хатони тўғрираш вақти етди. Энди сиз ўзингиз ва фарзандларингиз учун яшанг. Асло ташвиш торгманг. Худо фарзанд берибдими, ризқи-

ни ҳам беради. Эрингиз қамокдан чиққанидан сўнг қонуний ажрашинг. Энди эрингизнинг эркалиги нимага керак? Бундай эринг боридан йўғи яхши, меҳимча.

Шунча кўрган кўргуликларингиз етар. Агар яна эрингизга эргашсангиз, бундан-да баттар кўргуликлар бошингизга тушмайди деб ҳеч ким қасолат бера олмайди. "Эр хотинни севмас экан, ёноқдаги қоп-қора холдан ҳам фойда", дейишган араблар. Шундай экан, эсингиз борида этагингизни ёпинг. Утган ҳаётингизни чуқурроқ таҳлил қилиб сабоқ чиқаринг. Инглизлар: "Никоҳ қайчи каби эр-хотинни

япти. Ёш Насибадан совиған эр ўз оиласига қайтиб тўғри қилган. Чунки, фарзандсиз хотин кимга керак? Хулоса қилиб айтганда, Насибанинг бошқа эрга чиққани маъқул, балки ундан фарзанд кўрар.

Нурбек РАХИМ

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Аяжонимиз
Адолатжон ВАХОБОВА!
Сизни 6-декабр таваллау айёмингиз билан чин дилаан, самимий кутлаймиз! Умрингиз узоқ ва бахту саодатли бўлсин.
Фарзандларингиз, Қашқадаар вилояти, Нишон тумани, Учмола қишлоғи.

Укам ТОҲИРЖОН!
Сени 5-декабр таваллау кунинг-ла табриклаймиз. Умринг узоқ, соғ бўлиб юргин. Фарзандларинг ва неваралар қамоллини кўриш насиб этсин!
Опанг Ҳалима, поччанг Бахтиёр, Тошкент шаҳри.

Азиз НИЗОМЖОН!
Туғилган кунинг кутлуғ бўлсин. Узоқ умр, туганмас бахт ва соғлик тилайман.
Аканг, Самарқанд вилояти, Иштихон тумани.

Жияним ЖАСУРБЕК!
Таваллау кунинг муборак бўлсин! Келгусида ҳамма ҳавас қиладиган соғлом, навқирон ва қомил инсон бўлиб улғайгин.
Амакижонинг, Тошкент шаҳри.

Укам ИКРОМЖОН!
Сени таваллау айёминг билан табриклайман. Дилангаги барча эзгу тилақларингга етгин. Умринг узоқ ва мазмунли кунларга тўлиқ бўлсин.
Аканг Ёқубжон, Тошкент шаҳри.

Опажонимиз Ҳалима УСМОНОВА!
Сиз азиямизни таваллау айёмингиз билан муборакбод этамиз. Умрингиз узоқ ва сермазун бўлсин! Мухтор поччамиз билан қўша қариб, фарзандлару набиралар бигилган лавраларинг фаизи бўлиб, қўша-қариб юринглар.
Сингилларингиз, укаларингиз, Тошкент шаҳри.

Ҳурматли Аббасмуродов АБДИНАЗАРОВ!
Таваллау айёмингиз билан кутлаймиз. Файдали хонадонингизга кўз тегмасин. Фарзандларингиз роҳатини кўринг, сизга узоқ умр тилаймиз.
Ҳамкасбларингиз: Равшан, Исроил, Баҳром, Ҳасан, Акмал, Умид.

КУШМУРАДОВ БАХТИЁР НАРЖИГОВИЧ номига юридик техникумидан 1994 йилда берилган 413 сонли рўйхат рақами № D 398246 диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР** қилинади.

"Oila va jamiyat" йўғитномаси

Устоз кўрмай пишган эмиш, бул муллонинг қалласи,
Менга эса фойдалидур бир ошқовоқ палласи.
Устозингдан дуо олмай, қурмагин сен иморат,
Солган уйинг йиқилайдур, бўлма яна хижолат.
Пулни топиб, маза топмай, икки хотин олдилар,
Пули тугаб, кучи қочиб, ёмон сарсон бўдилар.
Не бўлса ҳам ози ширин ва қадрли, яхши бил,
Шароб Камол ростин айтди, иккиланмай амал қил.
Шароб КАМОЛ.

ХАЗОНЛАРНИ ЁҚМАНГ!

Хеч кимга сир эмаски, саховатли куз фаслида ҳамма ёқда ҳазонрезги кезади. Кўпчилик эса дарахтларнинг қовжираб тўкилган барглари тўдалаб-тўдалаб ёқиб юборишади. Мутахассисларнинг фикрича, ҳазонларни ёққандан ҳосил бўладиган тўтун таркибида турли захарли моддалар бўлар экан. Шубҳасиз, у инсон саломатлиги учун ўта зарарли ҳисобланиб, оғир хасталиклари келтириб чиқаради. Давоси йўқ рақ ва бошқа дардларга замин тайёрлайди. Бундан ташқари, ернинг гумус қатламни кўйдириб, унумдорлигига ҳам салбий таъсир кўрсатади. Дарахтларнинг ҳазон барглари ёқиб, атмосфера қатламларига зийн келтиради, балки экология мувозанатини ҳам бузади. Бу биргина инсоннинг эмас, балки бошқа жонотларнинг ҳам яшаш тарзини издан чиқаради, дарахтларнинг илдири, шохлари куйиши оқибатида қуриб қолишига сабаб бўлади.
Табиат ва биз Бир сўз билан айтганда, ҳазон ёқиш ҳолатларига йўл қўйилган тақдирда уни амалга оширган шахсларга нисбатан "Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги" Кодекси бўйича тегишли жазо чоралари қўлланилади.
К.СОКИЕВ,
Тошкент вилояти табиати муҳофаза қилиш қўмитасининг мутахассиси.

ҚАРИСИ БОР УЙНИНГ...

Тош асрида одам ўртача 20 йил умр кўрган. Рим империясининг гуллаган даврида ўртача ёш 35 га тенг бўлган. Олимларнинг кузатишлари далолат беришича, сўнгги 160 йил давомида инсон умри ҳар ўн йил ҳисобига 2,5 йилдан узайиб бормоқда. 2010 йилга бориб Ер юзидagi инсониятнинг 30 фоизини қариялар ташкил этади, деб тахмин қилинмоқда.
Умргузаронлик қилаётган қариялар сони бўйича Япония ҳаммадан олдинда. Бу мамлакатнинг 20 мингдан ортиқ фуқароси аллақачонлар 100 билан юзлашган. Уларнинг 84 фоизи эса аёллар. Умуман, кунчиқар мамлакатда ўртача умр аёллар учун 85,2 эркаклар учун эса 78, 3 йилни ташкил этмоқда.
100 ёшлилар текширилганда, уларнинг аксариятида онкологик касалликлар, қандли диабет учрамаган. Қизиги, уларнинг кўпчилигида илгари бу касалликлар бўлган, лекин 100 ёшдан кейин улар қарияларни умуман безовта қилмай қўйган.

"Гиннеснинг рекордлар китоби"да ёзилишича, 1933 йилда Хитойда Ли Чунгон исмли қария вафот этган. Аниқ бўлмаган манбааларга кўра, у бу вақтда 256 ёшга кирган экан.
Ўзбекистонимизда ҳам 100 ёшга кириб хонадонларимизнинг фариштаси бўлиб ўтирган қариялар оз эмас. Уларнинг 10 нафардан ортиғи мустақиллигимизнинг 14 йиллик байрами арафасида мамлакатимизнинг юксак мукофоти - "Шўхрат" медали билан мукофотландилар.
Дармон ИБРАГИМОВ тайёрлади.

ЯХШИ КУНЛАРДАН НИШОНА ЭКАН...

- Мени машина уриб юбориб, касалхонага тушиб қолдим, - дея ҳикоя қиладиганам. - Ўзимга келмай, анча ётдим. Уч кундан кейин хушимга келиб, кўзимни очсам, тепамда ўғилларим ўтиришбди.
Касалхонада ётганимда тушимга онам билан отам киришибди, денг. Онам бир оппоқ уйнинг ёнида туриб, нуқул сочларини тараришлар. Ёнларидан отам турибдилар. Мени кўрган заҳотиёк: "Муслимаой, яхши келиб қолдингми, болам? Сени кутиб тургандик. Юр, биз билан, сени жуда соғиндик, болагинам", - деб қўлимдан маҳкам ушлаб, оппоқ уй томонга тортаришлар. Онам эса: "Қўйинг, нима қиласиз? Ахир, унинг болалари ҳали ёш. Ҳали тўйлар кўриши керак. Ўғлини уй-лантириш арафасида турибди-ку! Нега энди уни торқилайсиз?" - дея отамни ўша уйга олиб кириб кетдилар. Бироздан кейин қайтиб чиқиб, мен томонга икки тугунчани олдилар-да, яна изларига қайтдилар. Шундан кейин мен турган жойда девор пайдо бўлиб, ўша оппоқ уй умуман кўринмай қолди. Зор-зор йиғлаб, онамни, отамни қақирганча деворнинг у ёғида қолавердим.
Уйгонсам, қора терга ботиб, йиғлаб ётган эканман...
Орадан бир ойлар ўтиб ўғлимни уйлантирдим. Ўша тушим унут ҳам бўлиб кетганди, лекин ўғлим бирваракайига икки фарзандли бўлганида ҳалиги тушимни эсладим: онам менга икки тугунча берганлари - бу менинг набираларимга аталган яхши кунлар экан...

ЛАТОФАТ

ОНА ЭЧКИНИНГ НОЛАСИ

Момом болалик кезларида бир воқеани кузатган экан. Ушунда чор-атроф қоп-қора булут билан қопланиб, бирданга ёмғир шаррос қуйиб берган. Кўй-эчкиларини боқиб юрган момо ёмғирдан қочиб, пана жойга беркиниб турган. Шунда бир эчкилари негадир безовталана бошлаган. Момом бу ҳолга тушунмасдан қараб тураверган. Бир пайт эчки ҳарсангтош ёнига келиб, ётиб олган ва шу жойда кўзи ёриган. Ёмғир эса аёвсиз қуярди. Эчки боласи жудаям нимжон эди, негаки, у

чала туғилган экан-да! Ёмғирда қолган эчки боласи ожизгина товуш чиқариб сўнг нобуд бўлган. Она эчки эса боласи атрофини гир айланиб югураверган. Ёмғир тингач, момом уларни ҳовлига ҳайдаб келган. Қарасаки, эчкининг кўзлари юмук. Ундан тинмай ёш оқаётганимиш! Уй эгалари момомдан бор воқеани эшитгач, эчкига ичлари ачишиб: "Эчки ҳам боласи дардига йиғлар экан-да", - дейишган.
Барибир у она-да, оналарга эса фарзанд доғидан кўра қийинроқ азоб йўқ...

Чўлпоной МЕЛИКЎЗИЕВА

Республикаимизда ҳаво ўзгариб туради, айрим жойларда вақти-вақти билан ёмғир ёғади. Баъзи жойларда туман тушади.
Республиканинг тоғли ҳудудларида ҳаво ўзгариб туради. 1-2 декабрда ёғингарчилик кутилмади. 3-5 декабрда айрим жойларда қор ёғди.
Харорат 1-3 декабрда кечаси 4-9° совук, кундузи эса 2-3° илиқ бўлади. Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. 3-5 декабрда вақти-вақти билан ёмғир ёғиб, туман тушади. Харорат 1-3 декабрда кечалари 2° совук, кундузи 8-13° илиқ, 4-5 декабрда кечаси 0-5° илиқ, кундузи эса 3-8° илиқ бўлади.

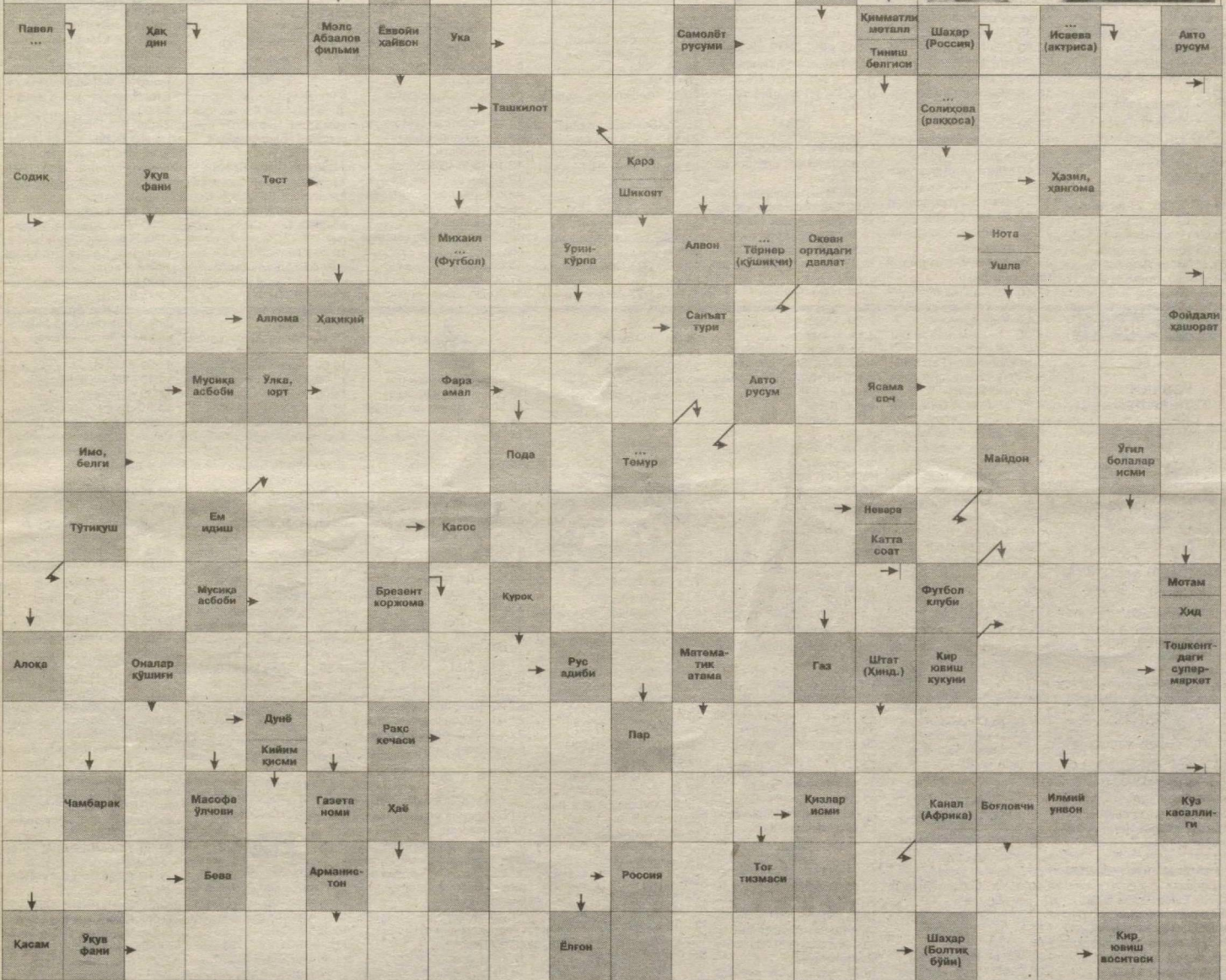
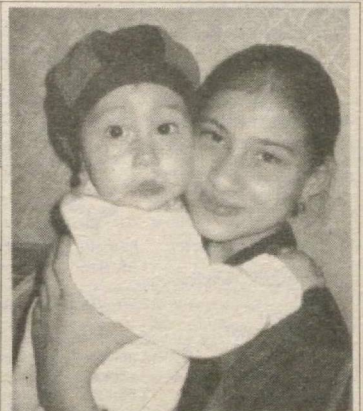
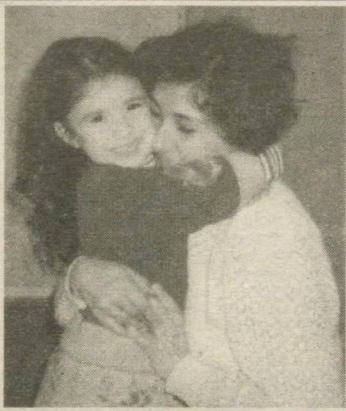
КҲЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафтанинг ҳар бир куни қувончли воқеаларга бой ўтади. Янгиликлар эшитиб, хурсанд бўласиз.
СИГИР (21.04 — 21.05). - Янги ҳамкорлар билан тузган битимингизни бекор қилинг. Бундай муҳим қарорларни кейинга қолдиринг.
ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Саломатлигингиз ҳақида уйлашингизга тўғри келади. Буни қанча тез ҳал қилсангиз, шунча яхши.
КИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Бу ҳафтада олдингизда турган икки имкониятдан бирини танлашингизга тўғри келади.

МУНДЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Севилингиз билан ярашиб олишингиз керак. Акс ҳолда хатога йўл қўйган бўласиз.
БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Ишга бўлган талабчанлигингиз ва истеъдодингиз билан раҳбарингизнинг хурматига сазовор бўласиз.
ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ота-онангиздан хабар олишни унутманг. Шунингдек, оилангиз билан ҳордиқ чиқаринг.
ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Уй-рўзгорингизни тартибга келтириб, бирорта янги жиҳоз сотиб олинг.

БАШОРАТИ

ЎКОТАР (23.11 — 21.12). - Оила аъзоларингиз учун совғалар харид қилинг. Шулар қатори ўзингизни ҳам унутмагингиз маъқул.
ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Ҳафта давомида кўп дўстлар орттира-сиз. Улар билан самимий муносабатда бўлинг.
КОВҒА (21.01 — 18.02). - Чоршанба куни хизмат сафарига жўнашингиз мумкин. Йўлда қийналсангиз-да, ишларингиз унумли бўлади.
БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Ҳаёт тўлқинида балиқдек сузиб, орзуларингиз амалга ошаётганида ҳузур қиласиз. Омадли кун яқшанба.

«Oila va jamiyat»
фотоальбомидан

ДУШАНБА 5

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахлилнома".
8.55 "Олтин мерос".
9.05 "Мовий уммон қаҳрида". Хужжатли сериал.
"Болалар сайёраси".
9.55 "Шумтакалар". Мультсериал.
10.15 "Чоликуши". Телесериал.
11.00 "Ахборот".
11.15 "Омон бўлинг!".
11.20-12.10 "Айтишу".
16.55 Курсатувлар дастури.
17.00 "Ахборот".
"Болалар сайёраси".
17.15 "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.35 "Равнак" студияси намоиш этади.
17.50 "Олтин мерос".
18.00 "Биржа ва банк хабарлари".
18.20 "Ошин". Телесериал.
18.55 "Аъло уйини". Теле-
лотерея.
19.15 "Оқшом наволари" (SMS. Овоз бериш).
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.55, 20.55, 21.30 Ўзлонлар.
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Мари Лестер". Бадий фильм премьераси. 1-кисм (Франция).

20.40 "Олтин мерос".
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 "ЎзДЭУавто" - Сихат-саломатлик йилда.
22.05 "Сарой жаҳожири".
23.15 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.25 "Ўз ҳам эмас, кўп ҳам эмас". Бадий фильм. 1-кисм.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

11.55 Дастурнинг очилиши.
12.00 "Давр" ҳафта ичида.
12.30 ТВ - анонс.
12.35 "Янги авлод" студияси: Уй вазибаси.
12.55 Кино SMS танлови.
13.00 Болалар экранни: "Учинчи сайёра сири".
13.45 ТВ - анонс.
13.50 Сўз беринг.
14.20 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, диёрим!
16.20 ТВ - анонс.
16.25 "Ўзбектеlevision" тақдим этади: "Китоб".
16.40 "Янги авлод" студияси: "А"дан "Н"гача.
16.50 Жаҳон жүроғияси.
17.00 Ёшлар овози.
17.15 "Ёшлар" телеканали фототанлови.
17.20 Чемпион сирлари (рус тилида).
17.40 ТВ - адвокат.

17.45 "Менинг университети". 1-кисм.
18.05 Кино SMS танлови.
18.10 "Мерлин". Бадий фильм. 1-кисм.
18.45 ТВ - анонс.
18.50 Мафтунингман, диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Хамкор - 2005.
19.45 Ёзлонлар.
19.50 "Бойлик изтироби". Бадий фильм. 1-кисм.
20.20 Ўзост.
20.40 UzEX хабарлари.
20.50 Ёзлонлар.
21.00 "Шубҳа". Телесериал.
21.45 Кино SMS танлови.
21.50 Мусликий лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 UzEX хабарлари (рус тилида).
22.45 Кино SMS танлови.
22.50 "Қизлар". Кинокомедия.
0.20 - 0.25 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.30 "Пойтахт" ахборот дастури (рус).
18.50 "Мультикарusel" (рус).
19.00 "Экспресс" телегазетаси.
19.15 Телекуррьер маркет".
19.20 "Мультикархаллақ".
19.30 "Табриклиймиз".
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури.
20.20 "Камила".

SPORT TV

7.30 "Талкин".
8.00 "Бодрое утро".
9.00 "Версия".
9.30 "Хозияка судьбы".
10.10 "Путешествие в будущее-2005". Док. фильм.
10.40 Волейбол. Суперлига.
11.10-11.25 Хизмат қўрсатган хор жамоасининг концерти.
18.00 Мультфильм.
18.15 "Соғлом авлод".
18.30 "Хабарлар".
18.50 "Жди меня".
20.00 "Вести".
20.30 "Спортимиз маликалари".
20.45 "Белбогли кураш".
21.15 "Спорт-антракт".
21.50 "Футбол плюс".
22.30 "Проф-РИНГ".

SPORT TV

16.55 - гача профилактика ишлари
17.00 - НТТ Программа передач
17.05 - НТТ - Мультфильм

17.25 - НТТ - "Жаҳожири".
17.30 - НТТ - "Она юрт шакарлари".
17.45 - НТТ - "Киноконцерт".
18.00 - НТТ - "Кассандра", сериал.
18.50 - НТТ - "Мусликий лаҳзалар".
19.00 - "Ошикона", мусликий дастури.
19.45 - "Теле-Хамкор" - фойдали газета.
20.00 - "Мусликий табассум" музыкальная передача.
21.00 - НТТ - "Хайрли оқшом, болажон".
21.10 - НТТ - "Янги кушиклар".
21.20 - "Парламент соати".
21.40 - "Теле-хамкор".
21.55 - "Мусликий табассум" музыкальная передача.
22.40 - X/ф "Мошеники", комедия.

6.00 "Доброе утро".
9.00 Новости.
9.05 "Сердце Африки".
10.30 "Человек и закон".
11.30 Искатели. "Московский клад Наполеона".
12.00 Новости.
12.10 - "Большой обед".
12.20 Нина Русланова, Леонид Куравлев в комедии "Берегите мужчин".
15.00 Новости.
15.10 "Лолита. Без комплексов".
16.00 "Хозияка судьбы".
17.00 "Федеральный судья".
18.00 Вечерние новости (с

субтитрами).
18.10 - "Кривое зеркало".
18.40 "Адыотанты любви. Фаворита". Многосерийный фильм.
19.50 Жди меня.
21.00 Время.
21.30 Премьера. "За все тебя благодарю". Многосерийный фильм.
22.30 "Черная магия". Документальный фильм.
23.40 Ночные новости.
0.00 Премьера. "Франк Синатра - темная звезда".
0.50 Приключенческий фильм "Патруль сети".
3.00 Новости.
3.05 Приключенческий фильм "Патруль сети". Окончание.
3.30 "Власть легионов". Документальный фильм.
4.20 "Личная жизнь". Майя Плисецкая.
5.00 Новости.
5.05 "Личная жизнь".

5:00 "Доброе утро, Россия!".
8:45 Наталья Колчанова в комедии Павла Лунгина. "Бедные родственники".
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 Дмитрий Харатьян, Александр Балух и Вера Глаголева в детективе "Маросейка, 12".
12:45 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13:45 ВЕСТИ.

14:00 ВЕСТИ.
14:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:30 СОКРОВИЩА ИНДИЙСКОГО КИНО. Митхун Чакраборти в мелодраме "Сети любви".
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 "Смехопанорама Евгения Петросяна".
17:45 "Обреченная статья звездой". Телесериал.
18:45 "Черная богиня". Телесериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 "Спокойной ночи, малыши!".
21:00 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Нана Киридзе, Кристина Бабушкина, Ольга Сидорова, Юлия Рутберг, Александр Мохов, Ивар Калныш и Антон Макаровский в телесериале "Примadona".
21:55 ПРЕМЬЕРА. Денис Никифоров, Елена Панова, Андрей Панин, Павел Деревянко и Александр Кузнецов в телесериале "Бой с тенью".
23:00 "ВЕСТИ".
23:20 ПРЕМЬЕРА. "Целый меня крепче".
0:15 ВЕСТИ.
0:30 "Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.
1:00 "Синемания".
1:30 "Дорожный патруль".
1:45 Жан-Луи Трентиньян в фильме Люда Лелюша "Уйти и вернуться".
3:40 Канал "Евроноос".
4:45 ВЕСТИ.

СЕШАНБА 6

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.25 Курсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олтин мерос".
8.50 "Мовий уммон қаҳрида". Хужжатли сериал.
"Болалар сайёраси".
9.40 "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобака.
10.15 "Ўз ҳам эмас, кўп ҳам эмас". Бадий фильм. 1-кисм.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!".
11.20 "Мари Лестер". Бадий фильм. 1-кисм.
11.50 "Жаҳожири".
11.55 "Оқшом тиллодан".
12.15 "Аста ва идорак".
12.35 ТВ анонс.
12.40 "Сарой жаҳожири". Телесериал.
13.45 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
14.00 "Ахборот".
14.15 "Бу турфа олам".
15.00 "Ахборот" (инглиз тилида).
15.10 ТВ анонс.
15.15 "Навоий ва Гули". Видеofilm.
15.45 "Олов - тилсиз ёв". "Болалар сайёраси".
16.05 1. "Кувнок старлар".
2. "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Юксалиш".
17.35 "Олтин мерос".

17.40 "Умр мазмуни".
18.00 "Оқшом наволари" (SMS. Овоз бериш).
18.10 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунига. "Хайтимиз комуиси".
18.25 "MAGGI" @ Олтин ошхона.
18.50 "Ошин". Телесериал.
19.25 "Ўзлото" кўндалиги ва рекламалар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.55, 20.55, 21.30 Ўзлонлар.
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Мари Лестер". Бадий фильм премьераси. 2-кисм.
20.40 "Олтин мерос".
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 "Олтин мерос".
21.40 "Одамлардан бири".
22.00 "Сарой жаҳожири". Телесериал премьераси.
23.10 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.20 "Ўз ҳам эмас, кўп ҳам эмас". Бадий фильм. 2-кисм.
00.05 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

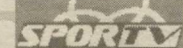
6.30 "Мунаввар тонг".
7.30 Даврининг боласи.
7.40 "Янги авлод" студияси: "А"дан "Н"гача.
7.50 Расмлар сўлағалла.
7.55 Мусликий лаҳза.
8.05 Ўзост.
8.25 Жаҳон жүроғияси.
8.35 2005 - сихат-саломатлик йили. Меъёр - соғлиқ гарови.
9.00 Давр.

9.20 "Мерлин". Бадий фильм. 1-кисм.
9.55 Жаҳон жүроғияси.
10.05 Кино SMS танлови.
10.10 "Шубҳа". Телесериал.
11.00 - 11.15 Давр.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, диёрим!
16.25 "Янги авлод" студияси: Эврика.
16.35 Бир дақиқа.
16.55 "Ёшлар" телеканали фототанлови.
17.00 Даврининг боласи.
17.10 ТВ - дорихона.
17.20 Ёшлар овози.
17.40 "Менинг университети". 2-кисм.
18.00 Мусликий лаҳза.
18.10 Кино SMS танлови.
18.15 "Мерлин". Бадий фильм. 2-кисм.
18.50 Мафтунингман, диёрим!
19.00 Давр.
19.40 Автопатруль.
20.00 "ЮКЕР" телелотереяси.
20.15 "Бойлик изтироби". Бадий фильм. 2-кисм.
20.45 Кино SMS танлови.
20.50 Ёзлонлар.
21.00 "Шубҳа". Телесериал.
21.50 Мусликий лаҳза.
22.00 Давр.
22.35 Кино SMS танлови.
22.40 "Эсмеральда".

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.30 "Пойтахт" ахборот дастури (рус).
18.50 Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 13 йиллиги олдидан "Истиқлоллик комуиси".
19.10 "Экспресс" телегазетаси.
19.25 "Телекуррьер маркет".
19.30 "Табриклиймиз-кут-
лаймиз".
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури.
20.20 "Камила".
20.50 "Инсон ва қонун".
21.10 "Экспресс" телегазетаси.
21.25 "Телекуррьер маркет".
21.30 "Хуқуқ" телекулиб.
22.00 Киноингоҳ: "Капитан-га турмушга чиқмок".

SPORT TV

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодрое утро".
8.50 "Хабарлар" (Рус тилида).
9.10 "Хозияка судьбы". Сериал.
9.50 "Путешествие в будущее-2005". Док. фильм.
10.20 Волейбол. Суперлига.
10.50-11.20 Жаҳон спорт: "Тенис".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
17.55 Курсатувлар тартиби.
18.00 "Болалар спорт".
18.15 "Спорт - клуб".
18.30 "Хабарлар" (Рус тилида).
18.50 "Кикбоксинг салтанати".
19.15 "В поисках приключений".
20.00 "Вести".
20.30 "Купил бешлик".
21.05 "Белбогли кураш". Республика биричилиги.
21.30 "Хабарлар".
21.50 Жаҳон спорт: "Еврофутбол".
23.25 "Тунингиз осуда бўлсин!"

12.025 - "Теле-хамкор".
12.25 - "Детский час".
12.50 - "Дружная семейка", сериал.
14.00 - X/ф "Мошеники", комедия.
15.30 - "Ошикона".
16.15 - "Аёллар орузи".
16.45 - "Теле-хамкор".
17.05 - НТТ - Мультфильм.
17.25 - "Бу бизнинг кино".
17.30 "Хужжатли фильм".
17.45 "Эстрада кушиклари".
18.00 "Кассандра", сериал.
18.50 - "Дилга якин наволар".
19.00 - "Ошикона" мусликий дастури.
19.45 - "Теле-хамкор", фойдали газета.
20.00 - "Мусликий табассум".
21.00 - НТТ - "Хайрли оқшом, болажон".
21.10 - НТТ - НТТ-клип.
21.20 "Шов-шувлар шоуиси".
21.40 - "Мусликий табассум".
22.40 - X/ф "Принцесса на горошине", сказка.

6.00 "Доброе утро".
9.00 Новости.
9.05 "За все тебя благодарю". Многосерийный фильм.
10.20 Приключенческий сериал "Агент национальной безопасности".
11.30 Искатели. "Китеж. След пропавшего города".
12.00 Новости.
12.10 - "Большой обед".
12.20 Дисней-клуб: "Команда Гуфи".
13.50 Унесенные ветром в сериале "Скарлетт".

15.00 Новости.
15.10 "Лолита. Без комплексов".
16.00 "Хозияка судьбы".
17.00 "Федеральный судья".
18.00 Вечерние новости.
18.20 "Кривое зеркало".
18.50 "Адыотанты любви. Фаворита". Многосерийный фильм.
20.00 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым.
21.00 Время.
21.30 Премьера. "За все тебя благодарю". Многосерийный фильм.
22.30 Кремль - 9. "Общественный договор".
23.40 Ночные новости.
0.00 "2030". Программа Александра Гордона.
1.10 Поезд до Чаттануги в легендарном фильме "Серенада Солнечной долины".
2.50 Комедия Мэла Брукса "Немое кино".
3.00 Новости.
3.05 Комедия "Немое кино". Окончание.
4.30 "Три любви Любви Орловой". Документальный фильм.
5.00 Новости.
5.05 "Три любви Любви Орловой". Окончание.

5:00 "Доброе утро, Россия!".
8:45 Антон Макаровский в телесериале "Примadona".
9:45 "Смерть фигуристки".
10:45 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 Дмитрий Марьянов в детективе "Маросейка, 12".
12:45 "Частная жизнь". Ток-

шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13:45 ВЕСТИ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:30 "Суд идет".
15:30 Денис Никифоров, Елена Панова, Андрей Панин, Павел Деревянко и Александр Кузнецов в телесериале "Бой с тенью".
16:30 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 "Кулагин и партнеры".
17:45 "Обреченная статья звездой". Телесериал.
18:45 "Черная богиня". Телесериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 "Спокойной ночи, малыши!".
21:00 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Нана Киридзе, Кристина Бабушкина, Ольга Сидорова, Юлия Рутберг, Александр Мохов, Ивар Калныш и Антон Макаровский в телесериале "Примadona".
21:55 ПРЕМЬЕРА. Денис Никифоров, Елена Панова, Андрей Панин, Павел Деревянко и Александр Кузнецов в телесериале "Бой с тенью".
23:00 "ВЕСТИ".
23:20 ПРЕМЬЕРА. "Город слепых".
0:15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
0:30 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Игорь Скляр, Алексей Жарков и Людмила Гурченко в комедии "Имитатор". 1990г.
2:25 "Дорожный патруль".
2:45 "Горячая десятка".
3:40 "Закон и порядок".
4:30 Канал "Евроноос" на русском языке.

ЧОРШАНБА 7

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Олтин мерос".
8.45 "Мовий уммон қаҳрида". Хужжатли сериал.
9.35 "MAGGI" @ Олтин ошхона.
"Болалар сайёраси".
10.00 "Шумтакалар". Мультсериал.
10.15 "Ўз ҳам эмас, кўп ҳам эмас". Бадий фильм. 2-кисм.
11.00 "Ахборот".
11.15 "Омон бўлинг!".
11.20 "Мари Лестер". Бадий фильм. 2-кисм.
11.50 "Жаҳожири".
12.00 1. "Парле ву франсе?"

2. "Дурдаршан".
12.40 "Сарой жаҳожири". Телесериал.
13.45 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Ўзбектеlevision" намоиши: "Такдир йўллари". Бадий фильм. 1-кисм.
15.25 "Имконият".
"Болалар сайёраси".
15.50 "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
16.10 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунига. "Тайлигма эйтибор - келажакка эйтибор".
16.35 "Саломатлик дастури".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Ю. Ражабий номидаги макор амбалининг концерти.
17.40 "Юзма-юз".
17.55 ТВ анонс.

18.00 "Оқшом наволари" (SMS. Овоз бериш).
18.15 "Эркин иктиодиёт".
18.35 ТВ анонс.
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.15 "Ўзлото". Телелотерея.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Ёзлонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Мари Лестер". Бадий фильм премьераси. 3-кисм.
20.40 "Олтин мерос".
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунига бағишланган тантанали йиллик ва концерт.
23.10 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.20 "Сарой жаҳожири".

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 "Мунаввар тонг".
8.00 Даврининг боласи.
8.15 "Эсмеральда".
8.50 Ўзбекистон Қаҳрамонлари ёшлар ҳақида.
9.00 Давр.
9.15 "Мерлин". Бадий фильм 2-кисм.
9.50 Автопатруль.
10.10 "Шубҳа". Телесериал.
11.00 - 11.15 Давр.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, диёрим!
16.25 "Янги авлод" студияси: Шум болалар.
16.45 Даврининг боласи.
16.55 "Ёшлар" телеканали фототанлови.
17.00 Ёшлар овози.
17.15 Кино SMS танлови.
17.20 Шифокор қабулида.

17.40 Конституция - қафолланган келажакимиз.
17.45 Қўйли юрт одамлари.
18.00 "Мерлин". Бадий фильм. 3-кисм.
18.35 Ўзбекистон Республикасининг Давлат муқофотлари.
18.40 Каталог.
18.50 Мафтунингман, диёрим!
19.00 Давр.
19.40 "Очил дастурхон" хангомалари.
20.00 Спорт - лото.
20.15 "Бойлик изтироби". Бадий фильм. 3-кисм.
21.00 "Шубҳа". Телесериал.
21.45 Давр репортаж. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунига бағишланган тантанали концерт.
22.00 Давр.
22.35 Кино SMS танлови.
22.40 "Эсмеральда". Телесериал.
23.10 "Ёшлар" телеканалида спорт дастури: Ринг қироллари.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ
18.20 Курсатувлар тартиби.
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури (рус).
18.50 "Имконият".
19.10 "Экспресс" телегазетаси.
19.25 "Телекуррьер маркет".
19.30 "Табриклиймиз-кут-лаймиз".
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури.
20.20 ТВ да сериал: "Камила".
20.50 "Сухбатдош".
21.00 "Экспресс" телегазетаси.
21.15 "Телекуррьер маркет".
21.20 "Тасанно".
21.40 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунига бағишланган йиллиги ва концерт.
23.10 Киноингоҳ: "Қурьер".

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодрое утро".
8.50 "Хабарлар".
9.10 "Хозияка судьбы".
9.50 "Путешествие в будущее-2005". Док. фильм.
10.20 "Спорт масканларида".
10.40 Волейбол. Суперлига.
11.10-11.30 "Спорт-клуб".
17.55 Курсатувлар тартиби.
18.00 "Шоҳрух клуби".
18.15 "Майдон ортидаги одам".
18.50 "Близнецы". Худ. фильм. 1-кисм.
19.35 "Идолы". К. Дуглас.
20.00 "Вести".
20.30 "Нокат". Бокс.
21.00 "Баҳоидлар уйини".
21.30 "Хабарлар".
21.50 "Спорт-антракт".
22.00 "Еврофутбол".

12.05 - «Теле-хамкор»
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Дружная семейка», сериал
14.00 - Х/ф «Принцесса на горошине», сказка
15.30 «Игровая реальность»
16.15 Детский час.
16.45 «Теле-хамкор»
17.05 - НТТ - Мультфильм
17.25 - НТТ - «Жавохир»
17.30 - «Хужжатли фильм»
17.45 - НТТ - «Киноконцерт»
18.00 - «Кассандра», сериал
18.50 - «Мумтоз оханглар»
19.00 - «Ошикона»
19.45 - «Теле-хамкор».

20.00 - «Муслик табассум»
21.00 «Хайрли оқшом, болақон»
21.10 - «Севги наволари»
21.20 «Кўч бирликда»
21.40 - «Муслик табассум»
22.40 - Х/ф «Мой запад», вестерн
6.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 «За все тебя благодарю». Многосерийный фильм
12.30 Приключенческий сериал «Агент национальной безопасности»
11.30 Искатели. «Завещание Петра I»
12.00 Новости

12.10 «Большой обед»
13.30 Дисней-клуб: «Команда Гuffy»
13.50 Унесенные ветром в сериале «Скарлетт»
15.00 Новости.
15.10 «Лолита. Без комплексов»
16.00 «Хозяйка судьбы»
17.00 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости.
18.20 «Кривое зеркало»
18.50 «Адьютанты любви. Фаворитка». Многосерийный фильм
20.00 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Премьера. «За все тебя благодарю». Многосерийный фильм

22.30 «Умереть за красоту». Документальный фильм
23.40 Ночные новости
0.00 Искатели. «Убийство князей Бориса и Глеба»
0.50 Ударная сила. «Бесшумное оружие»
1.40 Кибер Сазерленд в приключенческом сериале «24 часа»
2.40 Не в службу, а в дружбу в комедии «Офисное пространство»
3.00 Новости
3.05 Комедия «Офисное пространство». Окончание
4.20 Спецрасследование. «Выбивание долгов»
5.00 Новости
5.05 Спецрасследование. «Выбивание долгов».

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Антон Макаровский в телесериале «Примадона».
9:45 «Элвис Пресли. Во власти Рока».
10:45 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 Дмитрий Марьянов в детективе «Маросейка, 12».
«Ген смерти». 2-я серия.
12:45 «Частная жизнь». Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13:45 ВЕСТИ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:30 «Суд идет».
15:30 Александр Кузнецов в

телесериале «Бой с тенью».
16:30 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 «Кулагин и партнеры».
17:45 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Телесериал.
19:45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Нана Кикнадзе, Кристина Бабушкина, Ольга Сидорова, Юлия Рутберг, Александр Мохов, Ивар Кал-

ныш и Антон Макаровский в телесериале «Примадона».
21:55 ПРЕМЬЕРА. Денис Никифоров, Елена Панова, Андрей Панин, Павел Деревянко и Александр Кузнецов в телесериале «Бой с тенью».
23:00 «ВЕСТИ»+.
23:20 ПРЕМЬЕРА. «Несостоявшийся вождь. Георгий Маленков».
0:15 «проСВЕТ». Программа Дмитрия Диброва.
1:15 Комедия «Шафер» (США). 1999г.
3:45 «Дорожный патруль».
4:00 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
4:45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

ПАЙШАНБА 8

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИНЕСИ
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
КОНСТИТУЦИЯСИ
КУНИ.

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Олтин мерос».
8.40 «Ўзбектедфильм» на мойиши: «Давлатимиз рамазлари».
9.00 «Саломатлик дастури».
9.25 ТВ анонс.
«Болалар сайраси»:
9.30 «Шумтакалар». Мультсериал.
10.00 «Кулол ва хумча». Бадий фильм.
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Мари Лестер». Бадий фильм. 3-қисм.
11.50 «Остонадаги орзулар».
12.05 ТВ анонс.
12.10 «Ягона оилада».
12.40 «Сарой жавоҳири». Телесериал.
13.45 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.05 «Ўзбектедфильм» на мойиши: «Тақдир йўллари». Бадий фильм. 2-қисм.
14.40 ТВ анонс.
14.45 «Олтин мерос».
14.55 «Жавохир».
15.00 «Ахборот» (инглиз тилида)
15.10 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунга бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт.

16.40 «Ўзбектедфильм» на мойиши: «Ўзбекистон - наш обий дом».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Олтин мерос».
17.20 «Иктидор». Телесериал.
18.10 ТВ анонс.
18.15 «Оқшом наволари» (SMS. Овоз бериш)
18.25 «Яхши ният». Телелотерея.
18.50 «Ошин». Телесериал.
19.25 «Ўзлото» кундалиги ва рекламалар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
20.00 ТВ анонс.
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Мари Лестер». Бадий фильм премьераси. 4-қисм.
20.40 «Олтин мерос».
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот»
21.35 ТВ анонс.
21.40 «Эркин мавзу».
22.00 «Сарой жавоҳири». Телесериал премьераси.
23.10 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 «Оз ҳам эмас, қўп ҳам эмас». Бадий фильм. 3-қисм.
00.05-00.10 Ватан тимсоллари.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши:
6.30 «Мунаввар тонг». Информацион дам олиш дастури.
8.00 Даврининг боласи.
8.10 Ўзбекистон Республи-

касининг Давлат мукофотлари.
8.15 ТВ - анонс.
8.20 «Эсмеральда». Телесериал.
8.50 Муслик лаҳза.
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.15 Конституциям - кафолатланган келажагимдир.
9.20 Кино SMS танлови.
9.25 «Мерлин». Бадий фильм. 3-қисм.
10.00 Давр репортаж.
10.10 «Шубха». Телесериал.
10.55 Кино SMS танлови.
11.00 Давр.
11.15 ТВ - анонс.
11.20 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунга бағишланган тантанали йиғилиш.
ва концерт «Туркистон» саройидан 7 декабрда ёзб олинган.
12.50 Кино SMS танлови.
12.55 «Кичкина табиб». Бадий фильм.
14.25 Болалар шеърлари.
14.30 Келажакка соғлом нигоҳ билан.
15.10 Чемпион сирлари.
15.30 Ўзбекистон Қарамонлари ёшлар ҳақида.
15.35 Муслик лаҳзалар.
15.45 Кино SMS танлови.
15.50 Конституциям - кафолатланган келажагимдир.
15.55 ТВ - анонс.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, дийрим!
16.20 ТВ - анонс.
16.25 «Янги авлод» студияси: Китоб жавони.
16.35 Даврининг боласи.
16.45 Ўзбекистон Қарамонлари ёшлар ҳақида.
16.50 Конституциям - истиқболимиз кафолати.

17.05 Давр репортаж.
17.15 Кино SMS танлови.
17.20 Даврининг боласи.
17.30 Орзулар қанотида.
18.00 Қишлоқдаги тенгдошим.
18.15 «Мерлин». Бадий фильм. 5-қисм (акунловчи)
18.50 Мафтунингман, дийрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ҳамкор-2005.
19.50 Кино SMS танлови.
19.55 Конституциям - кафолатланган келажагимдир.
20.00 Спорт - лото.
20.10 Ўзлонлар.
20.15 «Бойлик изтироби». Бадий фильм. 5-қисм (акунловчи)
20.50 Ўзлонлар.
21.00 «Шубха». Телесериал.
21.45 ТВ-анонс.
21.50 Муслик лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 Кинотақдим.
22.40 Кино SMS танлови.
23.00 «Эсмеральда». Телесериал.
23.30 «Ешлар» телеканалда спорт дастури: Интерфутбол.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 «Пойтахт» ахборот дастури (рус)
18.50 «Миттвойлар мактаби».
19.10 «Экспресс» телегазетаси.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 «Пойтахт» ахборот дастури (рус)
18.50 «Байрам табриги».
18.55 «Истиқлолимиз қомуси».
19.10 «Экспресс» телегазетаси.
19.25 «Телекурьер маркет».
19.30 «Табриклаймиз».
20.00 «Пойтахт» ахборот дастури.
20.20 «Камила».
20.50 «Байрам табриги».
20.55 «Аёл қалби».
21.15 «Экспресс» телегазетаси.
21.30 «Телекурьер маркет».
21.35 «Конституция менинг тақдиримда». Телеочерк.
21.50 «Байрам табриги».
21.55 Кинонигоҳ: «Юлдузини бер осмон».

12.05 - Теле-хамкор
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Дружная семейка», сериал
14.00 - Х/ф «Мой запад»
15.30 - «Хикоя»
16.00 - «Детский час»
16.45 - «Теле-хамкор»
17.05 - НТТ - Мультфильм
17.25 - «Бархат наволар»
17.45 - «Муслик лаҳзалар»
18.00 - «Кассандра», сериал
18.50 - Ватан ҳақида қушқилар
19.00 - «Ошикона»
19.45 - «Теле-хамкор»
20.00 - «Муслик табассум»
21.00 «Хайрли оқшом»
21.10 - НТТ - «Совриндор»
21.20 «Народная арена»
21.40 - «Муслик табассум»
22.40 - Х/ф «Тупой и ещё тупее», комедия

да Гuffy»
13.50 Унесенные ветром в сериале «Скарлетт»
15.00 Новости.
15.10 «Лолита. Без комплексов»
16.00 «Хозяйка судьбы»
17.00 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 «Кривое зеркало»
18.40 «Адьютанты любви. Фаворитка»
19.50 «Человек и закон»
21.00 Время
21.30 Премьера. «За все тебя благодарю». Многосерийный фильм
22.30 «Двойная жизнь Георгия Буркова»
23.40 Ночные новости
0.00 «Судите сами»
1.00 Комедия «Наверное, боги сошли с ума - 2»
2.50 Х/ф «Вторжение на Землю»
3.00 Новости
3.05 Х/ф «Вторжение на Землю». Окончание
4.30 Спецрасследование. «Личная безопасность»
5.00 Новости
5.05 Спецрасследование. «Личная безопасность»
Окончание

12.05 - «Теле-хамкор»
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Дружная семейка», сериал
14.00 - Х/ф «Тупой и ещё тупее», комедия
15.30 - «Ошикона»
16.15 - «Детский час»
16.45 - «Теле-хамкор»
17.05 - НТТ - Мультфильм
17.25 - НТТ - «Жавохир»
17.30 - «Хужжатли фильм»
17.45 - «Дилга якин наволар»
18.00 - НТТ - «Кассандра», сериал
18.50 - НТТ - «Мумтоз оханглар»
19.00 - «Ошикона» муслик дастури
19.45 - «Теле-хамкор», фойдали газета
20.00 - «Муслик табассум»
21.00 - НТТ - «Хайрли оқшом, болақон»
21.10 - «Севги наволари»
21.20 - «Мультфильмы»
21.40 - «Муслик лаҳзалар»
22.40 - Художественный фильм - «Путь дракона», остросюжетный фильм.

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Нана Кикнадзе, Кристина Бабушкина, Ольга Сидорова, Юлия Рутберг, Александр Мохов, Ивар Калныш и Антон Макаровский в телесериале «Примадона».
9:45 «Мой серебряный шар. Наталья Гундарева». Ведущий - Виталий Вульф.
10:45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11:50 «Мусульмане».
12:00 «Вся Россия»
12:15 «Городок». Дайджест.

Развлекательная программа.
12:45 «Комната смеха».
13:45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14:30 «Суд идет».
15:30 Денис Никифоров, Елена Панова, Андрей Панин, Павел Деревянко и Александр Кузнецов в телесериале «Бой с тенью».
16:30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 «Кулагин и партнеры».
17:45 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Телесериал.
19:45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 ПРЕМЬЕРА. «Юрмала-2005». Международный фестиваль юмористических программ.
22:55 Александр Абдулов, Игорь Казаш, Эммануил Виторган и Донатас Банисонис в остросюжетном фильме «Живая мишень». 1990г.
0:40 Триллер по роману Стивена Kinga «Оно» (США). 1990г.
4:10 «Дорожный патруль».
4:20 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
5:15 ПРЕМЬЕРА. «Карен Сиско». Телесериал (США).

ЖУМА 9

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИНЕСИ

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот»
8.40 «Олтин мерос»
8.50 «Япония турмуш тарзи»
9.15 «Шумтакалар». Мультсериал.
9.50 «Юртим жамоли». Экранда - Жиззах вилояти.
10.15 «Оз ҳам эмас, қўп ҳам эмас». Бадий фильм. 3-қисм.
11.00 «Ахборот»
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Мари Лестер». Бадий фильм. 4-қисм.
11.50 «Жавохир»
11.55 «Олтин мерос»
12.05 «Дустлик» тележурнали: 1. «Гардашлик дунёсинда». 2. «Умид»
12.40 «Сарой жавоҳири»
13.45 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот»
14.20 «Ўзбектедфильм» на мойиши: «Ўзбекистон-наш обий дом»
14.40 «Олтин бешик»
15.10 «Тақдир йўллари». Бадий фильм. 3-қисм
«Болалар сайраси»:
15.50 1. «Ўйла, Изла, Топ!» Телемусобақа.
2. «Эртақлар - яхшиликка етаклар»
16.45 «Янги алифбони ўргатимиз»
17.00 «Ахборот»
17.15 «Бизнес янгиликлари»
17.30 «Қишлоқ ҳаёти»
17.50 «Олтин мерос»
17.55 «Эркин иқтисодиёт»
18.15 «Оқшом наволари»

18.25 «Муносабат»
18.50 «Ошин». Телесериал.
19.25 «Ўзлото» кундалиги.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Мари Лестер». Бадий фильм премьераси. 5-қисм.
20.50 «Минг бир ривоят»
21.00 «Ахборот»
21.40 Дилнура Қодиржонова куйлайди.
22.05 «Сарой жавоҳири»
23.25 «Оз ҳам эмас, қўп ҳам эмас». Б/ф 4-қисм.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши:
6.30 «Мунаввар тонг». Информацион дам олиш дастури.
8.00 Даврининг боласи.
8.10 ТВ-анонс.
8.15 Давр мавзуси.
8.30 Кино SMS танлови.
8.35 Ўзбекистон - умумий уйимиз.
8.50 Конституция - кафолатланган келажагимдир.
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.15 ТВ-анонс.
9.20 «Мерлин». Бадий фильм. 4-қисм.
9.55 Кино SMS танлови.
10.00 ТВ-дорихона.
10.10 «Шубха». Телесериал.
10.55 ТВ-анонс.
11.00 - 11.15 Давр.
16.00 Давр.
16.15 ТВ-анонс.
16.20 «Даллас». Телесериал.

17.05 Давр репортаж.
17.15 Кино SMS танлови.
17.20 Даврининг боласи.
17.30 Орзулар қанотида.
18.00 Қишлоқдаги тенгдошим.
18.15 «Мерлин». Бадий фильм. 5-қисм (акунловчи)
18.50 Мафтунингман, дийрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ҳамкор-2005.
19.50 Кино SMS танлови.
19.55 Конституциям - кафолатланган келажагимдир.
20.00 Спорт - лото.
20.10 Ўзлонлар.
20.15 «Бойлик изтироби». Бадий фильм. 5-қисм (акунловчи)
20.50 Ўзлонлар.
21.00 «Шубха». Телесериал.
21.45 ТВ-анонс.
21.50 Муслик лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 Кинотақдим.
22.40 Кино SMS танлови.
23.00 «Эсмеральда». Телесериал.
23.30 «Ешлар» телеканалда спорт дастури: Интерфутбол.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши:
6.30 «Мунаввар тонг». Информацион дам олиш дастури.
8.00 Даврининг боласи.
8.10 ТВ-анонс.
8.15 Давр мавзуси.
8.30 Кино SMS танлови.
8.35 Ўзбекистон - умумий уйимиз.
8.50 Конституция - кафолатланган келажагимдир.
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.15 ТВ-анонс.
9.20 «Мерлин». Бадий фильм. 4-қисм.
9.55 Кино SMS танлови.
10.00 ТВ-дорихона.
10.10 «Шубха». Телесериал.
10.55 ТВ-анонс.
11.00 - 11.15 Давр.
16.00 Давр.
16.15 ТВ-анонс.
16.20 «Даллас». Телесериал.

17.05 Давр репортаж.
17.15 Кино SMS танлови.
17.20 Даврининг боласи.
17.30 Орзулар қанотида.
18.00 Қишлоқдаги тенгдошим.
18.15 «Мерлин». Бадий фильм. 5-қисм (акунловчи)
18.50 Мафтунингман, дийрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ҳамкор-2005.
19.50 Кино SMS танлови.
19.55 Конституциям - кафолатланган келажагимдир.
20.00 Спорт - лото.
20.10 Ўзлонлар.
20.15 «Бойлик изтироби». Бадий фильм. 5-қисм (акунловчи)
20.50 Ўзлонлар.
21.00 «Шубха». Телесериал.
21.45 ТВ-анонс.
21.50 Муслик лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 Кинотақдим.
22.40 Кино SMS танлови.
23.00 «Эсмеральда». Телесериал.
23.30 «Ешлар» телеканалда спорт дастури: Интерфутбол.

7.30 «Хабарлар»
7.50 «Бодрое утро»
8.50 «Хабарлар» (Рус тилида)
9.10 «Хозяйка судьбы»
10.30 Студия «Равнак» представляет.
10.50 Огир атлетика бўйича Ўзбекистон кубоги.
11.15-11.35 «Шарк яккакуррашлари ва жанг санъати»
«SPORT», ТЕЛЕКАНАЛИ.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.10 «Дадиллик учун соғрин»
18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)
18.50 «Поле чудес»
20.00 «Вести»
20.30 «Захарадаги спортчи»
21.20 «Спорт клуб». Ринг.
21.30 «Хабарлар»
21.50 Фигура учш. Гран-при. Ракс жуфтликлари.
22.40 Жаҳон спорти: Ҳоккей

18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)
18.50 «Поле чудес»
20.00 «Вести»
20.30 «Захарадаги спортчи»
21.20 «Спорт клуб». Ринг.
21.30 «Хабарлар»
21.50 Фигура учш. Гран-при. Ракс жуфтликлари.
22.40 Жаҳон спорти: Ҳоккей

ШАНБА 10

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

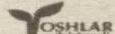
6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 "Олтин мерос".
8.50 "Япония турмуш тарзи". Хуж-
жатли сериал.
9.15 "Олтин тож".
9.50 "Омон бўлинг!"
10.00 "Оналар мактаби".
10.20 "Оз ҳам эмас, кўп ҳам эмас".
Бадий фильм. 4-қисм.
11.05 "Дўстлик" тележурнали:
1. "Рангнам" 2. "Дидар".
11.35 "Мари Лестер". Бадий
фильм. 5-қисм.
12.05 "Қишлоқ ҳаёти".
12.25 "CINEMA.UZ".
12.45 "Сарой жаҳожири".
13.50 "Ўқимасан, муҳаббат"
14.00 "Ахборот".
14.20 "Охнараб".
15.00 "Ахборот" (инглиз тилида)
15.10 "Меҳр кўзда".
15.55 "Маҳзун чечак". Бадий
фильм.
"Болалар сайраси":
17.10 1. "Санъат гунаҳари".
2. "Эртақлар - яхиликка етақлар".
17.45 "Саломатлик силрлари".
18.05 "Оқшом навалари" (SMS.
Овоз бериш).
18.15 "MAGGI" @ Олтин ошхона.
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.15 "Узалот". Телелотерея.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Ўзлон-
лар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.05 "Омон бўлинг!"
20.10 "Мари Лестер". Бадий
фильм. Премьераси. 6-қисм.
20.40 "Олтин мерос".
20.50 "Минг бир ривоят".

ЯКШАНБА 11

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ-анонс.
8.40 "Олтин мерос".
8.45 "Камалат" экран: "Букрининг
сири".
9.35 "MAGGI" @ Олтин ошхона.
10.00 "Ватанпарвар".
11.00 "Саломатлик силрлари".
11.20 "Мари Лестер". Бадий
фильм. 6-қисм.
11.50 "Ҳақоратлиқ ришталари".
12.05 "Бу турфа олам".
12.35 "Муҳаббат навалари".
12.45 "Ота меҳри". Бадий фильм.
1-қисм.
13.45 "Одамлардан бири".
14.05 "Ота меҳри". Бадий фильм.
2-қисм.
15.05 "Оддий ҳақиқатлар".
15.55 "Ўқимасан, муҳаббат"
(SMS. Овоз бериш).
"Болалар сайраси":
16.05 "Олтин тож".
16.10 "Шахсий фикр".
17.15 "Портретга чизгилар".
17.30 "Ўқимасан, муҳаббат"
18.15 "Оқшом навалари" (SMS.
Овоз бериш).
18.25 "Келин-куёв".
19.25, 20.00, 20.55 Ўзлонлар.
19.30 "Тахлилнома" (рус тилида)
20.05 "50X50". Ток-шоу.
21.00 "Тахлилнома".
21.40 "Охнараб".
22.20 "КиноТеатр".
22.40 "Ўқимасан, муҳаббат"
(SMS. Овоз бериш).
22.50 Ўзбекистон телеканалида
илк маротаба: "Дока рўмолнинг
қуриши" Бадий фильм. 2-қисм.

21.00 "Ахборот".
21.35 "Иллар армони".
22.15 "Валидол". Ҳажвий кўрсат-
ув.
22.45 "Ўқимасан, муҳаббат"
(SMS. Овоз бериш).
22.55 "Ўзбекистон" телеканалида
илк маротаба: "Дока рўмолнинг
қуриши". Бадий фильм. 1-қисм.

"ОШЛАР" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши.
6.30 "Мунаввар тонг". Информа-
цион дам олиш дастури.
8.00 Дастурнинг болаши.
8.10 Кино SMS танлови.
8.15 ТВ-анонс.
8.20 Конституция - қафолатлан-
ган келажикимиз.
8.25 "Эсмеральда". Телесериал.
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.15 ТВ-анонс.
9.20 "Мерлин". Бадий фильм. 5-
қисм.
9.55 Шифокор қабулида.
10.15 "Шубҳа". Телесериал.
11.00 Давр.
11.15 Ватанпарвар.
12.15 Кино SMS танлови.
12.20 "Мимини". Бадий фильм.
13.45 Кутилмаган меҳмон.
14.10 "Ҳақиқат". Телесериал.
15.00 Кино SMS танлови.
15.05 Мусикий лаҳза.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Интерфутбол.
17.00 "Янги авлод" студияси:
Олам болалар нигоҳида.
17.15 Дастурнинг болаши.
17.25 Бола тилидан.
17.50 "Килин қирқ ёриб". Интел-
лектуал уйин.
18.40 Каталог.
18.50 Мафтунингман, диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.

19.35 Кино SMS танлови.
19.40 Ўзлонлар.
19.50 Кино SMS танлови якуни.
Бадий фильм. 1-қисм (Ҳиндис-
тон).
21.15 Ҳандалак. "Ургутлик афан-
дилар" 2-қисм.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.40 "Ёшлар" телеканалида янги
кўрсатув: "Таманно". 2-қисм.
23.40 Жаҳон жугрофияси.

"ТОШКЕНТ" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.30 Болаларлар экран.
18.55 "Шука гаплар".
19.15 CFI- тақдим этиди: "Еввойи
хайвон болалари" 15-қисм.
19.40 "Табриклимиз-кутлаймиз".
20.10 "Экспресс" телегазетаси.
20.25 "Телекурьер маркет".
20.30 "Ўзбектеlevision" студия-
си намойиш этиди: "Табият би-
ла юзма-юз".
20.50 "Аёллар салтанати".
21.10 "Экспресс" телегазетаси.
21.25 Телекурьер маркет.
21.30 "Бриллиант кўл". Б/ф

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодирое утго".
8.50 "Хабарлар" (Рус тилида)
9.10 "Спортивный английский".
9.20 Жаҳон спорт: "Снукер".
10.10 "Три окна". А. Макаревич.
10.50 "Брачные аферисты".
12.00-12.30 Огир атлетика бўйи
18.00 "Болалар спорт".
18.20 Мультфильм.
18.30 "Хабарлар" (Рус тилида)
18.50 "Исхотели". В. Писков с не-
жного человека". Док. фильм.
19.15 "Сам себе режиссер".

19.45 Кино SMS танлови якуни.
Бадий фильм. 2-қисм.
21.25 CINEMA BOLIVUD. Бир
асар тарихи.
21.40 Ўзлонлар.
21.50 "Ҳақиқат". Телесериал.
22.45 Мусикий лаҳзалар.
22.55 "Ҳақиқат". Телесериал.

"ТОШКЕНТ" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 Болаларлар экран.
18.50 "Экспресс" телегазета-
си.
19.05 "Телекурьер маркет".
19.10 "Табриклимиз-кутлай-
миз".
19.40 "Экспресс" телегазета-
си.
20.00 "Пойтахт плюс".
20.20 "Туризм хақида".
20.50 "Нима учун?".
21.30 Кинонигоҳ: "Томдаги гу-
сар".

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодирое утго".
8.50 "Хабарлар" (Рус тилида)
9.10 Мультфильм.
9.20 "Умниқ и умниқи".
10.00 "Новости".
10.10 "Нелугевоу заметки".
10.30 "Пока все дома".
11.20 "Кувонг старлар".
12.00 "Рақибингиз гроемей-
стер".
12.20-12.50 Огир атлетика бўйи-
ча Ўзбекистон кубог.
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.00 "Вести".
20.15 "Ду-ду-гап". Ток-шоу.
21.15 "Спорт - менинг ҳаётим".
21.30 "Хабарлар".
21.50 "Халқ уйинлари".
22.10 Футбол. Англия премьер
лигаси. "Ньюкасл". "Арсенал".
Турнир-турги олиб кўрсатил-
ди Танаффусда "Х-спорт".

9.00 Открытие программы
9.025 - "Теле-хамкор" фой-
дали газета
9.20 - "Детский час" - мульт-
сериал
9.50 - "Мультфильмы"
11.10 - "Ошикона" мусикий
дастури
11.55 - "Спорт - экстрим"
12.40 - "Путь дракона",
остросюжетный фильм
14.30 - "Болалар соати"
15.30 - "Музыкальный ка-
лейдоскоп".
16.00 - "Детский час" -
мультсериал
16.45 - "Теле-хамкор" фой-
дали газета
17.00 - НТТ - Программа
передач
17.05 - НТТ - Мультфильм
17.25 - НТТ - "Большая
драка", комедия
18.55 - НТТ - "НТТ-клип"
19.00 - "Ошикона" мусикий
дастури
19.45 - "Телехамкор" фой-
дали газета
20.00 - "Хит-парад - плюс"
21.00 - НТТ - "Алданган аёл
кассоси" бадий фильм, 1 -
2 серия

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Болалар спорт".
18.20 Мультфильм.
18.30 "Версия". Информационно-
аналитическая программа.
19.00 "Спорт уик-энд". Дам олиш
дастури.
20.00 "Вести недели".
21.00 "Тайм-аут".
21.25 "Спорт - антракт".
21.30 "Талкин". Информацион-
но-аналитическая программа.
22.00 Жаҳон спорт: "Еврофут-
бол".

9.05 - "Теле-хамкор"
9.20 - "Детский час"
9.40 - Документальный фильм
10.15 - "Игровая реальность",
передача о компьютерах
11.00 - "Телехамкор".
11.15 - Художественный фильм
- "Учитель пеня", приключе-
ния
13.30 - "Хит-парад - плюс" по-
втор передачи
14.30 - "Шоу-бизнес англича-
ри", информацион дастур
14.50 - "Болалар соати"
15.30 - "Аёллар орузи".
16.00 - "Хикоя", познавательная
передача
16.20 - "Детский час".
16.45 - "Телехамкор".
17.05 - НТТ - "Мультфильм"
17.25 - "Мусикий лаҳзалар"
17.50 "Шов-шувлар Шоуси-(так-
рор)
18.10 - НТТ - "Сиз учун-(такрор)
18.30 - НТТ - "Концерт"
19.00 - "Телехамкор".
19.15 - "Ошикона" мусикий да-
стури
20.00 - "Мультфильмы"
20.20 - "Мусикий табассум"
21.00 - НТТ - "Сугдиёна".
21.30 "Мен айтоқчиман" комедия
фильм

6.00 Новости
6.10 «Шутка за шуткой». Юмо-
ристическая программа
6.30 Приключенческий фильм
«Прорыв»
8.10 Играй, гармонь любимая!
8.50 Слово пастыря
9.10 Дисней-клуб: «Кряк-бри-
гада», «С добрым утром, Ми-
ки»
10.00 Новости
10.10 «Три окна» Андрея Ма-
каревича
10.50 «Брачные аферисты». До-
кументальный фильм
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Здоровье
13.00 Премьера. Александр
Незоров. «Лошадина энцикло-
педия». Часть 1-я
14.10 «КВН-2005». Премьер-
лига. Финал
16.00 Фильм «Люди X»
18.00 Вечерние новости (с
субтитрами)
18.10 Субботний «Ералаш»
18.40 «Кто хочет стать милли-
онером?»
19.40 Бисвит
21.00 Время
21.20 Фестиваль юмора «Умо-
ра - 2005». Специальный вы-
пуск с Максимом Галкиным
23.10 Что? Где? Когда?
0.40 Джим Керри, Рене Зел-
вегер в комедии «Я, снова я
и Ирэн»
2.40 Чарльз Бронсон в при-
ключенческом фильме «Рейд
на Энтеббе»

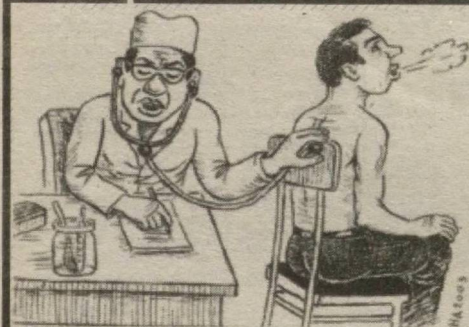

6:00 «Доброе утро, Россия!».
7:40 «Золотой ключ».
8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-
МОСКВА.
8:55 «Военная программа» Алек-
сандра Сладкова.
9:20 «Вокруг света».
9:50 «Субботник».
10:30 «Секрет успеха». Результа-
ты голосования.
11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-
МОСКВА.
11:20 «Сто к одному». Телеигра.
12:15 «В поисках приключений».
13:15 «Клуб сенаторов».
14:00 ВЕСТИ.
14:20 РОДНОЕ КИНО. Юрий Со-
ломин, Галина Беляева и Петр
Вельяминов в детективе «Сувенир
для прокурора». 1998г.
16:00 ПРЕМЬЕРА. «Один день
Алексея Баталова».
17:00 ВЕСТИ.
17:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-
МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
18:00 «Аншлаг и Компания».
18:55 «Секрет успеха».
19:50 «В Городе».
20:00 ВЕСТИ.
20:15 «Зеркало».
20:30 «Честный детектив». Автор-
ская программа Эдуарда Петро-
ва.
21:00 «Субботний вечер».
22:50 МИРОВОЕ КИНО. ПРЕМИЯ
«ОСКАР». Кэти Ривз, Лоуренс
Фишберн и Кэри-Энн Мосс в
боевике «Матрица» (США). 1999г.
1:30 Вин Дизель в триллере «Чер-
ная дыра» (США-Австралия).
2000г.
3:40 НОЧНОЙ СЕАНС. Комедия
«Нас четверо, кардинал!» (Фран-
ция). 1974г.
5:20 Канал «Евроньюс».

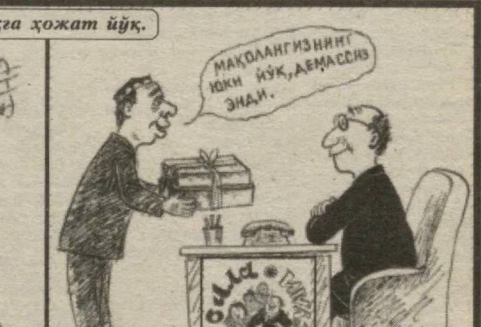

5.45 Нарисованное кино. «Доли-
на папоротников»
6.00 Новости
6.10 Нарисованное кино. «Доли-
на папоротников». Окончание
7.00 Николай Рыбников в коме-
дии «Есть идея»
8.20 Служу Отчизне!
8.50 Дисней-клуб: «Дональд Дак
представляет»
9.20 «Умницы и умники»
10.00 Новости
10.10 «Непутевые заметки»
10.30 Пока все дома
11.20 «Веселые картинки» с Юри-
ем Гальцевым и Геннадием Вет-
ровым
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Живой мир. «Большая охота»
13.10 Александр Незоров. «Лоша-
дина энциклопедия». Часть 2-я
14.20 «КВН-2005». Высшая лига.
Первый полуфинал
16.40 Невероятные приключения
русских во Франции в програм-
ме «Большие гонимы»
18.00 Времена
18.50 «Трус, Балбес, Бывалый».
Фильм 2-й. Юрий Никулин
19.40 «Сердце Африки»
21.00 «Время»
21.45 Роберт Де Ниро в комедии
с пристрастием «Знакомство с
родителями» (2000 год)
23.50 Бокс. Бой сильнейших про-
фессионалов мира. Марко Ан-
тонио Баррера - Робби Педен
0.50 Суперчеловек. «Дары пред-
ков». Фильм 4-й
1.50 Лейтенант Коломбо в детек-
тиве «Кандидат на убийство»
3.40 Сериал «Дефективный де-
фектив»
4.30 «Рублевка». Документальный
фильм

6:00 «Доброе утро, Россия!».
7:20 «Сельский час».
7:45 Всероссийская лотерея «ТВ
Бинго шоу».
8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
8:20 «Диалоги о животных».
8:55 ПРЕМЬЕРА. Семейная коме-
дия «Бетховен-4» (США). 2001г.
10:30 «Утренняя почта».
11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:20 «Городок». Дайджест. Раз-
влекательная программа.
11:55 «Сам себе режиссер».
12:45 «Смехопанорама Евгения
Петросана».
13:15 «Парламентский час».
14:00 ВЕСТИ.
14:20 «Фитиль N 66». Сатириче-
ский тележурнал.
15:10 Евгений Киндинов в теле-
фильме «Золотая мина». 1977г.
17:00 ВЕСТИ.
17:10 Евгений Киндинов в теле-
фильме «Золотая мина». 1977г.
Продолжение.
18:00 ПРЕМЬЕРА. «Аншлаг и
Компания».
20:00 «ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Серге-
ем Брилевым».
21:00 «Специальный корреспон-
дент».
21:25 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕ-
МЬЕРА. Игорь Ливанов, Сергей
Баталов и Наталья Фиссон в ко-
медии «Самые счастливые».
2005г.
23:20 Жан-Клод Ван Дамм в бое-
вике Джона Ву «Трудная мишень»
(США). 1993г.
1:20 Майкл Кейн в остросюжет-
ном фильме «Остров» (США).
3:40 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУОЧНИ-
КОВ. «Семь дней» (США).
4:30 Канал «Евроньюс».

Чукур нафас олинг,
нафасни чиқаринг.

А. ХАКИМОВ расмлар.

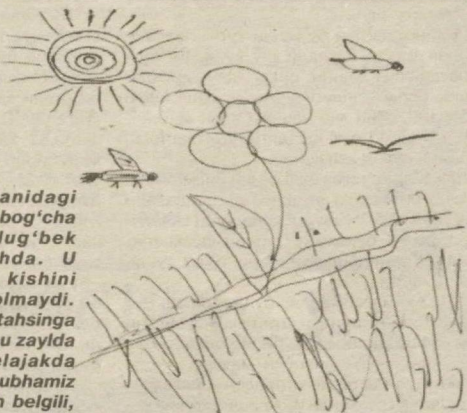
Изоҳга ҳожат йўқ.

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suratingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizing. Xatlaringizni kutamiz!

Yunusobod tumanidagi "Qo'ng'iroqcha" nomli bog'cha tarbiyalanuvchisi Ulug'bek Hayiturotov 5 yoshda. U chizgan rasmlar kishini to'liqlantirmasdan qolmaydi. Qo'shiq xirgoyilari esa tahsinga loyiq. Intilish, izlanish shu zaylda davom etsa, uning kelajakda yetuk inson bo'lishiga shubhamiz yo'q. Axir bola boshidan belgili, degan gap bor-ku!

OYMOMO

Oymomojon oymomo,
Yulduzlari boy momo.
Tunda charaqlab turgan,
Kunda qayga yashingan.
Qanoting misli tilla,
Oymomojon oymomo.
Gohi yarim, gohi to'la,
Oymomojon oymomo.

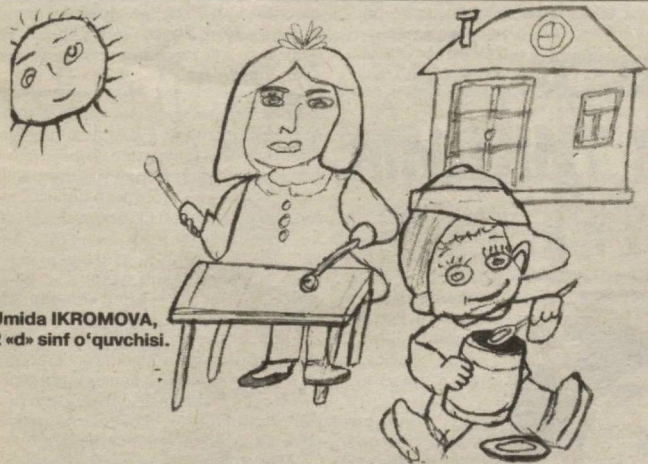
Iroda IBROHIMOVA,
Toshkent shahar,
110-maktabning 6-sinf ўquvchisi.

O'ZBEGIM

Nomi ulug' barqaror,
Baxtni quchgan o'zbekim.
Tepasida oy, quyosh,
Humo uchgan o'zbekim.

Asli toza iymondir,
Dong'i ketgan o'zbekim.
Boburu Navoiylar
Yashab o'tgan o'zbekim.

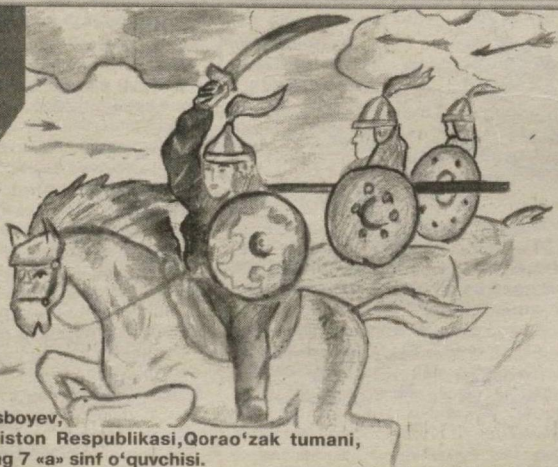
Buxoro shahar,
9-o'rta maktabining
9 V. sinf o'quvchisi.

Umida IKROMOVA,
2 «d» sinf o'quvchisi.

G'ayrat Qonisboyev,
Qoraqalpog'iston Respublikasi, Qorao'zak tumani,
26-maktabning 7 «a» sinf o'quvchisi.

OTANING VASIYATI

Қадим замонда Бағдод шаҳрида Абдулла исмли хайр-саховатли, марҳамат-шафқатли, адолатпарвар, мўтабар бир одам яшарди. Эҳтиёжини арз этиб, ёрдам сўраб келган одамни куруқ қайтармасдан унга ёрдам қўлини чўзарди. Шунинг учун у халқ орасида иззат ва обрўга эга эди.

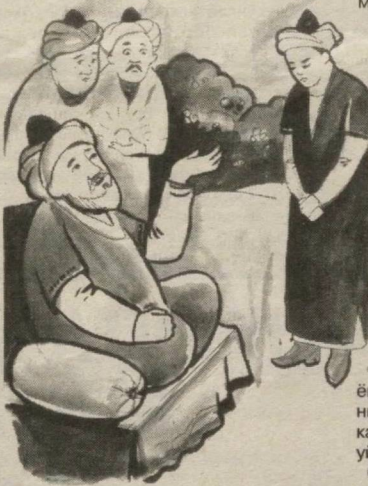
Абдулларнинг ўч ўғли ва уларга атаган икки ҳовли билан жуда ҳам гўзал бир боғи бор эди. Бир кун Абдулла ўғилларини ҳузурига чақиртириб:

- Ўғилларим, мен энди қаридим, анча ёшга кирдим, кўзим тириклигида боғ ва ҳовлини сизларга топширмакчиман. Ўзаро келишиб, бирингиз боғни, қолган иккинчигиз ҳовлиларни олинг,- деди.

Ўғилларнинг биттаси ҳам ҳовлига рози бўлмади, боғни ўзига талаб қилди. Абдулла бобо ўғилларининг келиша олмагандарини кўриб, бир оз ўйлаб тургандан кейин айтди:

- Ўғилларим, боғ ва ҳовлилар тўғрисида келиша олмаганингизни кўриб, шу фикрга келдим: ҳаммангиз саёҳат қилиб, ер юзини айланиб, қайси бирингиз менга энг қимматбаҳо тош келтирсангиз боғни ўша ўғлимга бераман, эшитдингизми?

Уч ўғил энг қимматбаҳо тош келтириш умидида саёҳатга чиқиб кетдилар. Катта ўғил бир неча ой сарсон ва саргардон бўлиб юриб, бир араб қабиласи жойлашган ерга келди. У қабилла бошлигининг тоҳида қимматбаҳо ёқутни кўриб қолди. Дарҳол бошлиқ билан танишиб, унга бир қанча нарсани совға тариқасида тақдим қилди. Кейин ўша ёқутни эсдалик учун беришини бошлиқдан илтимос қилди. Бошлиқ қабул қилиб, ёқутни унинг қўлига топширди. Шундай қилиб, катта ўғил севина-севина уйига қайтди.

Абдулла бобо катта ўғлининг келтирган ёқутини олиб текширгандан кейин айтди:

- Ўғлим, чиндан ҳам қимматбаҳо тош келтиргансан. Энди сабр қил, кўрайлик, укаларинг қандай қимматбаҳо тош келтирадилар. Ундан кейин боғ масаласини ҳал қиламиз.

Ўртанча ўғил ҳам қимматбаҳо тош ахтариб, бир денгиз бўйига етиб келди. У ерда ғаввослар сувга шўнғиб, денгиздан қимматбаҳо тошларни олиб чиқардилар. Ўртанча ўғил ҳамма воқеани айтиб, улардан ёрдам сўради. Ғаввосларнинг раҳми келиб, унга битта қимматбаҳо тош ҳадя қилдилар. Фақат бу тошнинг усти ғадир-будир бўлиб қолгани учун тозалаш керак эди. Ўртанча ўғил ғаввосларга ташақкур айтиб, ўша ерга яқин бўлган шаҳарга қайтди. Дарҳол тош тозалайдиган устанга топиб, унга шоғирд бўлиб кирди. Бир неча ой хизмат қилиб, қўлидаги тошга сайқал берди. Кейин уйига қайтиб, тошни отасининг қўлига топширди. Абдулла бобо ўртанча ўғил келтирган қимматбаҳо тошни олиб:

- Ўғлим, сен ҳам қимматбаҳо тош келтиргансан, сабр қил, уканг келсин, эҳтимол у ҳам қимматбаҳо тош келтирар. Ҳаммангизнинг келтирган тошларингизни

ИБРАТЛИ ҲИКОЯТЛАР

текшириб, ким энг қимматбаҳо тош келтирган бўлса, боғни ўша ўғлимга бераман,- деб катта ўғлига айтган сўзларини такрорлади.

Кичик ўғил олти ой саргардон бўлиб юриб, ҳеч қаердан қимматбаҳо тош топа олмади, ниҳоят ноумид бўлиб уйга қайтишга мажбур бўлди. Уйига яқин қолган вақти жуда чарчагани учун дам олгани бир ҳовлининг эшиги ёнида ўтирди. Ҳовли ичидан йиги товуши эшитиларди. Кичик ўғил хайрон бўлиб, эшик тирқишидан ҳовлига қаради.

Ҳовли ўртасида бир сигир ўлиб ётарди. Уч ёш бола сигирни кучоқлаб йигларди. Боланинг ота-онаси ҳам сигирга қараб, кўз ёшларини тўқарди. Кичик ўғил буларнинг йиғисига тоқатсизланиб, эшикни очиб ичкарига кирди, ҳовли эгаси билан кўришиб, йиғининг сабабини сўради. У киши кўзларидан ёш тўкиб, ҳол-аҳвол баён қилишга киришди.

- Энг камбағал оиламиз, дунёликдан ҳеч нарсамиз йўқ, фақат битта сигиримиз бор эди. Унинг сутини сотиб кун кечирардик. Мана, сигиримиз ҳам ўлиб қолди, энди нима қилишимизни билмай йиғлаб ўтирибмиз.

Кичик ўғил ҳам уларнинг ҳолига ачинаиб кўздан ёш тўқди. Кейин болаларнинг юз-кўзларидан ўпиб, ота-онасига тасалли берди. Уйига ҳам қайтмай, у кишини ўзи билан бирга олиб бозорга кетди. Бозордан ун, ёғ, гуруч, нон ва бошқа нарсалар сотиб олиб, унинг уйига келтирди. Яна уй эгаси билан бирга мол бозорга бориб, энг яхши говмиш сигир сотиб олиб берди.

Бечора дардманд оила аъзолари бу олижаноб йигитнинг қилган яхшиликларини кўриб, ўзларини тутолмай яна йиғига киришдилар. Болалар йигитнинг пинжига кириб, ота унинг бир елкасига, она иккинчисига бошларини қўйиб кўзларидан ёшларни оқиздилар. Йигит болаларнинг юз-кўзларидан ўпиб, уларни эркалади, ота-онага тасалли бериб, ўз уйига қайтди.

Олижаноб, мурувватли йигит уйга кириб, ота-онаси ва акалари билан кўришди. Абдулла бобо ўғлининг елкаларида куёш нури остида ялтираб турган кўз ёшларига диққат қилиб:

- Сен ҳам қимматбаҳо тош келтирдимми? Елкаларингда нима ялтираб турибди? - деб сўради.

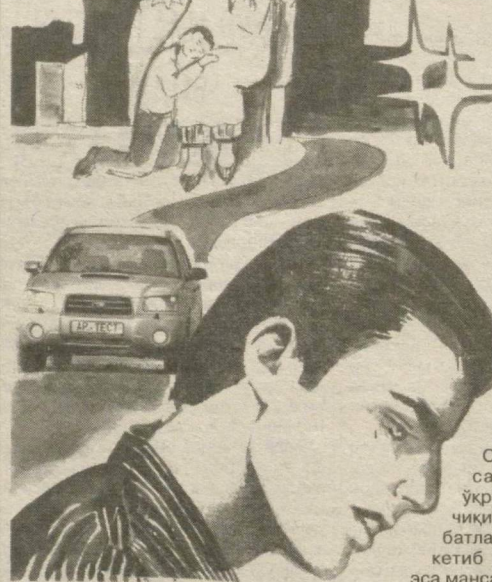
Ўғли қимматбаҳо тош келтира олмаганигини, елкаларида ялтираб турган нарса бир бечора дардманднинг кўз ёшлари эканини айтиб, бутун воқеани бирма-бир баён қилди.

Абдулла бобо кичик ўғлининг сўзларини эшитиб, фарёд қилиб олижаноб ўғлига ўзини ташлади, уни кучоқлаб юз-кўзларидан ўпиб айтди:

- Олижаноб, мурувватли ўғлим, сен ҳақиқий ўғил эканингни билдирдинг. Эй кўзининг нури, азиз ўғлим, сен у бечорага ёрдам этиб, инсоний вазифангни адо қилгансан. Инсонлар бир-бирларига биродар эканликларини, адолатпарвар бўлишлари лозимлигини шу ишларинг билан кўрсатгансан, мен сендан розиман. Менга бир бечора, нота-воннинг севинч кўз ёши мингларча қимматбаҳо тошлардан афзалдир. Белимнинг қуввати, севиқли ўғлим, боғимни сенга бердим, бу боққа эга бўлишга фақат сен ҳақласан.

(Давоми бор)

ДЎСТ, СЕНИНГ ДЎСТ КЎЛИНГНИ ТОПМАДИМ

ганлар қанча. Бир пиёла чойига таклиф этадиганлар-ку, имосига махтал. Лекин у бир нарсани - кундан-кун оиласидан узоқлашиб бораётганлигини билмас, билса-да тан олгиси келмасди. Отанинг хатто байрам кунлариям «Иш кўп» дея чиқиб кетишлари болаларини ҳам бездириб қўйди.

— Ахир ўғилларингиз билан ҳам бундоқ ўтириб суҳбатлашсангиз, таълим-тарбияси ҳақида қайғурсангиз, — деган хотинининг ёлвориларига мудом Сирожиддин пулини писанда қилар ёки бир ўқрайганча эшикни тепиб чиқиб кетарди. Бу муносабатлардан рўзгордаги меҳр кетиб борарди. Сирожиддин эса мансабдан мансабга кўтарилиш-у, ошна-оғайниларининг сийловидан ортмай қолди. Хатто болаларининг мактаби қаердалигига нечани синфда ўқишини ҳам билмас, уларнинг кўнгил кечинмалари билан қизиқиш эса ҳаёлига ҳам келмасди. Аёли эса, тўғриси, турмушида ҳеч ками-кўсти бўлмаса-да, кўнгли ёлғизлигидан кўп ўксинар, отаси бор-йўқлиги билан иши бўлмай ўсаётган фарзандлари ҳам жамики дарду дунёсини унга тўкиб солишга одатланиб ўлғайишаётганди.

— Ўғлингиз билан бир гаплашсангиз, уйимизга бегонадай бўлиб қолаёттилар. Хатто неча йилдирки, қанча маош олишиниям билдирмайдилар. «Фалон нараса пул...» дея зорлансаккина иддао билан санаб-санамай пул отиб кетадилар, — деди бир кун у кайнотасининг келиб

қолганидан суюниб.

— Ношукр бандасиз-да. Бу уй-жойлар кимнинг орқасидан?.. Келганингизда нимангиз бор эди, бир эслаб кўринг. Унинг кўтарилаётганига ҳалақит берсангиз, ўзингиздан кўринг! Ҳаммамизнинг ишонганимиз шу!..

Кайнотасидан бу гапни кутмаган аёлининг юраги йиғлади шу кун. Бу суҳбатдан сўнг эрининг оиласидан йироқлашиб бораётганлиги янаям тезлашгандай бўлди. Хотин яна илинж билан эрининг ўзига яқин тутиб юрадиган дўстларидан бирига дард хал қилди.

— У кишига нима бўлганини билмайман. Ахир биз фақат емак-ичмак бандалари эмасмиз-ку?! Келмай қоладиган кечалари ҳам кўп бўлаяпти. Суриштирсам жанжал. Қариндошлари мени тўғри тушунишмайди...

Дўст ҳам ачингандай бўлди. Лекин Сирож танбеҳни, насиҳатни суймаслигини атрофдагилар яхши билиб олишганди. Шунинг учун «Сизники маъқул...» дея ишларини битириб кетишдан нарига ўтишолмас, Сирождан узоқлашиб қолишдан ҳаммаси чўчишарди.

— Келин бид-бид қилиб юрганмиш. Сиздай йигитдан нолган кўр бўлади...

Бу каби гаплар Сирожни янаям шер қилар, сийловлардан сўнг унинг ҳотамтойлиги тутиб кетарди.

— Болам, сен шу даражага етсанг-у изингизга босолмайдиганларга хотининг арз-дод қилиб юрса. Уйингга оқиб бораётганлар билан бутун маҳаллани тўйдирса бўлади-ку. Фалончининг ўғли: «Сирожнинг уйи тинчми?» дейди. Ер бўлдим-а, арзимаган одамларнинг олдида бошим ҳам бўлди...

Отанинг бу гапидан сўнг Сирожиддин уйдан бутунлай қадамини узди. Опасиникига тўлиб-тошиб кириб борса, зўрга қозонини қайнатиб юрган поччаси бошига кўтарарди. Акасиникига кириб борса, умри бино бўлиб машина рулини тутмаган акаси укасини яйратиб келиш баҳо-

на борар эшикларини узиб чиқади.

— Сизга ҳали гўлдай қизлар ошигу, келиннинг қилиб юрган ишини қаранг. Одам дунёга бир марта келади, ахир. Болаларингиз сизники. Бир кун қон тортиб паноҳингизга келишади...

— Бу мулозамат Сирожга ёқганини сезган дўстлари, тез-тез бу борада гап очадиган бўлиб қолишди. Келиннинг ўғлини «жиловлаб» олишга уринаётгани отани ҳам анча «сергаклантириб» қўйган. Охири Сирож ҳаммасига қўл силтади. Ҳаш-паш дегунча унинг ўзи ҳали бирор бора бориб кўрмagan янги уйга гўшанга илинди. Дунёдан беҳабар ўғилчиси отасини йўқлаб телефон қилганда эса, Сирож янги келинчакнинг оғушида эли. Гўшакнинг тугмасини босиб қўйишди...

Бу дунёда ҳар бир амалнинг жавоби бор. Биров эрта, биров кеч, албатта, қилганга ярашасини топади. Сирож ака ҳам азалий ҳаётнинг бу қонуниятини четлаб ўтормади...

Ху бирда у кишини бозорда учратиб қолувдим. Ёшига нисбатан анча қартайиб қолган Сирож аканинг икки кўлида бозор сумкаси. Оғирлигидан бир у, бир бу томонига алмаштириб борарди. Ёнидаги ёшгина жувон эса унга эътибор ҳам бермас, ўйноқлаб бораётган қизчани дам у, дам бу дўкон томон етакларди... Яқинда бир хабар эшитиб, нима дейримни билмай қолдим: «Сирож ака рақ деган бедаво касалга йўлиққан эммиш. Болаларига: «Келиб молу мулкимга эгаллик қилинлар», - деб неча бора хабар юборса ҳам унашмабди. Ўғли эса бердириб юборган «Нексия»сининг қалитига қайрилиб ҳам қарамабди. Қизига у йўқлаб келган дўстларини ҳам кўришни хоҳламаётганимиш...» Ҳа, дейди кўнглидаги бир оғрик: у энг сўнгги лаҳзаларда бўлса-да, дўстларидан қўзилган дўст қўлини топмаганини тушунибди-да.

Турмуш сабоқлари

Сабоҳат опа касбини жуда севади, ардоқларди. Бу меҳр-муҳаббат уни соҳасининг миридан-сиригача эгаллаб олишига замин яратганди. Билими, тажрибасидан завқланиб, меҳнат қилар, ҳеч бир таклифу сабаблар иш ўрнини ўзгартиришига асос бўлолмаганди. Шу боисми, институтни битириб, шу даргоҳга ишга келди-ю, бу маскан унинг учун муқаддас бир оstonага айланиб қолди. Ҳар доим ёнида шогирдларидан кимдир бўлар, у эса эринмай, ҳижжалаб уларнинг саволларига жавоб беришдан ҳеч толиқмасди... Катта жамоанинг ҳар бир аъзоси уни ўзига устоз деб билар, иззатини ўринлатишга ҳаракат қилишарди. Унинг «Айланайларим...» дея суйиши касбдошларига хуш ёқарди. Негадир кейинги йилларда Сабоҳат опа тез-тез оғрийдиган, гоҳи ҳафталаб, бора-бора эса ойлаб ишга келолмайдиган бўлиб қолди. Ҳаётнинг чарчалаги эса айланаверар экан. Сабоҳат опани аввал ҳамкасблари йўқлаб туришар ёки опанинг ўзи тез-тез кўнгироклашиб турарди. Лекин сўнгги икки-уч ой опа ўзини бутунлай оламдан узилиб қолгандай сеза бошлади. Ўриндан туришга мажбوري келмаса-да, ишхонаси, шаддодгина шогирд қизларини кўнгли кўмсайверарди: «...Менинг қизларим жимиб кетишди-я. Уларни жуда соғиниб кетиман. Бозорга ўтсанг ишхонамиз томонга бир караб қўй. Қани эди кучим етсаю, ҳеч бўлмаса деразаларини, томларини бир кўрсам...», — деди кўзлари жиққа ёшга тўлиб Сабоҳат опа синглисига бир кун. Сингил кун-

ЙЎЛИНГГА КЎЗ ТИКДИМ, ОҚШБАТ

дан-кун озиб-тўзиб бораётган опасининг илтижосига «хўп» ишорасини қилди-ю юрагидан зил кетди. Наҳотки одамни унуттиш шунча осон бўлса. Опам шўрлик шу ишхонаси, шогирдлари учун қанча қуйинарди. «Ҳеч бўлмаса кўнгирок қилиб қўйиш ҳам қийинмикан», — ҳаёлидан ўтказди у яна йўл-йўлақай. Шу йўлар билан бораркан, гул бозорининг олдида ўтаётиб опасининг ортидан қолмай юрадиган ҳамкасбларидан бири билан учрашиб

учрашувгаям анча бўлди. Синглиси хабар келтиргач, опанинг интиқлиги янаюм ошди. Уша кунёқ ўғлига бозорлик қилдириб қўйди. Ҳафта ўтиб харидларини янгиладди...

Икки-уч кунки, Сабоҳат опа ҳеч нарса тотинмай қўйди. Бугун чошгоҳда келган дўхтирлар унинг умри ниҳоялаб қолганлигини секингина шивирлаб ҳам кетишди. Йўқловчиларнинг эса кети узишмайди. Эшик ҳар очилганда опа «ял» этиб бурилади-ю яна охирагига

киприкларини жуфтлаштиради. Кеча бориб, опанинг кўзлари хиралаша бошлади-ёв. Ёлғизгина ўғлини ёнидан жилдирмай, юзларини сийпалаганча қайта-қайта бағрига босиб қолди. Лекин ҳали ҳам кимнидир кутарди. Буни сингил ички бир туйғу билан сезди. Сезди-ю кўнглидан йиғлади «Касални келиб кўринлар, деяр замон бўлмаса...» — деди келиннинг кўксига бошини қўяркан. «Опам ишхонасига қаттиқ боғланиб қолган экан». Шом кирганда сингил ҳаёлида нарх уриб юрган уйга бош эгишга мажбур бўлди. Ошхонада қўймаланиб юрган жиянларини оғуҳлантирди-да, опасининг олдида бошлаб кирди: — Мана, ишхонангиздаги қизларингиз келишди, — деди у лаблари титраганча. — Қолганлари эрталаб келишармиш.

— Вой, айланайларим, — деди опажон гўёки охириг қуввати шу калом учун асралгандайин. — Иш-хо-на-да-ги-лар...

У жиянларининг қўлларини шогирдлариники билиб қовжираб қолган бармоқлари билан тутмоқ бўларкан, яна шивирлади: — Иш-хо-на...

Ярим тун опанинг жони узилди. Сахардан бу хокисор, ширинсухан аёлининг жанозасига ҳовли-ю кўчани тумонат одом тўлдирди.

— Ишхонасидагилар фалон сўм берибди...

— Жонлигиниям олишибди... — деган гап қўпчилигининг оғзига тушди. Бу шивир-шивирларга жавобан: «Барака топишсин...» — дея алқаб қўйганлар ҳам бўлди.

Ойбуви ОЧИЛОВА

Ёшлик бузни ташлаб кетмади

40 ёшдан ўтгач, аксарият эркалар "ҳаётимнинг гуллаган, жўшқин даври ортида қолди", деб ўйлашади. Ана шундай ўй-ҳаёллар руҳиятга салбий таъсир кўрсатади. Оқибатда йўқ жойдан жигар, умуртқа, тиш, милк касалликлари "ташриф бу-
юради". Организмнинг турли инфекцияларга қаршилиги сусаяди. Хулоса шуки, бу ёшдагиларга терапия, кардиолог ёки стоматологдан ҳам кўра кўпроқ психоневролог қабулида бўлиш муҳимроқ. Чунки улар ёш билан боғлиқ таназзулни енгиб ўтсалар, бошқа касалликларни енгишлари осон кечади.

Кўп ҳам ташвишга тушаверманг. Бу фақат биргина сизнинг муаммонгиз эмас. Умри-

мизнинг бир босқичидан бошқасига қадам кўяр эканмиз, ёшликнинг афзалликларини ўйлаб афсус чекмайлик. Чунки 40 ёшнинг ҳам ўз жозибаси бор.

Оскар Уайльдда "ажойиб келажиги ортида қолган эрка" деган фалсафий ибора бор. Билишимизча, 40 ёш муаммоси XX ёки XXI аср учун янгилик эмас экан. Ўтган асрларда ҳам у эркалар учун жиддий руҳий муаммо бўлиб келган.

Фақат профессионал спортчилар, рақослар, фотохудожлар учунгина ёшлик гайрати, шижоати,

хушбичимлигининг ортида қолиши "юлдузлари"нинг сўнгганини англатиши мумкин. Бошқалар учун эса 1-2 килограмм ортиқча вазн, юзга туша бошлаган ажинлар, оқ оралаган соч, аксинча салобат бағишлаши ҳам мумкин. Сизга бундай салобат ёқмаса, жисмоний тарбия билан шуғулланинг, сочингизни бўянг, косметолог қабулига бориңг. Хуллас, ўз имиджингизни яратишга уриниб кўриңг.

Ўрта ёшнинг асосий афзаллиги - ҳаётий тажриба. Бу пайтга келиб инсон ёшликдаги хатолардан, бебошлиқлардан халос бўлади, халқ тили билан айтганда "ақли киради".

Энди сиз кўп нарсани бошқача кўз билан қарайсиз, бошқача баҳр берасиз, етти ўлчаб бир ҳесасиз. Бир эсланг-а, инсон шахсиятининг буюк билимдони Зигмунд Фрейдга ўз қузатишларини

умумлаштириш учун ярим умри зарур бўлганди. Маххур асарларининг энг биринчиси - "Тушлар таъбирлари"ни эълон қилганда у 44 ёшга кирганди.

Ёшликнинг қувончли кунлари, ютук ва муваффақиятлар ҳақидаги хотиралар ҳали анча вақт сизга қуч-қувват бағишлаб, янгидан-янги марралар сари илҳомлантиради. Ёшликдаги хатолар, омадсизликлар, йўқотишлар ҳам бесамар, беиз кетмайди. Улар сизни тоблади, тўғри қарорлар қабул қилишга ўргатди.

Агар сиз "қирчиллама ёшимда минг хил ҳаёл бошимда", деб ёшлик бебошлиқларини давом эттирмоқчи бўлсангиз, 40 ёшнинг муаммолари сизга хавф солмайди.

Лоренс Питер ярим ҳазил, ярим чин тарзида: "Ўрта яшарлиқнинг энг муҳим афзалликларидан бири - гўзал қизларнинг суратларини мазза қилиб томоша қилиш мумкин", - деганди.

Ёшликнинг бўй етмас орзуларини осонгина тарқ этганлар учун ўз имкониятларини ишга солиб, катта марраларни эгаллаш даври келди. Чунки, юқорида айтганимиздек, кучингиз ҳам, билимингиз ҳам, тажрибангиз ҳам етарли.

Бўш келманг!

Машинада

Машина ҳақида гап кетгудек бўлса, купгина эркалар ярим ҳазил, ярим чин тарзида "машина менинг иккинчи рўзгорим, оиламга қанча сарф-харажат қилсам, баъзида машинамга ундан кўпроқ харжлайман", дейишади. Демак, эндиги ўқийдиганларингиз эркаларнинг иккинчи "суюклиси" - автомашина билан боғлиқ.

Кўчаларни кезарман

Киш эшик кокмокда

Мана, кунлар анча совиб, ёмғирлар мавсуми бошланди. Бу ёқда киш ҳам эшик қоқиб турибди. Ёгин-сочинли, киш-кировли кунларда, яхмалакли йўлларда беҳавотир юриш учун машинани тез-тез техник кўриқдан ўтказиб туриш, бир қанча бажариш мушкул бўлмаган шартларга риоя этиш керак, холос.

Аввало, озгина харажатдан қочмай, машинангиз радиаторидаги сувни антифриз билан алмаштириңг. Яна кечаси радиатордаги сув музлаб қолиб, бўёғи кимматга тушиб ўтирмасин. Гилдиракларни ҳам бир кўздан кечириб кўйсангиз, зарар қилмайди. Агар "тиш"лари едилган бўлса, бошқа шина кўйган маъқул, чунки киш кунлари музли йўлларда "силлиқина" гилдиракда юриш жуда хавфли.

Ён томондаги ойналарнинг яхши ёпилиши, салонни иситадиган печканинг ишлаш-ишламаслиги ҳам эътибордан четда қолмаслиги керак. Совуқ машинада юриш бир томондан касалга чалинишингизга сабаб бўлса, иккинчи томондан, совуқда баданингиз увишиб эхтиёткорлиқни йўқотиб қўйишингиз мумкин.

Оддий коидалар

Рулда ўзингизни қулай ва эркин сезишингиз, йўлда турли кўнгилсизликлар рўй бермаслиги учун қуйидагиларга амал қилиңг:

✓ Кўни билан рулда юрадиганлар ҳар кун ўртача бир километр пиёда юрсалар, соғлиқларига фойда. Шунда улар рулда толиқиб қолмайдилар.

✓ Йилига камида 2 марта кардиологга учраб юрагингизни текширтириб туриңг.

✓ Машинангиз салонига тўшалган резина гиламчани замонавий табиий ёки синтетик жундан тўқилган гиламча билан алмаштириңг.

✓ Ўриндиқларга юпқа ва дағал матодан қоплама тиктириңг. Гарчанд модага кирган бўлса-да, ёғоч ва пластик шарчали қопламалар олмаганингиз маъқул.

✓ Машинангиз салонига хушбўйлаштирувчи олганда апельсин, ванил, атиргул, мойчечак, сандал ҳидлисини танламаганингиз дуруст. Чунки, бу ҳидлар танани бўшаштириш ва уйкуга мойиллик уйғотиш хусусиятига эга. Рулда ухлаб қолишдан эса Худо асрасин.

✓ Рулга ўтиришдан олдин қонда глюкоза миқдорини қамайтирувчи (старликс), сийдик ҳайдовчи(арифон, фуросемид), аллергияга қарши(димедрол, товегил, супрастин), уйкуга мойиллик уйғотувчи(люминал, ноксерон) дорилар, транквилизаторлар(седуксен, нозепам, тазепам радедор) ичмаслик керак.

Ниятимиз, доим йўлингиз беҳатар бўлсин!

Эркалар ўқисин

Ҳаётда ўзи кекса бўлса-да, кўнгли ёш, қувнок, эпчил, ҳаракатчан кишиларни учратган бўлсангиз керак. Аксинча, ёш бўлишига қарамай, эрта қариганлар ҳам учрайди. Яъни баъзиларда хронологик ёш билан кўнгиллариининг ёши фарқ қилади.

Кўнгли ёш бўлсин

Ёшингиз ва жинсингиздан қатъий назар, қуйидаги саволларга жавоб бериңг. Агар сиз келтирилган фикрга: а) тўла қўшилсангиз - 4; б) қисман қўшилсангиз - 3; в) кўпроқ қўшилмасангиз - 2; г) умуман қўшилмасангиз - 1 балл қўйиб чиқинг.

1. Менимча, мен ҳазил-мutoйибага мойилман.

2. Бошқаларнинг фикрини дарров илғаб оламан.

3. Келажакда мени яхши нарсалар кутаётганига ишонаман.

4. Одамларга мён билан мулоқотда бўлиш ёқади, деб ўйлайман.

5. Менинг фикрларимга тўла қўшилмайдиган одам ҳам менга ёқиши мумкин.

6. Болаларни яхши кўраман.

7. Турли масалаларни бажонидил ҳал қиламан.

8. Бирор ишни бошлашдан олдин уни пухта бажариш йўллариини ахтариб кўраман.

9. Турли воқеаларни келтириб чиқарган сабабларни аниқлашга қизиқаман.

10. Ишдан ташқари қизиқишларим ҳам кўп.

11. Турли ўзгаришларни яхшиликка, деб қабул қиламан.

12. Менинг ишим одамларга наф келтиради.

13. Баъзи-баъзида орзу қилиб туришни ёқтираман.

14. Севимли мусикамни тинглаганимда кайфиятим кўтарилади.

15. Янги гоёларни қизиқиш билан қарши оламан.

16. Одатда, қийинчилик ва тўсиқларга дуч келганда таслим бўлмайман.

17. Ўринли ҳазилдан сўнг мириқиб кула оламан.

18. Биттагина бўлса ҳам сирлашадиган, дардлашадиган одаминг бор.

19. Жисмоний фаолликдан ҳузур қиламан.

20. Янги танишлар орттиришни ёқтираман.

21. Қўлимдан келмайдиган нарсаларни ўргангим келади.

22. Жозибали кўринишга ҳаракат қиламан. Менимча, буни эплайман.

23. Майда-чуйда муаммолар юрагимга ғашлик солмаслигига тиришаман.

24. Яшаб турган замонам менга ёқади.

25. Ҳали ўзимнинг нималарга қодирлигимни кўрсатишим учун вақт келади.

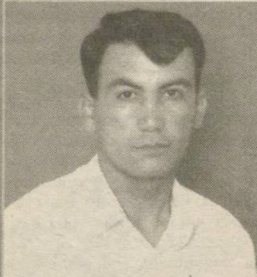
Энди балларингиз йиғиндисини ҳисобланг. Агар тўлганда бағингиз:

75 дан юқори бўлса, Ёшингиз нечададиган қатъий назар сиз ўзингизга ишонасиз, ғайратингиз жўшиб турибди. Сиз хушмуомала, одамларга яхшилик соғинувчи, яхши ҳамсуҳбат инсонсиз. Қаришингизга эса ҳали анча қовун пишиги бор, яъни кўнглингиз ёш.

50-75 балл. Улғайиш босқичлари сизни анча толиқтирган. Турмуш ташвишлари, стресслар ҳаётдан лаззатланиб, қувониб яшабдек ҳислатларингизга бироз "соя" ташлаган. Аммо улар сизни масъулиятликка ва жиддийликка ўргатган. Сиз муаммолар гирдобиде ўралашиб қолмаган, кўнгли ўрта ёшдаги инсонсиз. Озроқ ўзингизга ишонч ва яхши кайфият сизга зарар қилмаслигини ҳам унутманг.

50 баллдан паст. Сизга ўхшаганлар ҳақида "кўрмаган кўни, бўлмаган нарсаси қолмаган" дейишади. Нахотки, қарилқини ҳаётдан бўйингизга олиб қўйдингиз? Ахир ҳаёт ҳали олдинда-ку!

Саҳифани Д. ИБРАГИМОВ тайёрлади.

Муаллиф сўзи: Қаҳрамоним менга ўзи сўзлаб берган дил ноласини шундайлигича оққа кўчириб, сиз - азиз ўқувчиларга ҳавола этишни жоиз билдим. Ушбу воқеа тўқчилик қадрига етмай, ўз ризқини ва бола-чақалари ризқини гуноҳ йўлларга сарф қилиб юрган баъзи бир замондошларимга бир сабоқ бўлса ажаб эмас.

Ўрта мактабни тамомлаб, ҳайдовчилик курсига кириб ўқидим. Кейин отам менга "Камаз" русумли машина совға қилди. Отам кўп йиллар пешона тери тўкиб жамғарган бойликлар қадрига етмай, совға бошладим. Ўтиришлар спиртли ичимликсиз ўтмасди. Бундай юриш-туришларим отамни қаттиқ хавотирга солиб, мени тергасалар - "ёш бола эмасман-ку", дея кўрслик билан оқсиз буриб кетардим. Ёлғиз фарзандлигим туфайлими отам менга қаттиқ гапирмас эдилар. Отам ҳасталикка чалиниб, тўшакка михланиб қолганларидан сўнг "қўзим тирикчилигида сенинг тўйининг кўриб қолай", деган илинж билан этгимдан қаттиқ тутдилар. Мен ўзим ёқтирган, ўзим севган қизга уйланаман, деб оёқ тираб олдим. Ишим юзасидан куним йўлда ўтарди. Мен Тошкент бозорларига юк олиб борардим. Ана шундай кунларнинг бирида ярим европа миллатига мансуб бир гўзал қиз билан танишиб қолдим. Қиз бозорда сув сотувчи бўлиб ишларди. Бир кун у мени уйига таклиф қилиб қолди, рози бўлдим. Унинг онаси шаҳар касалхоналаридан бирида ҳамшира бўлиб ишларкан. Ўша кеча онасининг тунги навбатчилиikka кетганлиги бизга лаззатли бир тунни бахш этди.

Ота-онамнинг қанча-қанча оҳ-воҳлари, қанча-қанча кўз ёшлари мени йўлга сололмади. "Уйлансам, фақат шу қизга уйланаман", - дея туриб олдим. Тўй бошланди. Тўйдан аввал отамнинг бир неча бор: "Кимнинг қизига унашдиларинг, мен танийманми?" - дея берган саволлари жавобсиз қолди. Охонамим эса чорасизликдан зарда аралаш: "Яшайдиган у, сизга нима", - дея кўндилар.

Тўйдан 3 кун ўтгач, отахонамни мангуликка кузатиб, дард-алам уммонига фарқ бўлдим. Дардлардан ҳорган юракка ичкилик билан бироз бўлсада таскин беришни одат қилдим. Аввалига оз-оздан бошланган ичкилик гирдобидан кундан-кунга мени ўз оғушига шиддат билан тортиб борди.

Оиламдан тинчлик-тотувлик ҳам, хо-

надонимдан файз-барака ҳам юз ўғира борди. Дард келса қўшалоқ келади деганлари рост экан. Кунларнинг бирида Тошкентга юк ташлаб қайтаётган эдим.

САЁҚ ЮРСАНГ...

Юрагимни бир ғашлик тирнар, нотинчлик гирдобиди менга ёпирилиб келаётгандай эди. Ўйга етишим учун бироз йўл юришим, бироз сабр қилишим лозим эди. Лекин сабрим чидамасди. Машинамни тамадди учун йўл четига олдим. Тинчланиш учун лаънати оғудан бирозгина ютган бўлдим. Ана шу културм оғу менинг ҳаётимни буткул издан чиқариб юборишини ҳаёлимга ҳам келтирмаган эдим. Ичкилик истеймол қилиб кўп бора рул бошқарар эдим. Лекин "қўза кунда эмас кунда синади", деганлари бежиз эмас

экан. Манзилимга етишга бироз қолганда машина бир нимага урилгандай овоз эшитилди. Қарама-қарши томондан келаётган машина фаралари кўзимни олганлиги сабабли ҳеч нимани кўролмай қолдим. Шу онда оёғимни тормоз тепкиларига қададим. Тушиб машинамни кўздан кечира бошладим. Олди томонни кўздан кечирганимда гўё ҳеч нима бўлмагандай эди. Лекин ён томонга ўтиб машинам остига бош эгиб кўз ташладим-у, кўрқув ва ҳаяжондан қотиб қолдим. Машинам остида жонсиз ярим эзилган аёл танаси ётарди. Ойдин кечада аёлнинг қонлари асфальт юзини эгаллаганлиги дахшатли бир манзара кашф этиб турарди. Бу вақтда менинг икки қизалоғим бор эди. Биринчи бор судла-

наётганлигим инobatга олиниб, мени 8 йил озодликдан маҳрум этишди.

Мен озодликка чиққанымдан сўнг ҳаётимни изга солиш учун, қанча-қанча биродарларим ва ҳамкасбларим остоналарига бош эгиб бордим. Ҳеч ким мен билан ишлашни ўзига эп кўрмади. Улар турма кўрганлигим ва ичиб юрганлигим учун мендан ҳазар қилишларини яхши билардим. Ишим юришавермагач, лаънати оғуға яна сўянмоққа, яна унинг таъсиридан паноҳ топишга мажбур бўлдим.

Ҳаётим қийинлашгани сари юрагимга бироз бўлса-да, таскин бериш учун ичган бўлсам, сўнг-сўнг ичкилик ҳаётим мазмунига айланиб қолди.

Шундай кунларнинг бирида турмадош дўстим билан учрашиб қолдим. Турмадош дўстим ўғирлик туфайли қора курсига ўтирган бўлиб, озодликка чиққандан сўнг ҳам ана шу машум ишини давом эттираётган экан. Мен уларнинг шаҳардаги ҳонадонларига меҳмон бўлдим. Мен дўстимни бу йўлдан қайтармоқчи эдим. Лекин "ўрганган кўнгил ўлгунча қўймас", деганларидай, дўстим ўз билганидан қолмади. Кўп ўтмай дўстим мансуб бўлган ўғирлар тўдаси катта жиноят устида қўлга тушди. Тасодифан менинг ҳам улар билан қора курсидан жой эгаллашимга тўғри келди.

Иккинчи бор озодликка чиққан вақтда ярим жон бўлиб қолган меҳрибон онажоним ҳам мангуликка равона бўлган эдилар. Севимли умр йўлдошим эса менга тегишли бўлган уйни сотиб қайтиб

бўлган эди. Аввалига қишлоқдаги бир чойхонага қоровул бўлиб ишга кирган бўлдим. У ерга таширф буюрган мижозларнинг майда-чуйда ишларини қилиб, қорин учун кунимни ўтказиб юрдим. Инсоният ҳаёти бир издан чиқса изга солиш шунчалар мушкул бўлар экан. Ўзим каби ичкилик уммонига фарқ бўлган тақдирдош сафдошларим билан бир гуруҳга қўшилиб қолдим. Ул гуруҳнинг қилар ишлари қимор ўйини бўлиб, улар ҳар қандай одамнинг бор-бисотини шилиб олишар, агар илларли буюми бўлмаса ўзини ипсиз боғлаб, қўлдай ишлатишар эди. Мен бир неча бор улар билан ўйин ўйнадим. Омад менга қилиб боқавергач, улар мени хийла-найранг йўли билан ўз тузоқларига илтиримоқчи бўлишди. Аммо зийраклигим туфайли ўз вақтида рақибларим найрангини фош қилдим ва ўртадаги пулнинг борини ўзим томонга тортидим.

Улар ноилож қолишди. Аммо мен бу билан ҳам қониқмадим. Уларга арзиқлик ҳазо бермоқчи бўлдим. Қўлимга тасодифан тушиб қолган пичоқ билан уларга ташландим. Шу қилмишим туфайли учинчи бор қора курсига ўтирдим.

Мана, жазони ўтаб, учинчи бор озодликка чиққанымга ҳеч қанча бўлгани йўқ. Мен ҳаётимнинг сўнгги онларини ўтаётган, десам ҳам бўлади. Чунки мен аммо оиламни топиб дардларимга яна дард қўшилди.

Ўз қизларим "мен отангизман", деган сўзни лабларимда титроқ, қўзларимда ёш, юрагимда ўқинч ила айтсам, мени тан олмай, юз ўғириб кетишди. Қисматнинг сўнгги зарбаси олдида бу ҳам ҳолва. Тез кунда қўвғили бўлишимни эшитиб, тўнғич қизимни табриклар қўйиш учун бордим. Қизимни йўлакда кутиб турган эдим. У яқин келиб мени таниди ва шу лаҳзада бир чўчиди-да, қочмоқчи бўлиб йўлнинг чап томонига ўзини олди. Менинг оғзимда "қизим" деган ҳайқирик қолди.

Қизим... қизиганам... Мендан қочиб тез келаётган машина зарбасига учраб, оёқларим остига келиб тушди. Дод-фарёд ила титроқ босган қўлларим билан унинг юзларини силлаган бўлдим. Ўз қизим... ўз қучоғимда камон ўқи ила яраланган оқуш мисол типирчилар, қўлларим эса унинг қони билан бўялган эди.

Мен дунёнинг ўз хатоларим эвазига берган дард-аламларига ичкилик, енгилтақлик билан жавоб бердим. Охири-оқибат қизимнинг фожеали ўлими ҳам менинг иродасизлигим-у, гуноҳларим қурбони бўлиб юрагимга ўчмас тамга бўлиб ёзилди...

**Дил изхорини
Ботир МУКАРРАМОВ
ёзиб олди.**

АЁЛ ОРАСТАЛИГИ БИЛАН

Бир дугонам қишлоққа келин бўлиб тушди. Тўйдан кейин уни кўрган бордик. Қайнонаси жуда дилкаш аёл бўлиб, қўлоқларига райхон шохчаларидан қистириб олганди. Бир кеча меҳмон бўлиб кетдик.

Орадан йиллар ўтди. Дугонамнинг ўша қайнонаси оламдан ўтгач, болалари ва эри билан катта ҳовлида қолди. Биз йиғилишиб униқига бормоқчи бўлдик. Қишлоқ хавосидан нафас олиб, чакчақлашиб, бир кеча ётиб келишим ҳам мўлжалладик.

Хуллас, уй-жойимиз ва болаларимиздан бир кунгина вақт орттириб қишлоққа жўнадик. Ўшанда оппоқ қилиб оқлаб қўйилган кўча деворлари бир неча йил ўтиб анча нурабди. Ҳовлига кирганимизда аллақачон барваста аёлга айланган дугонамиз, айвонда ҳамир қориб ўтирарди. У аввалига анқайиб қолди, сўнг ҳамир

юқи қўлини ун билан ишқала-ганча югуриб келиб биз билан кўриша бошлади. Яхши тозаланмаган кўларидан ун, ҳамир юқи елкаларимизга тегиб, кийимимизни доғ қилди.

Бироздан сўнг дугонамиз хамирини апил-тапил муштлаб, кир дастурхонга ўраб қўйди-да, савомав қўйишга тутинди. Биз мевалари шигил боғни айланиб келгунимизча, чой ҳам қайнади. Хай-хайлашиб супадаги хонтахта атрофига ўтирдик.

Дугонамиз олиб-югуриб бизни меҳмон қила бошлади. Эри ползидан бир челада бодринг ва помидор териб чиқиб, ҳовлидан ўтган ариқча чойиб лаганларга солиб дастурхонга қўйди.

Бу пайтда эса дугонамиз сабзани тўғраб бўлиб, гўшт майдалаётганди. Кимдир помидор ва бодрингни кесиб қўйиш учун пичоқ сўради. Дугонамиз эса қўлидаги гўшт тўғраётган, қон юқи бор пичоқ билан бир зум-

да помидор ва бодрингни кесиб қўйди. Бодрингнинг четидан қон қил-қизил бўлиб сизиб турарди. Бир ғалати бўлиб қолди. Иштахамиз ҳам сўнди.

Бу ҳам етмагандек, қозонга зирвакни солиб қўйган дугонамиз бизга чой қўйиб бераркан, дам-бадам қўлини оғзига тикиб, тишини қовлар, ора-сира бурнини ҳам ишқалаб қўярди. Шу қўллари билан нон бурдалаб, ширинликларни, олма ва узумларни олдимизга суриб қўярди. У бизнинг кўнгилмизни олиш учун жон-жаҳди билан интиларди. Лекин...

Бироздан сўнг ошхонага ўтган дугонамиз гуруч тўла тоғорачани кўтариб чиқди-да, ариқча четига ўтирганча қурмагани тера бошлади. Бу орада ариқчага бурнини қоқиб ташлади. Ваҳоланки, боғина шу сувда бодринг ва помидорлар ювилганди.

Энди бизнинг боғи зақвишавқимиздан асар ҳам қолмаган

ди. Атрофга назар солиб ўтирарканмиз, шундоқ хашаматли ҳовлида орасталик йўқлигини сезгандик. Ҳовли юзиде кераксиз нарсалар сочилиб ётарди. Тўғри, гуллар очилиб турарди, лекин бу гўзаллик ҳам ораста бўлмаган ҳовлига файз бера

ҚАДРЛИ

олмасди. Дастурхон атрофида ўтириб унинг қайнонасини покиза, озода, хушхулқ аёлни хотирладик.

Ош ҳам пишди. Дугонам икки-та катта лағанда устига гўшт бос-тирилган паловни кўтариб келиб ўртага қўйди. Ҳалиги, четлариде ҳали ҳамон қонлари қотганча турган пичоқни олиб, гўштни майдалади. Ёг бўлган панжаларини ялаб-ялаб, гўшларни ош устига қўйди. Сўнг ҳаммамизни ошдан олишга қистади.

Афсуски... Оғизга олган ошимиз сира томоқдан ўтмасди. Дугонам эса хуш-хандонларча ошдан катта-катта оларди. Кўз олдинда

ИКИР-ЧИКИР, ЛЕКИН...

оддийгина озодаликка рияя қилинмагач, ҳар қандай лаззатли таом ҳам томоғингда тиклиб қоларкан-да.

Очиғи, шу кун бир-иккита мевани чайиб еб, оч-наҳр яна ортимизга қайтдик. Дугонамиз эса хафа бўлиб, бизни қилишга қистади, ҳатто қўзига ёш ҳам олди. Нима ҳам дердик?

Дугонажон! Агар сен озода ва озгина фаросатли бўлганимда эди, биз ўша кун се-нинг уйингда қолган, супангда ётиб, юлдузлар шувласи остида эрталабгача ширин суҳбатлар қурган бўлардик! Не-не орзу-ниятлар билан уй-рўғор ташвишларидан бир кунгагина сугурилиб чиқиб боргандик, ахир уйингга...

Сенинг меҳмонхавоэлигинг татимасди, таъна қилмаёғилинг, лекин... Аёл киши аввало орасталиги билан қадрли эканлиги рост-ку! Буларни тушуниб олишингни ва рияя этишингни жуда-жуа истардик...

Авезжон БЕКМУРАТОВА

ШИФОБАХШ ИЛДИЗЛАР

ЕРҚАЛАМПИР - ХРЕН

Ерқаламбир (хрен) ҳақида эшитмаган одамнинг ўзи йўқ. Таомларга хушхўрлик бағишлаш билан бирга қаламбир шифобахш сабзавот ҳамдир. Унинг таркибида смолла, азот, оксил, қанд, ёғ, углевод, калий, натрий, кальций, фосфор ва темир бўлиб, **B1, B2, B6, PP** дармондорилари, аскорбин кислотаси эса лимон билан апельсиндагидан ҳам кўп экан. Унинг янги сиқиб олинган шарбатида табиий антибиотик (лизоцим) миқдори анчагина. Баргларида эса эфир мойи мавжуд. Ерқаламбирнинг шифобахш хусусиятлари ана шундай. Ундан тайёрланган зирворлар микробни ўлдиради, оғриқни қолдиради, сийдик ҳайдаш ва балғам кўчиришда ҳам катта ёрдам беради. Қон айланишини яхшилаб, овқат ҳазм бўлишига ёрдам беради.

Ерқаламбир билан ошқозон ярасини, кислоталилик ошиб кетишини ва бодни даволашда буйрак тошини туширишда қўллашди.

● **Ангинада 1/4 стакан** ерқаламбир бўтқаси устига тўлгунча қайноқ сув қўйилиб, **5-7 дақиқа** тиндириб қўйилади. Сўнг сузиб олинади ва бу иссиқ аралашма билан томоқ кунига **3-4 маҳал** чайилади. Даволаш муддати бутунлай соғайгунча.

● **Қон босими ошганда** қўшимча даво сифатида **1/2 стакан** янги сиқиб олинган ерқаламбир ва қизил лавлагли шарбатига **6 ош қошиқ** асал, **1 дона** лимон шарбатидан аралашма тайёрланади.

Ушбу аралашма **1/3 стакан**дан кунига **2-3 марта** овқатдан кейин ичилади. Даволаш муддати **7-10 кун**.

● **Қанд касалида** қўшимча даво сифатида **1 чой қошиқ** қирғичдан чиқарилган ерқаламбир илдизини **1 стакан** кефирга аралаштириб ҳар кун нонуштага ичилади. Даволаш ҳар **2-3 ойда 14-20 кундан** такрорланади.

● **Пешона ва бурун бўшлиғи шамоллаганда** (синуситда) - ерқаламбир илдизини қирғичдан чиқариб лимон шарбати билан **1:1** миқдорида аралаштирилиб, **1/2 чой қошиқ** миқдорида ҳар кун нонуштадан **20-25 дақиқа** ўтгандан кейин истеъмол қилинади. Даволаш муддати **3-4 ой**. Икки ҳафталик танаффусдан кейин муолажа яна такрорланади.

● **Қулоқнинг ўрта бўшлиғи шамоллаганда** (отит) - янги сиқиб олинган ерқаламбир илдизи шарбатини тиббиёт глицерини билан **1:2** миқдорида аралаштириб, қулоққа ҳар кун **3-4 маҳал** томизилади. Ушбу аралашмага пахта ботириб олиб оғриётган қулоққа уйқудан олдин қўйиб фойдаланилади. Муолажа соғайиш кетгунча ҳар кун қайтариллади.

● **Йўталда** - балғам кўчирувчи восита сифатида ерқаламбирнинг янги сиқиб олинган шарбатини асал билан тенг миқдорда аралаштирилиб ҳар соатда **1 чой қошиқдан** истеъмол қилинади. Даволаш муддати бутунлай тuzалгунча.

Бўғинлар оғриганда - ерқаламбир илдизини қирғичдан чиқариб оғриётган жойга матога ўраб босилади. **20-30 дақиқа** ўтиб кейин жизиллаш бошлангандан кейин олинади-да, ўша жойга вазелин сурилади. Муолажа бир ҳафта бажарилади.

● **Шамоллашда** - тенг миқдордаги асал, ерқаламбир ва пийёз бўтқасини ҳар кун, овқатдан олдин **1 чой қошиқдан** истеъмол қилинади.

Тунда эса қўқракка шу усулда тайёрланган аралашмадан компресс қилинади.

● **Подагра ва бодда - 500 грамм** ерқаламбирни гўштмайдалагичдан чиқариб, устига **1,5 литр** қайноқ сув қўйилган, бир кун иллик жойда сақланади. Сўнг аралашмага **500 грамм** асал қўшиб, қайнаб чўққунча қайнатилди. Тайёр бўлган аралашмани сузиб олиб музлаткича қўйилади. Ҳар кун овқатдан ярим соат олдин **2 ош қошиқдан** истеъмол қилинади. Даволаш муддати **1 ой**, зарурат туғилганда **20-30 кундан** сўнг яна қайтариш

мумкин.

● **Неврит ва невралгияда** - йирик қирғичдан чиқарилган ерқаламбир илдизини бироз бугда тутиб турган, докага ўраб оғриқ жойга қўйилади. Устидан иссиқ рўмол билан ўралади. Бу муолажа **10-12 кун**, ҳар кун уйқуга ётишдан олдин бажарилади.

● **Ҳайз кўриш ҳараёнини меъёрлаштириш учун** - қирғичдан чиқарилган ерқаламбир илдизини майда қирғичдан чиқариб **1 чой қошиқ**га шунча асал ва **1:3** миқдорида турп шарбат аралаштириб ҳар кун **1 ош қошиқдан** овқатдан олдин истеъмол қилинади. Даволаш муддати **10 кун**.

● **Сийдик пуфагида тош пайдо бўлганда** - қўшимча даво сифатида **1 ош қошиқ** ерқаламбир бўтқасига **1 стакан** қайноқ сув қўйиб аралашма тайёрланади. Таъбга қараб асал қўйиш мумкин. Уни ҳар кун **3 маҳал 1 чой қошиқдан** ичилади. Даволаш муддати **7-10 кун**.

● **Иштахани очиш учун** - ерқаламбир илдизини қирғичдан чиқариб, асал билан **1:1** миқдорида аралаштирилиб, **1 ош қошиқдан** ҳар кун **3-4 маҳал** овқатдан олдин ичилади.

● **Ошқозон яраси ва кислоталилик** ошиб кетганда - ерқаламбир илдизи бўтқасини **1:1** миқдорида аралаштириб, ҳар кун **1 чой қошиқдан** овқатдан **20 дақиқа** олдин ейилади. Даволаш муддати бир ой.

● **Қулоқнинг ўрта бўшлиғи шамоллаганда** (отит) - янги сиқиб олинган ерқаламбир илдизи шарбатини тиббиёт глицерини билан **1:2** миқдорида аралаштириб, қулоққа ҳар кун **3-4 маҳал** томизилади. Ушбу аралашмага пахта ботириб олиб оғриётган қулоққа уйқудан олдин қўйиб фойдаланилади. Муолажа соғайиш кетгунча ҳар кун қайтариллади.

● **Йўталда** - балғам кўчирувчи восита сифатида ерқаламбирнинг янги сиқиб олинган шарбатини асал билан тенг миқдорда аралаштирилиб ҳар соатда **1 чой қошиқдан** истеъмол қилинади. Даволаш муддати бутунлай тuzалгунча.

● **Яраларда - 1 ош қошиқ** қирғичдан чиқарилган ерқаламбир илдизини **2 ош қошиқ** қайноқ сув билан аралаштириб зарарланган жойлар ювилади.

● **Сўғалда** - ерқаламбир илдизини қирғичдан чиқариб ош тузи билан **2:1** миқдорида аралаштирилиб сўғалга сурилади. Муолажа то сўғал йўқолиб кетгунча давом эттирилади.

ТУРП

Турпнинг таркибида ҳам жуда кўп фойдали моддалар бор. Унинг шарбати сийдик ҳайдайди. Йўтални даволайди. Шунингдек, жигар ва буйракда тош пайдо бўлишининг олдини олади. Даволаш мақсадида турпнинг асосан қора навидан фойдаланилади.

● **Хотира сусайганда** - қора турпнинг янги сиқиб олинган шарбатини ҳар кун **1 чой қошиқдан** кунига **3 маҳал** овқатдан ичилади. Даволаш муддати **20 кун**. Зарурат туғилса **1 ҳафтадан** сўнг яна қайтарилди.

● **Зикнафасда** (бронхиал астма) - **1,5 стакан** янги сиқиб олинган сабзи шарбатини **5 ош қошиқ** турп шарбати билан аралаштириб, овқатдан ярим соат олдин **1/2 стакан**дан ичилади. Муолажа ҳар **2-3 ойда 10 кундан** давом эттирилади.

● **Хавфли ўсма**лар пайдо бўлганда - қўшимча даво сифатида **0,5 килограмм** қора турпни пўсти билан қирғичдан чиқариб, устига **0,5 литр** ароқ қўйилади. Уни вақти-вақти билан силкитиб, **2 ҳафта** қоронғи жойда сақланади. Сўнг бу аралашма **1 ош қошиқдан** ҳар кун **3-4 маҳал** овқатдан ярим соат олдин ичилади. Муолажа ҳар **2 ойда 10-14 кундан** давом эттирилади.

● **Она сутини кўпайтириш учун** - **1/2 стакан**дан янги сиқиб олинган турп шарбати ва қайноқ сув аралаштирилиб, **1 ош қошиқ** асал ва **1 чимдим** туз қўшилади. Ушбу аралашмани ҳар кун **3 маҳал 1/2 стакан**дан ичилади. Даволаш муддати **5-7 кун**.

● **Шамоллашда тумовнинг олдини олишда** - тенг миқдорда турп шарбати ва ароқни аралаштириб, кунига **2 ош қошиқдан** ичилади. Шунингдек, мана бундай дармондорили ичимлик ҳам тайёрлаш мумкин. **1 ош қошиқдан** турп бўтқаси, қоқиғул (одуванчик) ва смородинанинг қуритилган барглари устига **1,5 литр** қайноқ сув қўйилади. Сўнг қирғичдан чиқарилган олма ва таъбга қараб асал қўйилади. Ушбу шифобахш ичимликни кунига **4-5 стакан**дан ичилади.

● **Қаттиқ йўтал ва бронхитда** - турпни ювиб, ўртасидан тешик очилади-да, ичига асал тўлдириб, стаканнинг устига қўйилади-да, бироз иллик жойда сақланади. Унинг оқиб чиққан шарбати стаканни тўлдирган ичилади. Ёки **2 стакан** янги сиқиб олинган турп шарбатини **6 ош қошиқ** асал билан аралаштириб, ҳар кун **2 ош қошиқдан** овқатдан олдин ичилади. Даволаш муддати соғайгунча. Агар йўтал хириллаш ва қўқрак оғриғи билан ўтаётган бўлса мана бундай компресс қилиш мумкин. Ерқаламбирнинг қирғичдан чиқарилган илдизи докага ўраб қўқракка қўйилади ва ярим соатдан кейин олиб ташланади.

● **Силнинг энди бошланган турини даволаш учун** - қўшимча даво сифатида **1 стакан**дан янги сиқиб олинган турп ва лавлагли шарбати ва ароқни аралаштириб **2 ҳафта** қоронғи жойда сақланади. Ушбу аралашмани оч қоринга ҳар кун

эрталаб ичилади. Муолажани бир йилда **5-6 ҳафтадан** қайтариш мумкин.

● **Тананинг қаршилик кўрсатиш қувватини ошириш ва мустаҳкамлашда** - **1/2 стакан** янги сиқиб олинган олма шарбати, **2 ош қошиқдан** турп шарбати, сметана ва лимон шарбати аралаштирилиб ичимлик тайёрланади ва ҳар кун нонуштадан бир соат олдин ичилади. Даволаш муддати **3-4 ой**.

● **Полиартрит, ишиас ва бел оғриғида** - **1 стакан** турп шарбатини **1/2 стакан** асал ва шунча спирт билан аралаштирилиб, бу аралашма ҳар кун уйқудан олдин оғриқ жойларга сурилади. Даволаш муддати соғайгунча.

● **Бўғинлар оғриганда** - **3 ош қошиқ** турп шарбати, **2 ош қошиқ** асал, **1 ош қошиқ** ароқ ва **1 чимдим** ош тузи қўшилиб, аралашма тайёрланади. Бу муолажа ҳар кун уйқуга ётишдан олдин бажарилади.

● **Бош оғриғида** - **1 дона** йирик турпни қирғичдан чиқариб, бўтқа тайёрланади. Сўнг докага ўраб буйиннинг пастига ёки қурак қисмига боғлаб қўйилади. **1 соатдан** кейин боғлама ечилади. Муолажа бош оғриғи тuzалгунча **5-6 марта** қайтарилди.

● **Қамқонликда** - янги сиқиб олинган турп, сабзи ва лавлагли шарбатини тенг миқдорда аралаштириб, сопол идишга солинади. Сўнг аввалдан қиздирилган духовкага қўйилади. Ярим соатдан кейин аралашма олинади ва ҳар кун овқатдан олдин **1 ош қошиқдан 3 маҳал** истеъмол қилинади. Даволаш муддати **3 ой**.

● **Танани турли захарли хилтлардан тозалаш учун** - **1 килограмм** қора турпни қирғичдан чиқариб, **1 стакан** шакар қўйилади. Шишага қўйиб музлаткича қўйилади. Бу аралашмани истеъмол қилишдан олдин **1 чой қошиқ** олма сиркаси ва шунча кунгабоқар мойи қўйилади. Аралашмани уйқуга ётишдан олдин кунига **1 марта** ичилади. Даволаш муддати **3 ҳафта**.

● **Жигар, сийдик пуфаги фаолиятини яхшилаш ва буйракда тош пайдо бўлишининг олдини олиш учун** мана бундай шифобахш аралашма тайёрланади.

Тенг миқдорда мойчечак (ромашка), мингбарг, (тысячелистник) сарикчой зверобой ўтларини аралаштириб, устига **1,5 стакан** қайноқ сув қўйилади. Сузиб олган, **1 стакан** қора турп шарбати, **1/2 миқдорида** асал ва **0,5 литр** ароқ қўшиб, музлаткича қўйилади. Бу аралашмадан ҳар кун **1 ош қошиқдан** овқатдан ярим соат олдин ичилади. Муолажа ҳар **3 ойда 10 кундан** давом эттирилади.

● **Қабзиятда** - турпнинг янги сиқиб олинган шарбатини бугда бироз тутиб турган, ҳар кун **4-5 маҳал 1 ош қошиқдан** истеъмол қилинади.

● **Катта бўлмаган куйишлар ва совуқ олганда** - турпни қирғичдан чиқариб, кичикроқ муз бўлагини майдалаб аралаштирган, зарарланган жойга қўйилади. Турп шарбати билан оғриқли жойни кунига **2-3 маҳал** ювиш ҳам мумкин. Даволаш муддати бутунлай соғайгунча.

Саҳифани Саида ва Басира тайёрлашди.

КЕЛИНЧАК ОҒИР ЭКАН

Назира ая тўртинчи қаватда яшайди. У ёлғиз ўғли Нуриддинни уйлантириш ниятида келинни Ҳакан қишлоғидан танлади. Шу киз унинг

ўғлига ҳам маъқул тушди. Исми Моҳидил экан. Ўзи салгина бўларок, кулчаоз бўлиб, Нуриддин эса озгина нозикроқ эди.

Келинчакни тушириб келишгач, расм-русумга кўра, Нуриддин уни машинадан тушириб, даст елкасига олди. Аммо уни зўрга иккинчи қаватга кўтариб чиқа олди, холос. Шу жойда унинг оёғи қалтираб, силласи қуриди. Келинчакни йиқитиб юборишдан кўрқиб, "дод" деб юборди. Яхшиямки, куёвнинг атрофидаги жўралари унинг белини тиккалашиб, келинчакни йиқитиб юборишига йўл қўйишмади. Янгилар эса шундай дейишди.

- Куёв бола "дод", деган бўлса ҳам майли. Ҳар қалай жуфти ҳалоллини йиқитиб юбормади-ку.

Қарангки, ҳангомани ҳам ҳаётнинг ўзи яратаркан. Ана шу тўйдан кейин кичик даҳаларда яшовчилар орасида шундай ҳазиломуз гап чиқиб қолди.

- Тўртинчи қаватда яшасанг, келинчакни ўғлингни куч-қувватига қараб танла. Унинг оёғи чалишиб, бели букилиб қолмасин.

**ШУНЧАКИ ҲАНГОМАДАЙ.
ЛЕКИН...**

Абдурахим қосибнинг хотини Мастурахон тўнғич ўғлига келин қидириб, қўшни қишлоққа ўтди. У адашиб, мўлжалдагидан бошқа ҳовлига кириб қолибди. Сўрида саксон ёшлардаги онахон ўтирган экан. У билан кўришиб, эндигина юзларига фотиҳа тортиб бўлишганда, таҳланган тўшаклар устидан бир пой маҳси сирғалиб, ёнларига тушибди. Онахон уни қўлига олиб шундай дебди:

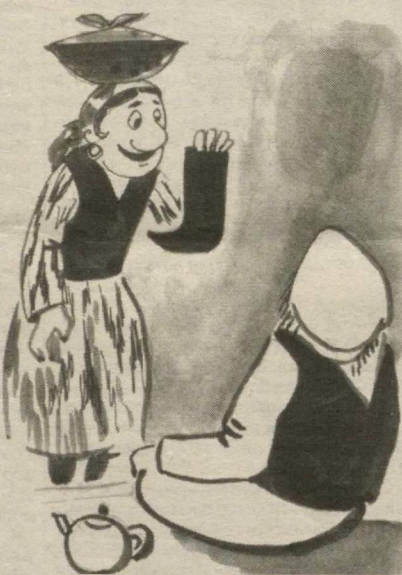
- Шу маҳсини бозордан олиб, қайтишда бир пойини тушириб келибман.

Мастурахон маҳсига қараб, дарҳол уни таниди.

- Уни қаранг, бу маҳсини менинг хўжайиним тиккан, буви.

- Ана холос! Бундан чикди маҳси сизни таниб, ёнингизга тушибди-да?

- Шунақага ўхшайди. Бунинг менга берсангиз, худди шунга мослаб, бир пойини тик-

ЮЛДУЗЛАР ТЎҚНАШ КЕЛГАНДА

тириб олиб келиб бераман.

- Кошқийди, ўргилай. Сўраганинг айби йўқ, бирор хизмат билан келганмидингиз?

- Ҳа, буви! Ҳовлингизни супурай, деб келгандим.

- Маъқул ўргилай!.. Мастурахон хурсанд бўлиб уйга қайтди. Абдурахим қосиб унинг қўлидаги бир пой маҳсига қараб, сўради:

- Бу маҳсини нега кўтариб юрибсан, аяси?

- Буни бир онахон сиздан сотиб олган экан. Йўлда бир пойини тушириб қўйибди.

- Туширгани йўқ, - жавоб қилди Абдурахим. - Бир пойини олибдию, бирини эсдан чиқариб қолдирибди. Мен ҳам билмай қолибман. Мастурахон маҳсини жуфтлаб, дарҳол орқасига қайтди. Бувининг невараси Зулхумор унга ҳам, ўғлига ҳам жуда-жуда маъқул тушди. У тасодифан кириб қолган бу ҳовлидан келинчак тушириб кетди.

Бу воқеадан хулоса шуки, агар йигит билан қизнинг юлдузи бир-бирига тўғри келиб турган бўлса, Тангри уларни битта сабаб билан осонгина жуфтлаб қўяркан.

Худойкул тоға даладан қайтди-ю, бирдан иситмаси кўтарилиб, ётиб қолди. Алаҳсираб:

- Опке! Опке! - деяверди.

Унинг ўғил-қизлари шошиб қолишди. Бири дўхтирхонага, бири доридармонга югуриб кетишди. Бироқ

қулоч арқон билан югурганича орқага қайтиб, оппоқ дадасининг ёнига чўккалади-да, арқонни унинг қўлига тутди.

- Оппоқ дада, мана арқонни олиб келдим!

Худойкул тоға озгина сергаклан-

ИККИ ҚУЛОЧ АРҚОН

Худойкул тоғанинг алаҳсираши ҳеч қолмади. Хотини Муаззам ая сочқикни хўллаб, унинг пешона-пеш босаётиб, сўради.

- Дадаси, нимани олиб келишсин, айтинг?

- Опке! Опке! - такрорлади Худойкул тоға.

Ҳамма ҳайрон. Худойкул тоғанинг ўғил-қизлари: демак дадамнинг яшириб қўйган

пули бор экан, деган ҳаёлга боришди. Омборхонага киришиб, панароқ жойларни титкилаб чиқибди. Ҳеч

нарсани топиша олмади.

Худойкул тоға ҳамон ўша гапни такрорларди.

гандай бўлди. Сўнг ёнбошига ағдарилиб, жимиб қолди. Маълум бўлдики, далага арқонланган сигир арқонни узиб, бузоғининг ёнига қайтиб келган экан. Бунга боя кўзи тушган Гулнора арқоннинг икки қулочча калталигини сезиб, оппоқ дадасининг алаҳсираши сабабини тушунибди. Далада қолган икки қулочча арқон Худойкул тоғанинг ҳаёлотига маҳкам ўрнашиб, унга тинчлик бермаётган бўлиб чиқди.

Ҳамма енгил тортиди. Муаззам ая зўррак набириси Гулноранинг пешонасини меҳр билан силади. Нима ҳам дердик, рўзгор учун ўша икки қулоч арқон ҳам керак экан-да.

ТУЛКИ КИР ЮВАРМИДИ?!

Адирнинг биқинидаги Найманча деган овлоқроқ қишлоқда Расул мерган исмли овчи яшайди. Шу йил баҳорда қишлоқдагилар унга шундай дейишди.

- Тулкилар товукларимизга қирон келтирапти-ку. Ушларни отиб берсангиз, яхши иш бўларди-да.

Расул мерган ойдинда тулкиларнинг қишлоққа яқинлашини кутиб ётди. Аммо ўша тунда милтиқ бирор марта ҳам отилмади. Худди

ўчакишгандай тулкилар Расул мерганнинг ҳовлисидаги катакни бузиб, товукларни қийратиб кетибди. Эрталабда тўйда ош ёб ўтиришган ҳамқишлоқлари унга савол бериб қолишди.

- Тулкиларни отмабсиз-ку, Расул ака. Ёки уларни кўрмай қолдингизми?

- Қўрдим, - жавоб қилди у. - Аммо мода тулкини отгим келмади.

- Оббо афанди-ей, - деди Жўра шайтон гапни ҳазилга буриб.

- Уларнинг эрка-урғочисини нима фарқи бор?

- Фарқи бор, - деди овчи ичида хўрсиниб. - Ургочиси бўлмаса, эркагига қийин бўлади.

- Ана холос! Мода тулки кир ювиб, дазмол босармиди?

Бирдан қаҳ-қаҳа кўтарилди. Кейин тушуниб-тушунмай кулишганлар бирдан жимиб қолишди. Сабаби Расул мерганнинг аёли олдинроқ оламдан ўтиб, беш фарзанд билан у қийналиб қолганди. Қариндош-уруғлар унга бева аёлни топишдию, аммо болалар ўғай онани сиздиришмади.

Расул мерган тўйда чиққан қаҳ-қаҳага хафа бўлмади. Чунки жуфти ҳалолдан бевақт айрилмаган одам, кўпинча аёлининг қадрига етавермас экан-да. Ҳатто тулкиниям йўлдошидан айирмасин.

Саҳифани Комилжон НИШИНОВ тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият» дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru
oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91

Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20

Табриқлар, эълонлар: 133-04-50

Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46

Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида chop этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 21.00

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000

Амир Темури кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй.

«Олой» бозори ёнида.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам

билан рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 934. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.

Адади - 11941

Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ

Расом — Н. ХОЛМУРДОВ

Навбатчи — М. ШУКУРОВА

Мусаҳҳиш — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5 6